

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2023/1315

z dnia 23 czerwca 2023 r.

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz rozporządzenie (UE) 2022/2473 uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 1 ust. 1 lit. a) i b),

po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Pomocy Państwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przejrzystość pomocy państwa jest niezbędna do właściwego stosowania postanowień Traktatu i prowadzi do większej zgodności z zasadami i odpowiedzialności, oraz umożliwia wzajemną ocenę i, ostatecznie, bardziej efektywne wydatkowanie finansów publicznych. Ze względu na znaczenie przejrzystości, a w szczególności mając na celu dostosowanie określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 ⁽²⁾ progów powodujących obowiązek publikacji do nowych progów określonych we wszystkich ostatnio zmienionych wytycznych i ramach Komisji dotyczących pomocy państwa, próg uruchamiający obowiązek publikacji informacji, o których mowa w załączniku III do tego rozporządzenia, na temat przyznanej pomocy indywidualnej należy określić na poziomie 100 000 EUR. Próg ten powinien wynosić 10 000 EUR w przypadku beneficjentów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych oraz w przypadku beneficjentów prowadzących działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury innych niż ci, do których zastosowanie ma sekcja 2a rozporządzenia (UE) nr 651/2014, oraz 500 000 EUR w przypadku pomocy zawartej w produktach finansowych wspieranych przez Fundusz InvestEU, o której mowa w sekcji 16 rozporządzenia (UE) nr 651/2014. W przypadku pomocy indywidualnej przekraczającej te progi informacje, o których mowa w załączniku III do rozporządzenia (UE) nr 651/2014, należy publikować w terminie 6 miesięcy od daty przyznania pomocy. W przypadku pomocy nieprzekraczającej tych progów informacje określone w art. 9 ust. 1 lit. a) i b) można opublikować w późniejszym terminie.
- (2) Aby zapewnić przewidywalność i pewność prawa na potrzeby wdrożenia zmian rozporządzenia (UE) nr 651/2014 wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do środków pomocy państwa na rzecz wsparcia transformacji ekologicznej i cyfrowej, należy przedłużyć okres stosowania rozporządzenia (UE) nr 651/2014 o 3 lata do 31 grudnia 2026 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

- (3) W stosownych przypadkach w sekcjach rozporządzenia (UE) nr 651/2014 podlegających szczegółowemu przeglądowi powinno wprowadzić się dostosowania progów powodujących obowiązek zgłoszenia i kwot pomocy w ramach obecnej zmiany na podstawie oceny rozwoju sytuacji rynkowej i praktyki Komisji. W świetle długiego okresu stosowania tego rozporządzenia od czasu jego przyjęcia w 2014 r., w połączeniu z obecnym wysokim poziomem inflacji, należy podwyższyć progi powodujące obowiązek zgłoszenia i maksymalne kwoty pomocy również w sekcjach rozporządzenia (UE) nr 651/2014 niepodlegających szczegółowemu przeglądowi. W związku z tym Komisja uważa, że ogólne podwyższenie o 10 % progów powodujących obowiązek zgłoszenia i kwot pomocy w pozostałych sekcjach rozporządzenia (UE) nr 651/2014 jest właściwe i nie doprowadzi do zakłóceń konkurencji sprzecznych ze wspólnym interesem.
- (4) Po przyjęciu zmienionych wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na okres od 1 stycznia 2022 r. ⁽³⁾ należy dostosować przepisy dotyczące pomocy regionalnej w rozporządzeniu (UE) nr 651/2014 w celu zapewnienia spójności między poszczególnymi zbiorami zasad wyznaczających te same cele. Należy również dostosować sekcję 1 rozdziału III rozporządzenia (UE) nr 651/2014, aby uwzględnić w niej zmiany na rynku oraz cele Europejskiego Zielonego Ładu ⁽⁴⁾ i Europejskiego prawa o klimacie określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 ⁽⁵⁾. Pomoc operacyjną mającą na celu zapobieganie wyludnianiu się lub ograniczanie tego procesu należy rozszerzyć na obszary słabo zaludnione, aby umożliwić lepsze wsparcie obszarów borykających się z wyzwaniami demograficznymi. Aby ułatwić stosowanie rozporządzenia (UE) nr 651/2014 w ramach projektów objętych pomocą, których koszty wynoszą poniżej 50 mln EUR, realizowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa („MŚP”), należy odpowiednio dostosować i doprecyzować progi powodujące obowiązek zgłoszenia.
- (5) Zgodnie z celami strategii MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy ⁽⁶⁾ pomoc państwa na usługi doradcze na rzecz MŚP można przyznawać w formie bonów, na przykład w celu propagowania usług doradczych w zakresie ekologii. Ponadto, przyznając pomoc państwa, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu zasad uproszczonych wobec MŚP, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne MŚP i ułatwić ich udział w przetargach konkurencyjnych.
- (6) Jak stwierdzono w komunikacie „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” ⁽⁷⁾ oraz w komunikacie „Europejska strategia w zakresie danych” ⁽⁸⁾, istnieje potrzeba, aby zapewnić, że rozwiązania cyfrowe pomagają Europie w dążeniu do transformacji cyfrowej na własny sposób przynoszący korzyści obywatelom dzięki poszanowaniu europejskich wartości. W „Nowej strategii przemysłowej dla Europy” ⁽⁹⁾ stwierdzono, że Europie potrzebne są badania i technologia oraz silny jednolity rynek, który znosi bariery i ogranicza biurokrację. W strategii tej uznano, że zwiększenie inwestycji w badania, innowacje, wdrażanie rozwiązań i nowoczesną infrastrukturę przyczyni się do rozwoju nowych procesów produkcji i tworzenia miejsc pracy. W tym zakresie projekty badawcze i usługi wsparcia innowacji obejmują również opracowywanie lub ulepszanie produktów, procesów lub usług cyfrowych w dowolnej dziedzinie, dowolnej technologii, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach, infrastrukturach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie *blockchain*, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą).
- (7) Aby przyspieszyć realizację niektórych innowacyjnych projektów związanych z projektami obejmującymi kilka państw członkowskich, należy wprowadzić wyższe progi powodujące obowiązek zgłoszenia i wyższy poziom intensywności pomocy dla projektów badawczo-rozwojowych przynoszących korzyści transgraniczne pod względem skutecznej współpracy i upowszechniania wiedzy.

⁽³⁾ Komunikat Komisji „Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej” C(2021) 2594 (Dz.U. C 153 z 29.4.2021, s. 1).

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, ‘Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy’, COM(2020) 103 final.

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, ‘Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy’, COM(2020) 67 final.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, ‘Europejska strategia w zakresie danych’, COM(2020) 66 final.

⁽⁹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, ‘Nowa strategia przemysłowa dla Europy’, COM(2020) 102 final.

- (8) W świetle wprowadzenia w rozporządzeniu Komisji (UE) 2022/2472 ⁽¹⁰⁾ specjalnych wyłączeń grupowych dla projektów rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), określanych nazwą „rozwój lokalny LEADER” w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, oraz dla projektów grupy operacyjnej europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa („EPI”) należy, z jednej strony, rozszerzyć zakres obecnego wyłączenia grupowego dla projektów RLKS na podstawie rozporządzenia (UE) nr 651/2014 poza projekty określane nazwą LEADER, a z drugiej strony usunąć wyłączenie grupowe dla projektów EPI na podstawie rozporządzenia (UE) nr 651/2014.
- (9) Zakresem rozporządzenia (UE) nr 651/2014 należy objąć warunki zgodności dotyczące pomocy dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu ziemnego lub ciepła. Takie środki powinny być zgodne z przepisami prawa Unii obowiązującymi w czasie, gdy kwalifikują się one jako interwencje publiczne w zakresie ustalania cen. Środki takie nie powinny dyskryminować dostawców ani mikroprzedsiębiorstw i powinny skutkować ceną detaliczną powyżej kosztów, na poziomie, na którym detaliści mogą skutecznie konkurować.
- (10) Aby złagodzić skutki wzrostu cen energii w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 ⁽¹¹⁾ wyjątkowo umożliwia państwom członkowskim tymczasowe stosowanie środków interwencji publicznej w zakresie ustalania cen za dostawy energii elektrycznej dla MŚP, w tym obowiązku dostarczania energii elektrycznej poniżej kosztów. Zakresem rozporządzenia (UE) nr 651/2014 należy zatem objąć również warunki zgodności dotyczące pomocy dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego mającej złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Środki takie nie powinny dyskryminować MŚP ani dostawców, ani nakładać na nich niesprawiedliwych kosztów. Dostawcy powinni zatem otrzymać rekompensatę za koszty dostaw po cenach regulowanych, jeżeli interwencja publiczna wymaga od nich dostaw poniżej kosztów. Aby uniknąć sytuacji, w której takie środki zwiększają popyt na energię elektryczną, gaz ziemny lub ciepło wytwarzane z gazu ziemnego lub energii elektrycznej, ceny regulowane powinny pokrywać jedynie ograniczone zużycie i nie powinny skutkować średnią ceną dostaw niższą niż ceny przed wojną napastniczą przeciwko Ukrainie.
- (11) Pomoc na budowę lub modernizację infrastruktury testowo-doświadczalnych jest ukierunkowana głównie na niedoskonałości rynku wynikające z niedoskonałości i asymetrii informacji lub problemów z koordynacją. W przeciwieństwie do infrastruktury badawczych infrastruktury testowo-doświadczalne są wykorzystywane głównie do działalności gospodarczej, a konkretnie do świadczenia usług na rzecz przedsiębiorstw. Budowa lub modernizacja najnowocześniejszej infrastruktury testowo-doświadczalnej wiąże się z wysokimi kosztami początkowymi inwestycji, co w połączeniu z niepewną bazą klientów może utrudnić dostęp do finansowania prywatnego. Dostęp do infrastruktury testowo-doświadczalnych finansowanych ze środków publicznych musi być przyznawany na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach i na warunkach rynkowych wielu użytkowników. Aby ułatwić użytkownikom dostęp do infrastruktury testowo-doświadczalnych, można obniżyć wysokość opłat pobieranych od użytkowników zgodnie z innymi przepisami rozporządzenia (UE) nr 651/2014 lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 ⁽¹²⁾. Jeżeli warunki te nie są spełnione, środek może oznaczać pomoc państwa udzielaną na rzecz użytkowników infrastruktury. W takich sytuacjach pomoc przyznawana użytkownikom lub na potrzeby budowy lub modernizacji powinna być wyłączona z obowiązku zgłoszenia wyłącznie wtedy, gdy pomoc jest udzielana użytkownikom zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami pomocy państwa. Wiele zainteresowanych stron może również posiadać i eksploatować daną infrastrukturę testowo-doświadczalną, a podmioty publiczne i przedsiębiorstwa mogą również korzystać z takiej infrastruktury na zasadzie współpracy. Infrastruktury testowo-doświadczalne nazywane są również infrastrukturami technologicznymi.
- (12) Pomoc dla klastrów innowacyjnych ma na celu niwelowanie niedoskonałości rynku związanych z problemami koordynacyjnymi utrudniającymi rozwój klastrów lub ograniczającymi wzajemne kontakty i przepływ wiedzy w ramach klastrów. Pomoc państwa może służyć wspieraniu inwestycji w otwarte i współdzielone infrastruktury dla klastrów innowacyjnych albo wspieraniu funkcjonowania klastrów, aby poprawić współpracę, tworzenie sieci kontaktów i uczenie się. Pomoc operacyjna dla klastrów innowacyjnych powinna być jednak dozwolona tylko na ograniczony okres nieprzekraczający 10 lat. Aby ułatwić dostęp do obiektów klastra innowacyjnego lub udział w jego działaniach, dostęp może być oferowany po obniżonych cenach zgodnie z innymi przepisami rozporządzenia (UE) nr 651/2014 lub rozporządzenia (UE) nr 1407/2013.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 327 z 21.12.2022, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii (Dz. U. L 261 z 7.10.2022, s. 1).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1).

- (13) Pomoc na działalność innowacyjną jest ukierunkowana przede wszystkim na niedoskonałości rynku związane z pozytywnymi efektami zewnętrznymi (transfer wiedzy), problemami z koordynacją i – w mniejszym stopniu – asymetrią informacji. W przypadku MŚP taką pomoc na rzecz innowacji można przyznawać na uzyskanie, walidację i obronę patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych, na oddelegowanie wysoko wykwalifikowanego personelu oraz opłacenie usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji, na przykład zapewnianych przez organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę, infrastruktury badawcze, infrastruktury testowo-doświadczalne lub klastry innowacyjne.
- (14) Sieci dosyłowe są warunkiem wstępnym wdrożenia zarówno stacjonarnych, jak i ruchomych sieci dostępowych na obszarach, gdzie taka infrastruktura nie istnieje albo prawdopodobnie nie zostanie rozwinięta w najbliższej przyszłości. Pomoc państwa przyznana na wsparcie wdrażania niektórych wydajnych sieci dosyłowych, które przynoszą korzyści zarówno sieciom stacjonarnym, jak i ruchomym, powinna zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym i wyłączona z wymogu zgłoszenia pod pewnymi warunkami, aby pomóc w zniwelowaniu przepaści cyfrowej na obszarach, na których istnieją niedoskonałości rynku, i jednocześnie ograniczyć ryzyko zakłócenia konkurencji i wyparcia inwestycji prywatnych.
- (15) W następstwie przyjęcia zmienionych wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka ⁽¹³⁾ obowiązujących od 2022 r., przepisy dotyczące dostępu do finansowania dla MŚP zawarte w rozporządzeniu (UE) nr 651/2014 należy dostosować do zmienionych wytycznych w celu zapewnienia spójności. MŚP są filarem gospodarek państw członkowskich, zarówno pod względem zatrudnienia, jak i dynamiki i wzrostu gospodarczego, a zatem mają również zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego i odporności Unii jako całości. MŚP są źródłem innowacyjnych rozwiązań takich problemów jak zmiana klimatu, nieefektywne wykorzystanie zasobów i utrata spójności społecznej, a także przyczyniają się do rozpowszechniania tych innowacji, wspierając transformację ekologiczną i cyfrową oraz wzmacniając odporność lub suwerenność technologiczną Unii. MŚP potrzebują jednak dostępu do finansowania, aby móc rozwijać się i w pełni wykorzystywać swój potencjał. Dlatego Komisja uważa, że należy stymulować tworzenie wydajnego rynku finansowania ryzyka, aby umożliwić MŚP dostęp do koniecznego finansowania na każdym etapie ich rozwoju. Do czasu pełnego ustanowienia takiego rynku pomoc na dostęp MŚP i przedsiębiorstw rozpoczynających działalność do finansowania jest ukierunkowana na niedoskonałości rynku lub inne istotne przeszkody uniemożliwiające takim przedsiębiorstwom pozyskanie finansowania niezbędnego do wykorzystania ich pełnego potencjału. MŚP, szczególnie te nowo powstałe lub działające w nowych sektorach lub sektorach zaawansowanych technologii, często nie są w stanie wykazać inwestorom swojej zdolności kredytowej. Ocena ⁽¹⁴⁾ odnośnych zasad przeprowadzona w latach 2019 i 2020 potwierdziła utrzymywanie się tych niedoskonałości rynku lub innych istotnych przeszkód i sytuacja ta prawdopodobnie pogorszy się na skutek pandemii COVID-19 i konsekwencji obecnej sytuacji polityczno-gospodarczej w Europie wynikającej z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie. Aby jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie wspomnianej pomocy w celu zapewnienia szans na rozwój MŚP, ogólnej odporności gospodarki Unii oraz większej jasności, powinna zostać struktura i zakres przepisów dotyczących finansowania ryzyka. Projekty kwalifikujące się do wsparcia z funduszu innowacyjnego mogą kwalifikować się do bardziej liberalnego dostępu do finansowania dla „przedsiębiorstw innowacyjnych”.
- (16) W następstwie przyjęcia wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią ⁽¹⁵⁾ mających zastosowanie od 27 stycznia 2022 r. należy dostosować przepisy zawarte w rozporządzeniu (UE) nr 651/2014 odnoszące się do pomocy w obszarze ochrony środowiska, w tym ochrony klimatu, oraz energii w celu zapewnienia spójności między poszczególnymi zbiorami zasad wyznaczających te same cele. Zakres sekcji 7 rozdziału III rozporządzenia (UE) nr 651/2014 należy dostosować, aby uwzględnić zmiany na rynku oraz cele Europejskiego Zielonego Ładu i Europejskiego prawa o klimacie, a także środki przewidziane w planie REPowerEU ⁽¹⁶⁾ Komisji mające na celu zaradzenie skutkom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i złagodzenie wszelkich negatywnych skutków przyspieszonej transformacji ekologicznej, w tym przepisy wprowadzone w 2021 r. w celu zmiany rozporządzenia (UE) nr 651/2014 ⁽¹⁷⁾. Opracowując środki pomocy państwa, państwa członkowskie mogą łączyć pomoc przewidzianą w różnych przepisach rozporządzenia (UE) nr 651/2014 pod warunkiem zapewnienia zgodności ze wszystkimi stosownymi warunkami, w tym z warunkami dotyczącymi kumulacji.

⁽¹³⁾ Komunikat Komisji „Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka” (Dz.U. C 508 z 16.12.2021, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Dokument roboczy służb Komisji dotyczący oceny adekwatności pakietu w sprawie unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa z 2012 r., wytycznych dotyczących transportu kolejowego i krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych (SWD(2020)0257 final).

⁽¹⁵⁾ Komunikat Komisji „Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią z 2022 r.” (Dz.U. C 80 z 18.2.2022, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów., Plan REPowerEU, COM(2022) 230 final.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2021/1237 z dnia 23 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 270 z 29.7.2021, s. 39).

- (17) Pomoc inwestycyjna mająca na celu wspieranie zakupu lub leasingu pojazdów bezemisyjnych lub pojazdów ekologicznie czystych lub doposażenia pojazdów, aby umożliwić ich zakwalifikowanie jako pojazdy bezemisyjne lub pojazdy ekologicznie czyste, przyczynia się do przejścia na mobilność bezemisyjną oraz osiągnięcia ambitnych celów Europejskiego Zielonego Ładu, przede wszystkim ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu. W świetle doświadczeń Komisji w odniesieniu do środków pomocy państwa na rzecz wspierania czystej mobilności należy wprowadzić szczególne warunki zgodności, aby zapewnić, że pomoc jest proporcjonalna i nie zakłóca nadmiernie konkurencji przez zmniejszenie popytu na bardziej ekologiczne rozwiązania alternatywne. Należy rozszerzyć zakres przepisów rozporządzenia (UE) nr 651/2014 dotyczących pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania pojazdów elektrycznych lub tankowania wodoru w celu uwzględnienia również infrastruktury tankowania zaopatrującej pojazdy w wodór nieodnawialny, pod warunkiem że istnieje wyraźna droga ku obniżeniu emisyjności dostarczanego wodoru. Ponadto pomoc na infrastrukturę ładowania i tankowania należy udostępnić również w odniesieniu do infrastruktury, która nie jest publicznie dostępna.
- (18) Zakres rozporządzenia (UE) nr 651/2014 powinien obejmować szczegółowe warunki zgodności dotyczące pomocy na wytwarzanie wodoru w różnych sektorach zgodnie z celami strategii w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu ⁽¹⁸⁾ oraz na magazynowanie.
- (19) Przepisy rozporządzenia (UE) nr 651/2014 dotyczące pomocy operacyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych należy rozszerzyć na społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ⁽¹⁹⁾. Jeżeli chodzi o pomoc inwestycyjną, ze stosownych przepisów rozporządzenia (UE) nr 651/2014 mogą korzystać społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej oraz różnego rodzaju przedsiębiorstwa. W tym kontekście społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej oraz obywatelskie społeczności energetyczne zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 ⁽²⁰⁾ mogą kwalifikować się jako MŚP w stopniu, w jakim spełniają wymogi określone w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 651/2014.
- (20) Zakres rozporządzenia (UE) nr 651/2014 powinien obejmować warunki zgodności dotyczące pomocy inwestycyjnej na rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę i odbudowę bioróżnorodności oraz rozwiązania oparte na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej zgodnie z celami unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 ⁽²¹⁾, celami Europejskiego prawa o klimacie, strategią UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu ⁽²²⁾ i komunikatem w sprawie zrównoważonego obiegu węgla ⁽²³⁾. Warunki te należy dodać do istniejących przepisów w sprawie pomocy na remediację zanieczyszczonych terenów. W związku z tym pomoc inwestycyjną w tych dziedzinach należy uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym oraz wyłączyć z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod pewnymi warunkami. Należy w szczególności zapewnić zgodność z zasadą „zanieczyszczający płaci”, zgodnie z którą koszty środków mających na celu likwidację zanieczyszczeń powinien ponosić sprawca zanieczyszczeń.
- (21) Przepisy rozporządzenia (UE) nr 651/2014 dotyczące pomocy inwestycyjnej na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów należy dostosować i rozszerzyć w celu uwzględnienia zmian na rynku oraz, zgodnie z planem działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym ⁽²⁴⁾, odzwierciedlenia przejścia na środki mające na celu propagowanie efektywnego gospodarowania zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zastąpienie pierwotnych surowców lub substratów surowcami lub substratami wtórnymi (ponownie użytymi lub pochodzącymi z recyklingu) lub pochodzącymi z odzysku ograniczy presję na zasoby naturalne i doprowadzi do zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy oraz wzmocnienia odporności.

⁽¹⁸⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu”, COM(2020) 301 final.

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).”;

⁽²⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125).

⁽²¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia, COM(2020) 380 final.

⁽²²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu”, COM(2021) 82 final.

⁽²³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Zrównoważony obieg węgla”, COM(2021) 800 final.

⁽²⁴⁾ Komunikat Komisji „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy”, COM(2020) 98 final.

- (22) Zakres rozporządzenia (UE) nr 651/2014 powinien obejmować warunki zgodności dotyczące pomocy w formie obniżki podatków lub opłat na ochronę środowiska. Podatki lub opłaty parafiskalne na ochronę środowiska nakłada się z myślą o zwiększeniu kosztów zachowań szkodliwych dla środowiska, a co za tym idzie – o zniechęceniu do takich zachowań i o podniesieniu poziomu ochrony środowiska. W przypadku gdy podatki lub opłaty parafiskalne na ochronę środowiska nie mogłyby być egzekwowane bez narażania działalności gospodarczej niektórych przedsiębiorstw na ryzyko, korzystniejsze traktowanie niektórych przedsiębiorstw może pozwolić na osiągnięcie wyższego ogólnego poziomu podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska. W ten sposób obniżki podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska mogą w niektórych okolicznościach przyczynić się pośrednio do podniesienia poziomu ochrony środowiska.
- (23) Właściwe jest stosowanie tych samych warunków w odniesieniu do pomocy w formie ulg i zwolnień z podatków na ochronę środowiska we wszystkich sektorach gospodarki, chyba że mają zastosowania przepisy szczególne. W związku z tym pomoc w formie ulg podatkowych w sektorze rybołówstwa śródlądowego oraz chowu i hodowli ryb przyjętych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. f) i art. 15 ust. 3 dyrektywy Rady 2003/96/WE⁽²⁵⁾ powinna wchodzić w zakres rozporządzenia (UE) nr 651/2014, ponieważ rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2473⁽²⁶⁾ po dniu 30 czerwca 2023 r. nie będzie do nich stosowane.
- (24) W odniesieniu do pomocy inwestycyjnej na systemy ciepłownicze lub chłodnicze należy dostosować warunki zgodności określone w art. 46 rozporządzenia (UE) nr 651/2014 w zakresie wspierania inwestycji w systemy ciepłownicze lub chłodnicze wykorzystujące paliwa kopalne, w szczególności gaz ziemny, a także inwestycji w sieci dystrybucji lub modernizacji tych sieci, aby uwzględnić cele Europejskiego Zielonego Ładu oraz Europejskiego prawa o klimacie, a w szczególności plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonej Europy⁽²⁷⁾.
- (25) W odniesieniu do inwestycji w infrastrukturę energetyczną zakres rozporządzenia (UE) nr 651/2014 powinien obejmować wyłączenia grupowe służące wsparciu inwestycji niezlokalizowanych na obszarach objętych pomocą. Ponadto należy dostosować warunki zgodności określone w tym rozporządzeniu w odniesieniu do wspierania inwestycji w infrastrukturę energetyczną wykorzystującą gaz ziemny, aby uwzględnić cele Europejskiego Zielonego Ładu i zapewnić zgodność z celami klimatycznymi na lata 2030 i 2050.
- (26) Ze względu na specyfikę finansowania projektów w przemyśle obronnym, gdzie popyt pochodzi prawie wyłącznie ze strony państw członkowskich, które także kontrolują całość zakupów produktów i technologii związanych z obronnością, w tym ich wywóz, działanie sektora obronności jest wyjątkowe i nie podlega konwencjonalnym zasadom i modelom biznesowym, które regulują tradycyjne rynki. Mając na uwadze specyfikę sektora i zasady Europejskiego Funduszu Obronnego ustanowionego przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697⁽²⁸⁾ i Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego, ustanowionego przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092⁽²⁹⁾, w ramach których ustanowiono maksymalne stawki finansowania, których celem nie jest ograniczenie ogólnego finansowania publicznego, lecz zachęcenie do współfinansowania przez państwa członkowskie, wkłady finansowe dokonywane przez państwa członkowskie na rzecz takich współfinansowanych projektów należy uznać w określonych warunkach za zgodne z rynkiem wewnętrznym i wyłączyć z obowiązku zgłoszenia. W szczególności takie współfinansowanie można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zakresie wykraczającym poza możliwości przewidziane w przepisach ogólnych dotyczących pomocy na projekty badawczo-rozwojowe, pod warunkiem że beneficjenci płacą cenę rynkową za wykorzystywanie praw własności intelektualnej lub prototypów powstałych w ramach projektu do zastosowań niezwiązanych z obronnością. Ponadto w takich sytuacjach nie należy wymagać ponownej oceny spełniania warunków kwalifikowalności, które zostały już ocenione na poziomie transnarodowym zgodnie z zasadami Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego przez Komisję korzystającą z pomocy niezależnych ekspertów przed wybraniem danego projektu badawczo-rozwojowego. Ponadto należy zmienić art. 8 rozporządzenia (UE) nr 651/2014, aby umożliwić łączenie centralnie zarządzanego finansowania Unii i pomocy państwa w wysokości do całkowitych kosztów projektu.
- (27) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) nr 651/2014 i (UE) 2022/2473,

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51).

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2473 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 327 z 21.12.2022, s. 82).

⁽²⁷⁾ Komunikat Komisji „Plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonej Europy Plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu”, COM(2020) 21 final.

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170, 12.5.2021, s. 149).

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 z 18 lipca 2018 r. ustanawiające Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii (Dz.U. L 200 z 7.8.2018, s. 30).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 651/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ustępie 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) programów w ramach sekcji 1 (z wyjątkiem art. 15), sekcji 2 (z wyjątkiem art. 19c i 19d), sekcji 3, 4, 7 (z wyjątkiem art. 44) i sekcji 10 rozdziału III niniejszego rozporządzenia, jeżeli średni roczny budżet na pomoc państwa na państwo członkowskie przekracza 150 mln EUR, po 6 miesiącach od daty wejścia w życie takich programów, a także pomocy wdrażanej w formie produktów finansowych w ramach sekcji 16 rozdziału III, jeżeli średni roczny budżet na pomoc państwa na państwo członkowskie przekracza 200 mln EUR, po 6 miesiącach od daty wejścia w życie takich programów. W przypadku pomocy w ramach sekcji 16 rozdziału III niniejszego rozporządzenia do celów oceny, czy średni roczny budżet na pomoc państwa danego państwa członkowskiego związany z określonym produktem finansowym przekracza 200 mln EUR, uwzględnia się jedynie wkład tego państwa członkowskiego do modułu państw członkowskich gwarancji UE, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 (*), przeznaczony na ten produkt finansowy. Komisja może zdecydować o dalszym stosowaniu niniejszego rozporządzenia przez dłuższy okres do jakiegokolwiek z takich programów pomocy po dokonaniu oceny stosownego planu ewaluacji zgłoszonego Komisji przez państwo członkowskie, w terminie 20 dni roboczych od wejścia w życie danego programu. W przypadku gdy Komisja przedłużyła już stosowanie niniejszego rozporządzenia poza początkowy okres sześciu miesięcy w odniesieniu do takich programów, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przedłużeniu tych programów do końca okresu stosowania niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że zainteresowane państwo członkowskie przedłożyło sprawozdanie z ewaluacji zgodnie z planem ewaluacji zatwierdzonym przez Komisję;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).”;

b) ust. 3 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury, wchodzącej w zakres rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 (*), z wyjątkiem:

- pomocy szkoleniowej,
- pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP,
- pomocy w obszarze działalności badawczo-rozwojowej,
- pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności,
- pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników z niepełnosprawnością,
- regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych,
- programów regionalnej pomocy operacyjnej,
- pomocy na projekty na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS),
- pomocy na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej,
- od 1 lipca 2023 r. – pomocy w formie ulg w podatkach na ochronę środowiska na podstawie art. 15 ust. 1 lit. f) oraz art. 15 ust. 3 dyrektywy Rady 2003/96/WE (**),
- pomocy zawartej w produktach finansowych wspieranych przez Fundusz InvestEU, z wyjątkiem operacji wymienionych w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 (***),
- pomocy dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła, o której mowa w art. 19c,
- pomocy dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mającej złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, o której to pomocy mowa w art. 19d;

- b) pomocy przyznawanej w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, z wyjątkiem regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych, programów regionalnej pomocy operacyjnej, pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomocy na finansowanie ryzyka, pomocy na badania i rozwój, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy na ochronę środowiska, pomocy szkoleniowej, pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników z niepełnosprawnością, pomocy na projekty na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), pomocy na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej oraz pomocy zawartej w produktach finansowych wspieranych przez Fundusz InvestEU, pomocy dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła, o której mowa w art. 19c, oraz pomocy dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mającej złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, o której to pomocy mowa w art. 19d;

- (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).
- (**) Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51).
- (***) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45).";

- c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Sekcja 7 rozdziału III niniejszego rozporządzenia nie ma zastosowania do środków pomocy państwa na rzecz produkcji energii jądrowej.”;

- 2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w pkt 18 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (innej niż MŚP, które istnieje od mniej niż trzech lat, lub, do celów kwalifikowalności pomocy na finansowanie ryzyka, MŚP spełniające warunek, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lit. b), które kwalifikuje się do inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w następstwie przeprowadzenia procedury *due diligence* przez wybranego pośrednika finansowego), w przypadku gdy ponad połowa jej subskrybowanego kapitału zakładowego została utracona w efekcie zakumulowanych strat. Ma to miejsce w przypadku, gdy odliczenie poniesionych strat z kapitałów rezerwowych (i z wszystkich innych elementów ogólnie uznawanych za część funduszy własnych spółki) prowadzi do ujemnego wyniku przekraczającego połowę subskrybowanego kapitału zakładowego. Do celów niniejszego przepisu »spółka z ograniczoną odpowiedzialnością« odnosi się w szczególności do rodzajów jednostek wymienionych w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE (*), a »kapitał zakładowy« obejmuje, w stosownych przypadkach, wszelkie premie emisyjne;

b) w przypadku spółki, w której co najmniej niektórzy z jej członków ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za jej zadłużenie (innej niż MŚP, które istnieje od mniej niż trzech lat, lub, do celów kwalifikowalności pomocy na finansowanie ryzyka, MŚP spełniające warunek, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lit. b), które kwalifikuje się do inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w następstwie przeprowadzenia procedury *due diligence* przez wybranego pośrednika finansowego), w przypadku gdy ponad połowa jej kapitału wykazanego w sprawozdaniach finansowych tej spółki została utracona w efekcie zakumulowanych strat. Do celów niniejszego przepisu »spółka, w której co najmniej niektórzy członkowie ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za jej zadłużenie« odnosi się w szczególności do rodzajów jednostek wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2013/34/UE;

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).”;

- b) pkt 20 otrzymuje brzmienie:
- „20) »dostosowana kwota pomocy« oznacza maksymalną dopuszczalną kwotę pomocy na duże projekty inwestycyjne, obliczaną według następującego wzoru:
- $$\text{dostosowana kwota pomocy} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$$
- gdzie: R to maksymalna intensywność pomocy mająca zastosowanie na danym obszarze, z wyłączeniem zwiększonej intensywności pomocy dla MŚP, A to część kosztów kwalifikowalnych wynosząca 55 mln EUR, B to część kosztów kwalifikowalnych wynosząca od 55 mln EUR do 110 mln EUR, a C to część kosztów kwalifikowalnych powyżej 110 mln EUR;”;
- c) pkt 27 otrzymuje brzmienie:
- „27) »obszary objęte pomocą« oznaczają obszary określone na mapie pomocy regionalnej zatwierdzonej w zastosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu i obowiązującej w momencie przyznania pomocy;”;
- d) pkt 32 otrzymuje brzmienie:
- „32) »wzrost netto liczby pracowników« oznacza wzrost netto liczby pracowników w danym zakładzie w porównaniu ze średnią w danym okresie, po odjęciu od liczby utworzonych miejsc pracy wszystkich utraconych miejsc pracy w tym okresie. Liczbę osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu, w niepełnym wymiarze czasu oraz sezonowo należy wyrazić w postaci ułamkowych części rocznych jednostek pracy;”;
- e) pkt 34 otrzymuje brzmienie:
- „34) »pośrednik finansowy« oznacza każdą instytucję finansową, bez względu na jej postać czy prawo własności, w tym fundusze funduszy, prywatne fundusze inwestycyjne, publiczne fundusze inwestycyjne, banki, instytucje mikrofinansowe oraz towarzystwa gwarancyjne;”;
- f) dodaje się pkt 39a) i 39b) w brzmieniu:
- „39a) »na warunkach rynkowych« oznacza, że warunki transakcji między umawiającymi się stronami nie różnią się od tych, jakie określiłyby niezależne przedsiębiorstwa, i nie zawierają jakiegokolwiek elementu zмовy. Każda transakcja, która wynika z otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego postępowania, jest uznawana za spełniającą zasadę ceny rynkowej;
- 39b) »pisemny« oznacza wszelkie formy dokumentów sporządzonych na piśmie, w tym dokumenty elektroniczne, pod warunkiem że takie dokumenty elektroniczne są uznawane za równoważne zgodnie z procedurami administracyjnymi i ustawodawstwem obowiązującymi w danym państwie członkowskim;”;
- g) uchyla się pkt 40;
- h) pkt 42 i 43 otrzymują brzmienie:
- „42) »regionalna pomoc operacyjna« oznacza pomoc na ograniczenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa, w tym takich kategorii kosztów jak koszty personelu, materiałów, zamówionych usług, komunikacji, energii, konserwacji, czynszu, administracji, ale z wyłączeniem kosztów amortyzacji i kosztów finansowania związanych z inwestycją objętą pomocą inwestycyjną;
- 43) »sektor hutnictwa żelaza i stali« oznacza produkcję co najmniej jednego z poniższych:
- a) surówka i stopy żelaza:
- surówka do produkcji stali, surówka odlewnicza i inna surówka, surówka zwierciadlista oraz stal żelazowo-manganowa wysokowęglowa, bez innych stopów żelaza;
- b) produkty z żelaza surowe i półprodukty, stal węglowa lub stal specjalna:
- stal ciekła odlewana lub nieodlewana we wlewki, wraz z wlewkami do kucia, półprodukty: kęsiska kwadratowe, kęsy i kęsiska płaskie; blachówka i blachówka do wyrobu blachy białej; szerokie zwoje walcowane na gorąco, z wyjątkiem produkcji stali ciekłej do odlewów z małych i średnich odlewni;

c) obrabiane na gorąco produkty z żelaza, stal węglowa lub stal specjalna:

szyny, podkłady, nakładki stykowe, podkłady pod szyny, dwuteowniki, kształtowniki o dużym przekroju 80 mm i więcej, kształtowniki grodzicowe, pręty i kształtowniki o przekroju mniejszym niż 80 mm i elementy płaskie mniejsze niż 150 mm, walcówka, rury o przekroju okrągłym i prostokątnym, taśmy i blachy walcowane na gorąco (wraz z taśmą rurową), blacha gruba walcowana na gorąco (powleczone lub nie), blacha cienka i gruba o grubości 3 mm i więcej, uniwersalna blacha gruba o grubości 150 mm i więcej, z wyjątkiem drutu i wyrobów z drutu, prętów ciągnionych i szlifowanych lub polerowanych oraz odlewów żeliwnych;

d) produkty wykończone na zimno:

blacha biała, blacha biała matowa, blacha czarna, blacha ocynkowana, inne blachy powlekane, blacha walcowana na zimno, blacha elektrotechniczna i taśma na blachę białą, blacha gruba walcowana na zimno, w zwojach i w pasach;

e) rury:

wszystkie rury stalowe bez szwu, rury stalowe spawane o przekroju większym niż 406,4 mm;"

i) dodaje się pkt 43a w brzmieniu:

„43a) »węgiel brunatny« oznacza niskouwęglony węgiel »C« lub ortolignit i niskouwęglony węgiel »B« lub metalignit w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ;"

j) uchyla się pkt 44;

k) pkt 45 otrzymuje brzmienie:

„45) »sektor transportu« oznacza transport pasażerski powietrzny, morski, drogowy lub kolejowy oraz wodny śródlądowy albo towarowy transport zarobkowy; w ścisłym rozumieniu »sektor transportu« oznacza następujące rodzaje działalności zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej w Unii Europejskiej (NACE Rev. 2) ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1893/2006 (*):

a) NACE 49: transport drogowy oraz transport rurociągowy, z wyjątkiem NACE 49.32 działalność taksówek osobowych, 49.39 działalność kolejek linowych naziemnych, kolejek linowych, wyciągów orczykowych i wyciągów narciarskich pod warunkiem, że nie są częścią miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji, 49.42 działalność usługowa związana z przeprowadzkami, 49.5 transport rurociągowy;

b) NACE 50: transport wodny;

c) NACE 51: transport lotniczy, z wyjątkiem NACE 51.22 transport kosmiczny;

(*) Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).";

l) dodaje się pkt 47a w brzmieniu:

„47a) »zakończenie inwestycji« oznacza moment, w którym organy krajowe uznają inwestycję za zakończoną albo – w przypadku braku uznania jej za zakończoną – moment, w którym upływają 3 lata od rozpoczęcia prac;"

m) pkt 49, 50 i 51 otrzymują brzmienie:

„49) »inwestycja początkowa« oznacza jedno z poniższych:

a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne związane z co najmniej jednym z poniższych:

— utworzeniem nowego zakładu,

— zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,

- dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów lub usług dotąd niewytwarzanych lub nieświadczonych przez ten zakład lub
  - zasadniczą zmianą całościowego procesu produkcji produktu lub produktów, których dotyczy inwestycja w ten zakład;
- b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji początkowej.

Inwestycja odtworzeniowa nie stanowi zatem inwestycji początkowej;

50) »taka sama lub podobna działalność« oznacza działalność w tej samej klasie (czterocyfrowy kod numeryczny) statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej (NACE Rev. 2);

51) »inwestycja początkowa, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą« oznacza:

- a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne związane z co najmniej jednym z poniższych:

— utworzeniem nowego zakładu,

— dywersyfikacją działalności zakładu, pod warunkiem że nowa działalność nie jest taka sama jak działalność poprzednio prowadzona w danym zakładzie ani podobna do takiej działalności; lub

- b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, pod warunkiem że nowa działalność, która ma być prowadzona z wykorzystaniem nabytych aktywów, nie jest taka sama jak działalność prowadzona w zakładzie przed nabyciem ani podobna do takiej działalności.

Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji początkowej, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą;”;

- n) pkt 72 i 73 otrzymują brzmienie:

„72) »niezależny inwestor prywatny« oznacza niezależnego inwestora będącego podmiotem prywatnym, jak określono w niniejszym punkcie. »Prywatni« inwestorzy oznaczają inwestorów, którzy niezależnie od struktury własności realizują interes czysto handlowy, wykorzystują środki własne i ponoszą pełne ryzyko związane ze swoimi inwestycjami i obejmują w szczególności: instytucje kredytowe dokonujące inwestycji na własne ryzyko przy wykorzystaniu środków własnych, fundacje prywatne, Family Offices i aniołów biznesu, inwestorów korporacyjnych, zakłady ubezpieczeń, fundusze emerytalne, instytucje akademickie, a także osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub nie. Do celów niniejszej definicji za inwestorów prywatnych nie uznaje się Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, międzynarodowej instytucji finansowej, w której państwo członkowskie posiada udziały lub akcje, ani osoby prawnej prowadzącej profesjonalną działalność finansową, której państwo członkowskie lub organ państwa członkowskiego – na poziomie centralnym, regionalnym lub lokalnym – powierzyły prowadzenie działalności rozwojowej lub prorozwojowej (krajowy bank prorozwojowy lub inna instytucja prorozwojowa). »Niezależny« inwestor oznacza inwestora, który nie jest udziałowcem/akcjonariuszem kwalifikującego się przedsiębiorstwa, w które inwestuje. W kontekście inwestycji kontynuacyjnych inwestor pozostaje »niezależny«, jeżeli został uznany za niezależnego inwestora w poprzedniej rundzie inwestycji. Po utworzeniu nowej spółki wszelcy inwestorzy prywatni, w tym założyciele takiej nowej spółki, są uważani za niezależnych od tej spółki;

73) »osoba fizyczna« oznacza, do celów art. 21a i 23, osobę inną niż osoba prawna, niebędącą przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu;”;

o) pkt 79 otrzymuje brzmienie:

„79) »podmiot, któremu powierzono zadanie« oznacza Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Inwestycyjny, międzynarodową instytucję finansową, w której państwo członkowskie posiada udziały lub akcje, lub osobę prawną prowadzącą profesjonalną działalność finansową, której państwo członkowskie lub organ państwa członkowskiego – na poziomie centralnym, regionalnym lub lokalnym – powierzyły prowadzenie działalności rozwojowej lub prorozwojowej (krajowy bank prorozwojowy lub inna instytucja prorozwojowa). Podmiot, któremu powierzono zadanie, może zostać wybrany lub powołany bezpośrednio zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE (*), zgodnie z przepisami art. 38 ust. 4 lit. b) pkt (iii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 (**), lub zgodnie z przepisami art. 59 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 (***), w zależności od tego, które z nich mają zastosowanie;

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).”;

p) pkt 80 otrzymuje brzmienie:

„80) »przedsiębiorstwo innowacyjne« oznacza przedsiębiorstwo spełniające jeden z poniższych warunków:

a) za pomocą oceny dokonanej przez zewnętrznego eksperta może wykazać, że w przewidywalnej przyszłości opracuje produkty, usługi lub procesy, które są nowe lub znacząco ulepszone w porównaniu z aktualną sytuacją w jego branży i które niosą ze sobą ryzyko niepowodzenia technologicznego lub przemysłowego;

b) jego wydatki na działalność badawczo-rozwojową stanowią co najmniej 10 % jego całkowitych kosztów operacyjnych w co najmniej jednym roku z trzech lat poprzedzających przyznanie pomocy lub, w przypadku przedsiębiorstwa rozpoczynającego działalność bez historii finansowej, w bieżącym okresie podatkowym objętym zewnętrznym audytem;

c) w okresie 3 lat poprzedzających przyznanie pomocy: (i) otrzymało znak jakości »pieczęć doskonałości« od Europejskiej Rady ds. Innowacji zgodnie z programem prac »Horyzont 2020« na lata 2018–2020 przyjętym przez Komisję w drodze decyzji wykonawczej C(2017)7124 (*) lub zgodnie z art. 2 pkt 23 i art. 15 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 (**) lub (ii) otrzymało inwestycję z funduszu Europejskiej Rady ds. Innowacji, na przykład inwestycję w ramach instrumentu »Akcelerator«, o którym mowa w art. 48 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/695;

d) w okresie 3 lat poprzedzających przyznanie pomocy: (i) uczestniczyło w dowolnym działaniu w ramach inicjatywy Komisji dotyczącej przedsiębiorczości w przemyśle kosmicznym »CASSINI« (takim jak akcelerator biznesu lub kojarzenie ze sobą podmiotów) (**), lub (ii) otrzymało inwestycję z instrumentu finansowania kapitału zaangażowanego i kapitału wzrostu inicjatywy »CASSINI« lub z pilotażowej inicjatywy unijnego funduszu kapitałowego dla sektora kosmicznego InnovFin Space Equity Pilot, lub (iii) otrzymało nagrodę CASSINI, lub (iv) przyznano mu finansowanie zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/695 w obszarze badań kosmicznych, wskutek czego powstało przedsiębiorstwo typu start-up, lub (v) przyznano mu finansowanie jako beneficjentowi działania badawczo-rozwojowego w ramach Europejskiego Funduszu Obronnego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 (****), lub (vi) przyznano mu finansowanie w ramach Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 (*****);

(*) Decyzja wykonawcza Komisji C(2017)7124 z dnia 27 października 2017 r. w sprawie przyjęcia programu prac na lata 2018–2020 w ramach programu szczegółowego służącego realizacji programu »Horyzont 2020« – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020), oraz w sprawie finansowania programu prac na 2018 r.

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).”;

(***) Inicjatywa dotycząca przedsiębiorczości w przemyśle kosmicznym »CASSINI«, zapowiedziana po raz pierwszy w »Strategii MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy« (COM(2020) 103 final z 10.3.2020), jest zbiorem konkretnych działań, których celem jest m.in. ułatwienie MŚP działającym w sektorze kosmicznym dostępu do kapitału wysokiego ryzyka w celu finansowania rozszerzania działalności.

(****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149).

(*****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 z dnia 18 lipca 2018 r. ustanawiające Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii (Dz.U. L 200 z 7.8.2018, s. 30).”;

q) pkt 81 otrzymuje brzmienie:

„81) »alternatywna platforma obrotu« oznacza wielostronną platformę obrotu zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (*), w przypadku której co najmniej 50 % instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu emitują MŚP;

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).”;

r) pkt 85 i 86 otrzymują brzmienie:

„85) »badania przemysłowe« oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy i umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług lub mające na celu wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą).

Badania przemysłowe uwzględniają tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;

- 86) »eksperymentalne prace rozwojowe« oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnych aktualnie umiejętności i wiedzy oraz innych stosownych umiejętności i wiedzy w celu opracowania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą lub technologie przetwarzania brzegowego). Mogą one także obejmować np. czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów lub usług.

Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowywanie prototypów, demonstracje, opracowywanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.

Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych lub okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń”;

- s) uchyla się pkt 89;

- t) dodaje się pkt 90a w brzmieniu:

„90a) »zastosowania niezwiązane z obronnością« do celów art. 25e odnoszą się do zastosowań w produktach innych niż produkty związane z obronnością wymienione w załączniku do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE (*).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie (Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1).”;

- u) pkt 92 otrzymuje brzmienie:

„92) »klastry innowacyjne« oznaczają struktury lub zorganizowane skupiska niezależnych podmiotów (takich jak innowacyjne przedsiębiorstwa typu start-up, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, a także organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę, infrastruktury badawcze, infrastruktury testowo-doświadczalne, centra innowacji cyfrowych, organizacje niedochodowe i inne powiązane podmioty gospodarcze), mające na celu stymulowanie działalności innowacyjnej oraz nowych sposobów współpracy, w tym za pomocą środków cyfrowych, dzięki wspólnemu korzystaniu lub promowaniu wspólnego korzystania z obiektów oraz wymianie informacji i wiedzy fachowej oraz dzięki skutecznemu przyczynianiu się do transferu wiedzy, tworzenia sieci kontaktów oraz rozpowszechniania informacji i współpracy wśród przedsiębiorstw i innych organizacji wchodzących w skład danego klastra. Centra innowacji cyfrowych (w tym europejskie centra innowacji cyfrowych finansowane w ramach centralnie zarządzanego programu „Cyfrowa Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 (*)) to podmioty, których celem jest stymulowanie powszechnego wprowadzania przez przemysł (w szczególności przez MŚP) i organizacje sektora publicznego technologii cyfrowych, takich jak sztuczna inteligencja, przetwarzanie w chmurze, przetwarzanie danych na obrzeżach sieci i obliczenia wielkiej skali oraz cyberbezpieczeństwo. Centra innowacji cyfrowych mogą same w sobie kwalifikować się jako klastry innowacyjne do celów niniejszego rozporządzenia.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).”;

- v) pkt 94–97 otrzymują brzmienie:

„94) »usługi doradcze w zakresie innowacji« oznaczają doradztwo, pomoc lub szkolenia w zakresie transferu wiedzy, nabywania i ochrony wartości niematerialnych i prawnych lub korzystania z nich, lub korzystania z norm i regulacji, w których są one osadzone, a także doradztwo, pomoc lub szkolenie w zakresie wprowadzania lub wykorzystywania innowacyjnych technologii i rozwiązań (w tym technologii i rozwiązań cyfrowych);

- 95) »usługi wsparcia innowacji« oznaczają zapewnianie pomieszczeń biurowych, banków danych, usług w chmurze i usług przechowywania danych, bibliotek, badań rynku, laboratoriów, oznaczeń jakości, usług w zakresie testowania, eksperymentów i certyfikacji lub innych powiązanych usług, w tym świadczonych przez organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę, infrastruktury badawcze, infrastruktury testowo-doświadczalne lub klastry innowacyjne, w celu opracowania bardziej wydajnych lub zaawansowanych technologicznie produktów, procesów lub usług, w tym wdrażania innowacyjnych technologii i rozwiązań (w tym technologii i rozwiązań cyfrowych);
- 96) »innowacja organizacyjna« oznacza wdrożenie nowej metody organizacyjnej na poziomie przedsiębiorstwa (na poziomie grupy w danym sektorze przemysłu w EOG), organizacji pracy lub stosunków z podmiotami zewnętrznymi, np. dzięki wykorzystaniu nowatorskich lub innowacyjnych technologii cyfrowych. Definicja ta nie obejmuje zmian, które opierają się na metodach organizacyjnych już stosowanych przez to przedsiębiorstwo, zmian w zakresie strategii zarządzania, połączeń i przejęć, zaprzestania stosowania danego procesu, prostego odtworzenia lub podwyższenia majątku, zmian wynikających wyłącznie ze zmian cen czynników produkcji, dostosowania do potrzeb użytkownika, dostosowania do potrzeb rynku lokalnego, regularnych zmian sezonowych lub innych zmian cyklicznych, obrotu nowymi lub znacząco udoskonalonymi produktami;
- 97) »innowacja w obrębie procesu« oznacza wdrożenie nowej lub znacznie udoskonalonej metody produkcji lub dostarczania towarów i usług, w tym znacznej zmiany w obrębie technik, sprzętu lub oprogramowania, na poziomie przedsiębiorstwa (na poziomie grupy w danym sektorze przemysłu w EOG), na przykład dzięki wykorzystaniu nowatorskich lub innowacyjnych technologii lub rozwiązań cyfrowych. Definicja ta nie obejmuje niewielkich zmian lub ulepszeń, zwiększenia mocy produkcyjnych lub usługowych poprzez dodanie systemów produkcyjnych lub logistycznych bardzo podobnych do obecnie stosowanych, zaprzestania stosowania danego procesu, prostego odtworzenia lub podwyższenia kapitału, zmian wynikających jedynie ze zmian cen czynników produkcji, dostosowania do potrzeb użytkownika, dostosowania do potrzeb rynku lokalnego, regularnych zmian sezonowych i innych zmian cyklicznych oraz obrotu nowymi lub znacząco udoskonalonymi produktami;”;
- w) dodaje się pkt 98a w brzmieniu:
- „98a) »infrastruktura testowo-doświadczalna« oznacza obiekty, sprzęt, zdolności i zasoby, na przykład stanowiska badawcze, linie pilotażowe, instalacje demonstracyjne, obiekty badawcze lub żywe laboratoria, oraz powiązane usługi wsparcia wykorzystywane głównie przez przedsiębiorstwa, zwłaszcza MŚP, które ubiegają się o wsparcie na prowadzenie testów i doświadczeń w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów i usług oraz testowania i zwiększania skali technologii w celu osiągnięcia postępów dzięki badaniom przemysłowym i eksperymentalnym pracom rozwojowym. Infrastruktury testowo-doświadczalne finansowane ze środków publicznych są dostępne dla wielu użytkowników, a dostęp do nich musi być przyznawany na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach i na warunkach rynkowych. Infrastruktury testowo-doświadczalne czasami nazywane są również infrastrukturami technologicznymi (*);
- (*) Zob. dokument roboczy służb Komisji „Infrastruktury technologiczne”, SWD(2019) 158 final z 8.4.2019 r.”;
- x) pkt 101 i 102 otrzymują brzmienie:
- „101) »ochrona środowiska« oznacza każde działanie bądź czynność zmierzające do ograniczenia zanieczyszczenia, negatywnego wpływu na środowisko lub innej szkody w fizycznym otoczeniu (w tym powietrzu, wodzie i glebie), ekosystemach lub zasobach naturalnych bądź do zapobiegania takim zjawiskom poprzez działalność człowieka, w tym działanie bądź czynność zmierzające do łagodzenia zmiany klimatu, do zmniejszenia ryzyka wystąpienia takiej szkody, do ochrony lub przywrócenia bioróżnorodności bądź prowadzące do bardziej efektywnego korzystania z zasobów naturalnych, w tym środki służące oszczędności energii i korzystanie z odnawialnych źródeł energii i innych technik służących zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń, jak również przejście na modele gospodarki o obiegu zamkniętym w celu ograniczenia zużycia surowców pierwotnych i zwiększenia wydajności. Obejmuje to również działania, które wzmacniają zdolności przystosowawcze i minimalizują wrażliwość na skutki zmiany klimatu;
- 102) »norma unijna« oznacza:
- a) obowiązkową normę unijną określającą poziom, jaki indywidualne przedsiębiorstwa powinny osiągnąć w zakresie ochrony środowiska, z wyłączeniem norm lub celów ustalonych na poziomie unijnym, które są wiążące dla państw członkowskich, ale nie dla indywidualnych przedsiębiorstw; lub

- b) obowiązek dotyczący stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z definicją w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (*) i zagwarantowania, że poziomy emisji zanieczyszczeń nie przekroczą tych, jakie zostałyby osiągnięte w przypadku stosowania BAT; w przypadku gdy poziomy emisji powiązane z BAT określono w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie dyrektywy 2010/75/UE lub na podstawie innych obowiązujących dyrektyw, takie poziomy będą miały zastosowanie do celów niniejszego rozporządzenia; jeżeli poziomy te wyrażono, podając zakres, zastosowanie będzie miała dolna granica warunkująca osiągnięcie BAT dla danego przedsiębiorstwa;

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).”;

- y) pkt 102a, 102b i 102c otrzymują brzmienie:

„102a) »infrastruktura ładowania« oznacza stacjonarną lub ruchomą infrastrukturę dostarczającą pojazdom lub ruchomemu wyposażeniu terminalowemu lub ruchomemu wyposażeniu do obsługi naziemnej energii elektryczną;

102b) »infrastruktura tankowania« oznacza stacjonarną lub ruchomą infrastrukturę dostarczającą pojazdom lub ruchomemu wyposażeniu terminalowemu lub ruchomemu wyposażeniu do obsługi naziemnej wodór;

102c) »wodór odnawialny« oznacza wodór wyprodukowany z energii odnawialnej zgodnie z metodyką określoną dla odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 (*);

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).”;

- z) dodaje się pkt od 102d do 102j w brzmieniu:

„102d) »energia elektryczna ze źródeł odnawialnych« oznacza energię elektryczną wytwarzaną ze źródeł odnawialnych zdefiniowaną w art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2018/2001;

102e) »inteligentne ładowanie« oznacza proces ładowania, podczas którego natężenie energii elektrycznej dostarczanej do akumulatora jest dostosowywane w czasie rzeczywistym na podstawie informacji otrzymanych za pośrednictwem łączności elektronicznej;

102f) »pojazd ekologicznie czysty« oznacza:

- a) w przypadku lekkich pojazdów drogowych: ekologicznie czysty pojazd zdefiniowany w art. 4 pkt 4 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE (*);

- b) w przypadku ciężkich pojazdów drogowych:

— do 31 grudnia 2025 r. niskoemisyjny pojazd ciężki zdefiniowany w art. 3 pkt 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1242 (**);

— do 31 grudnia 2025 r. ekologicznie czysty pojazd zdefiniowany w art. 4 pkt 4 lit. b) dyrektywy 2009/33/WE, niewchodzący w zakres rozporządzenia (UE) 2019/1242;

- c) w przypadku statków żeglugi śródlądowej:

— statek żeglugi śródlądowej przeznaczony do transportu pasażerskiego, wyposażony w silnik hybrydowy lub dwupaliwowy pozyskujący co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

- statek wykorzystywany w transporcie wodnym śródlądowym towarów, mający bezpośrednią emisję (w spalinach) CO₂ na tonokilometr (g CO₂/tkm), obliczoną (lub oszacowaną w przypadku nowych statków) z wykorzystaniem wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEOI) Międzynarodowej Organizacji Morskiej, na poziomie o 50 % niższym niż średnia wartość odniesienia dla emisji CO₂ określona dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

d) w przypadku statków morskich:

- statek wykorzystywany w transporcie morskim i wodnym przybrzeżnym pasażerskim, towarowym, do operacji portowych lub działań pomocniczych, który (i) jest wyposażony w silnik hybrydowy lub dwupaliwowy pozyskujący co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (w spalinach) lub z napędu typu plug-in, lub (ii) osiąga wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) Międzynarodowej Organizacji Morskiej na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r. oraz jest w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych;
- statek wykorzystywany w transporcie morskim i wodnym przybrzeżnym towarowym wyłącznie do świadczenia usług żeglugi przybrzeżnej i usług żeglugi morskiej bliskiego zasięgu mających na celu umożliwienie przesunięcia międzygałęziowego przewozów towarowych obecnie realizowanych drogą lądową na transport morski oraz mający emisję bezpośrednią CO₂ (w spalinach), obliczoną przy zastosowaniu EEDI, na poziomie o 50 % niższym niż średni poziom odniesienia wartości emisji CO₂ określony dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) opublikowanych zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

- e) w przypadku taboru kolejowego: tabor kolejowy mający zerową emisję bezpośrednią CO₂ w spalinach, gdy jest eksploatowany na torach z niezbędną infrastrukturą, oraz wykorzystujący konwencjonalny silnik, gdy taka infrastruktura nie jest dostępna (lokomotywy elektryczno-spalinowe);

102g) »pojazd bezemisyjny« oznacza:

- a) w przypadku pojazdów dwu- i trzykołowych oraz czterokołowców: pojazd objęty zakresem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 (***) o zerowej emisji CO₂ w spalinach, obliczonej zgodnie z wymogami określonymi w art. 24 tego rozporządzenia i załączniku V do tego rozporządzenia;
- b) w przypadku lekkich pojazdów drogowych: pojazd kategorii M1, M2 lub N1 mający zerową emisję CO₂ w spalinach, ustaloną zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) 2017/1151 (****);
- c) w przypadku ciężkich pojazdów drogowych: zeroemisyjny pojazd ciężki zdefiniowany w art. 4 pkt 5 dyrektywy 2009/33/WE;
- d) w przypadku statków żeglugi śródlądowej: statek żeglugi śródlądowej przeznaczony do transportu pasażerskiego lub towarowego, o zerowej emisji bezpośredniej CO₂ (w spalinach/z rury wydechowej);
- e) w przypadku statków morskich: statek żeglugi morskiej i przybrzeżnej przeznaczony do transportu pasażerskiego lub towarowego, do operacji portowych lub do działań pomocniczych, o zerowej emisji bezpośredniej CO₂ (w spalinach);
- f) w przypadku taboru kolejowego: tabor kolejowy o zerowej emisji bezpośredniej CO₂ (w spalinach);

102h) »pojazd« oznacza którekolwiek z poniższych:

- a) pojazd drogowy kategorii M1, M2, N1, M3, N2, N3 lub L;
- b) statek wykorzystywany w transporcie wodnym śródlądowym lub w transporcie morskim i wodnym przybrzeżnym pasażerskim lub towarowym;
- c) tabor kolejowy;
- d) statek powietrzny;

- 102i) »ruchome wyposażenie do obsługi naziemnej« oznacza ruchome wyposażenie wykorzystywane w działalności usługowej wspomagającej transport lotniczy lub morski;
- 102j) »ruchome wyposażenie terminalowe« oznacza ruchome wyposażenie wykorzystywane do załadunku, rozładunku i przeładunku towarów i intermodalnych jednostek ładunkowych oraz do przemieszczania ładunków na terenie terminala;

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów transportu drogowego w celu wsparcia mobilności niskoemisyjnej (Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1242 z dnia 20 czerwca 2019 r. określające normy emisji CO₂ dla nowych pojazdów ciężkich oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 i (UE) 2018/956 oraz dyrektywę Rady 96/53/WE (Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 202).

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 52).

(****) Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1151 z dnia 1 czerwca 2017 r. uzupełniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów (Dz.U. L 175 z 7.7.2017, s. 1).”;

aa) pkt 103 otrzymuje brzmienie:

„103) »efektywność energetyczna« oznacza efektywność energetyczną zdefiniowaną w art. 2 pkt 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE (*).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).”;

bb) pkt 103a otrzymuje brzmienie:

„103a) »energia pierwotna« oznacza energię pochodzącą z odnawialnych i nieodnawialnych źródeł, która nie została poddana żadnemu procesowi przemiany lub transformacji;”;

cc) uchyla się pkt 103b;

dd) pkt 103d otrzymuje brzmienie:

„103d) »gotowość do obsługi inteligentnych sieci« oznacza zdolności budynków lub modułów budynków do dostosowywania ich funkcjonowania do potrzeb użytkownika, w tym optymalizacji efektywności energetycznej i ogólnej charakterystyki użytkowej oraz do dostosowywania ich funkcjonowania do sygnałów z sieci;”;

ee) pkt 103e otrzymuje brzmienie:

„103e) »mała spółka o średniej kapitalizacji« oznacza przedsiębiorstwo niebędące MŚP i zatrudniające do 499 pracowników, zgodnie z obliczeniami na podstawie art. 3–6 załącznika I, którego roczne obroty nie przekraczają 100 mln EUR, a roczna suma bilansowa – 86 mln EUR; kilka podmiotów uznaje się za jedno przedsiębiorstwo, jeżeli spełniony jest którykolwiek z warunków wymienionych w art. 3 ust. 3 załącznika I. Do celów stosowania art. 56e ust. 10 i art. 56f mała spółka o średniej kapitalizacji oznacza przedsiębiorstwo, które nie jest MŚP i zatrudnia do 499 pracowników;”;

ff) dodaje się pkt 103f w brzmieniu:

„103f) »oszczędność energii« oznacza oszczędność energii zdefiniowaną w art. 2 pkt 5 dyrektywy 2012/27/UE;”;

- gg) pkt 105 otrzymuje brzmienie:
- „105) »fundusz na rzecz efektywności energetycznej« oznacza specjalny instrument inwestycyjny utworzony w celu dokonywania inwestycji w projekty na rzecz efektywności energetycznej, które służą poprawie efektywności energetycznej budynków. Takimi funduszami zarządza zarządca funduszu na rzecz efektywności energetycznej;”;
- hh) pkt 108 otrzymuje brzmienie:
- „108) »kogeneracja« lub »skojarzona gospodarka energetyczna« (»CHP«) oznacza kogenerację zdefiniowaną w art. 2 pkt 30 dyrektywy 2012/27/UE;”;
- ii) dodaje się pkt 108a i 108b w brzmieniu:
- „108a) »kogeneracja oparta na energii ze źródeł odnawialnych« oznacza kogenerację przy wykorzystaniu w 100 % energii ze źródeł odnawialnych do wytwarzania ciepła i energii elektrycznej;
- 108b) »pompa ciepła« oznacza maszynę, urządzenie lub instalację, która przenosi ciepło z naturalnego otoczenia, takiego jak powietrze, woda lub grunt, do budynków lub zastosowań przemysłowych poprzez odwrócenie naturalnego przepływu ciepła, tak że przepływa ono z niższej do wyższej temperatury. W przypadku odwracalnych pomp ciepła mogą one także odprowadzać ciepło z budynków do naturalnego otoczenia;”;
- jj) pkt 109 otrzymuje brzmienie:
- „109) »energia ze źródeł odnawialnych« lub »energia odnawialna« oznacza energię produkowaną przez zakłady wykorzystujące wyłącznie odnawialne źródła energii, jak określono w art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2018/2001, jak również część energii, wyrażoną jako wartość opałowa, produkowaną z odnawialnych źródeł energii w elektrowniach hybrydowych wykorzystujących także konwencjonalne źródła energii, oraz obejmuje energię elektryczną ze źródeł odnawialnych wykorzystywaną do pompowania w elektrowniach szczytowo-pompowych połączonych »za licznikiem« (instalowanych łącznie lub jako dodatek do instalacji wykorzystującej źródła odnawialne), lecz nie obejmuje energii elektrycznej produkowanej w elektrowniach szczytowo-pompowych;”;
- kk) dodaje się pkt 109a w brzmieniu:
- „109a) »społeczność energetyczna działająca w zakresie energii odnawialnej« oznacza społeczność energetyczną działającą w zakresie energii odnawialnej zdefiniowaną w art. 2 pkt 16 dyrektywy (UE) 2018/2001;”;
- ll) uchyla się pkt 110-113;
- mm) pkt 114 otrzymuje brzmienie:
- „114) »innowacyjna technologia« oznacza nową i niedawno zakwalifikowaną technologię w porównaniu z aktualną sytuacją w branży, która to technologia niesie z sobą ryzyko niepowodzenia technologicznego lub przemysłowego i nie stanowi optymalizacji ani udoskonalenia istniejącej technologii;”;
- nn) dodaje się pkt 114a i 114b w brzmieniu:
- „114a) »projekt demonstracyjny« oznacza projekt demonstracyjny zdefiniowany w art. 2 pkt 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 (*);
- 114b) »kontrakt na transakcje różnicowe« oznacza instrument pomocy, który uprawnia beneficjenta do otrzymania płatności równej różnicy między ustaloną ceną wykonania a ceną referencyjną, taką jak cena rynkowa, na jednostkę produkcji;”;
- (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54).”;
- oo) pkt 115 i 116 otrzymują brzmienie:
- „115) »bilansowanie« w przypadku energii elektrycznej oznacza bilansowanie zdefiniowane w art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2019/943*;
- 116) »standardowa odpowiedzialność za bilansowanie« oznacza odpowiedzialność za bilansowanie, niedyskryminującą żadnej technologii, z której żaden wytwórca nie jest zwolniony, jak określono w art. 5 rozporządzenia (UE) 2019/943;”

- pp) dodaje się pkt 116a w brzmieniu:
- „116a) »podmiot odpowiedzialny za bilansowanie« oznacza podmiot odpowiedzialny za bilansowanie zdefiniowany w art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) 2019/943;”;
- qq) pkt 117 otrzymuje brzmienie:
- „117) »biomasa« oznacza ulegającą biodegradacji frakcję produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego zdefiniowaną w art. 2 pkt 24 dyrektywy (UE) 2018/2001;”;
- rr) dodaje się pkt od 117a do 117d w brzmieniu:
- „117a) »biopaliwa« oznaczają biopaliwa zdefiniowane w art. 2 pkt 33 dyrektywy (UE) 2018/2001;
- 117b) »biogaz« oznacza biogaz zdefiniowany w art. 2 pkt 28 dyrektywy (UE) 2018/2001;
- 117c) »biopłyny« oznaczają biopłyny zdefiniowane w art. 2 pkt 32 dyrektywy (UE) 2018/2001;
- 117d) »paliwa z biomasy« oznaczają paliwa z biomasy zdefiniowane w art. 2 pkt 27 dyrektywy (UE) 2018/2001;”;
- ss) pkt 118 i 119 otrzymują brzmienie:
- „118) »luka w finansowaniu« oznacza dodatkowy koszt netto stanowiący różnicę między przychodami i kosztami gospodarczymi (w tym inwestycyjnymi i operacyjnymi) projektu objętego pomocą a przychodami i kosztami alternatywnego projektu, który beneficjent pomocy zrealizowałby w sposób wiarygodny w razie braku pomocy. Aby określić lukę w finansowaniu, państwo członkowskie musi określić ilościowo – w odniesieniu do scenariusza faktycznego i wiarygodnego scenariusza alternatywnego – wszystkie główne koszty i przychody, szacunkowy średni ważony koszt kapitału (WACC) beneficjentów w celu zdyskontowania przyszłych przepływów środków pieniężnych, a także wartość bieżącą netto w przypadku scenariusza faktycznego i alternatywnego w całym cyklu życia projektu. Typowy dodatkowy koszt netto można oszacować jako różnicę między wartością bieżącą netto w przypadku scenariusza faktycznego i scenariusza alternatywnego w cyklu życia projektu referencyjnego;
- 119) »podatek lub opłata parafiskalna na ochronę środowiska« oznacza podatek lub opłatę stosowane w odniesieniu do szczególnej podstawy opodatkowania, produktów lub usług, które mają wyraźnie negatywny wpływ na środowisko, lub służące obciążeniu niektórych działań, towarów lub usług w celu włączenia w ich cenę kosztów środowiskowych lub w celu zachęcenia producentów i konsumentów do działań mających korzystny wpływ na środowisko;”;
- tt) uchyla się pkt 121;
- uu) dodaje się pkt od 121a do 121d w brzmieniu:
- „121a) »remediacja« oznacza działania w zakresie zarządzania środowiskowego takie jak usunięcie zanieczyszczeń lub nadmiaru związków biogenych z gleby i wody lub ich detoksykacja w celu likwidacji czynników prowadzących do degradacji;
- 121b) »rekultywacja« oznacza działania w zakresie zarządzania środowiskowego, które mają na celu przywrócenie poziomu funkcjonowania ekosystemu na terenach zdegradowanych, przy czym celem jest wznowione i dalsze świadczenie usług ekosystemowych, a nie bioróżnorodność i integralność wyznaczonego naturalnego lub półnaturalnego ekosystemu referencyjnego;
- 121c) »ekosystem« oznacza ekosystem zdefiniowany w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 (*);
- 121d) »bioróżnorodność« oznacza bioróżnorodność zdefiniowaną w art. 2 pkt 15 rozporządzenia (UE) 2020/852;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).”;

- vv) dodaje się pkt 123a do 123d w brzmieniu:
- „123a) »zanieczyszczenia« oznaczają zanieczyszczenia zdefiniowane w art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2020/852;
  - „123b) »zanieczyszczenie« oznacza zanieczyszczenie zdefiniowane w art. 3 pkt 2 dyrektywy 2010/75/UE;
  - 123c) »rozwiązanie oparte na zasobach przyrody« oznacza działanie w celu ochrony, zachowania i przywrócenia naturalnych lub zmodyfikowanych ekosystemów lądowych, słodkowodnych, przybrzeżnych i morskich oraz zarządzania nimi i użytkowania ich w sposób zrównoważony, służące rozwiązywaniu problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych w skuteczny i elastyczny sposób przy jednoczesnym zapewnieniu dobrostanu człowieka i z korzyścią dla usług ekosystemowych, odporności bioróżnorodności;
  - 123d) »odbudowa« oznacza proces wspomagania regeneracji ekosystemu jako środek zachowania bioróżnorodności i zwiększania odporności ekosystemu, w szczególności na zmianę klimatu. Odbudowa ekosystemów obejmuje środki wprowadzane w celu poprawy stanu ekosystemu oraz odtworzenia lub przywrócenia ekosystemu, jeżeli doszło do utraty tego stanu, a także w celu poprawy odporności ekosystemu i przystosowania się do zmiany klimatu;”;
- ww) pkt 124 otrzymuje brzmienie:
- „124) »efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy« oznacza efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy zdefiniowany w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE;”;
- xx) dodaje się pkt 124a i 124b:
- „124a) »system ciepłowniczy« i »system chłodniczy« oznaczają system ogrzewania lokalnego lub chłodzenia lokalnego zdefiniowany w art. 2 pkt 19 dyrektywy 2010/31/UE;
  - 124b) »systemy ciepłownicze i chłodnicze« oznaczają zakłady wytwarzania energii cieplnej lub chłodniczej, urządzenia do magazynowania energii cieplnej i sieci dystrybucji energii cieplnej, obejmujące zarówno pierwotne (przesyłowe), jak i wtórne sieci rurociągów dostarczające energię cieplną lub chłodniczą do konsumentów. Odniesienie do systemu ciepłowniczego należy rozumieć jako odniesienie do systemów ciepłowniczych i chłodniczych albo do systemów ciepłowniczych albo chłodniczych, w zależności od tego, czy sieci dostarczają energię cieplną lub chłodniczą razem czy osobno;”;
- yy) pkt 126, 127 i 128 otrzymują brzmienie:
- „126) »ponowne użycie« oznacza ponowne użycie zdefiniowane w art. 3 pkt 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE (*);
  - 127) »przygotowanie do ponownego użycia« oznacza przygotowanie do ponownego użycia zdefiniowane w art. 3 pkt 16 dyrektywy 2008/98/WE;
  - 128) »recykling« oznacza recykling zdefiniowany w art. 3 pkt 17 dyrektywy 2008/98/WE;”;
- (*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).”;
- zz) dodaje się pkt od 128a do 128i w brzmieniu:
- „128a) »efektywne gospodarowanie zasobami« oznacza ograniczanie ilości składników produkcji potrzebnych do wytworzenia jednostki wyjściowej lub zastępowanie pierwotnych składników produkcji składnikami wtórnymi;
  - 128b) »odpady« oznaczają odpady zdefiniowane w art. 3 pkt 1 dyrektywy 2008/98/WE*;
  - 128c) »ciepło odpadowe« oznacza ciepło odpadowe zdefiniowane w art. 2 pkt 9 dyrektywy (UE) 2018/2001;
  - 128d) »przetwarzanie« oznacza przetwarzanie zdefiniowane w art. 3 pkt 14 dyrektywy 2008/98/WE, a także przetwarzanie innych produktów, materiałów lub substancji;
  - 128e) »odzysk« oznacza odzysk zdefiniowany w art. 3 pkt 15 dyrektywy 2008/98/WE, a także odzysk innych produktów, materiałów lub substancji;

- 128f) »unieszkodliwianie« oznacza unieszkodliwianie zdefiniowane w art. 3 pkt 19 dyrektywy 2008/98/WE;
- 128g) »inne produkty, materiały lub substancje« oznaczają materiały, produkty i substancje inne niż odpady, w tym produkty uboczne, o których mowa w art. 5 dyrektywy 2008/98/WE, odpady z rolnictwa i leśnictwa, ścieki, wodę deszczową i spływ powierzchniowy, minerały, substancje biogenne, pozostałości gazów z procesów produkcyjnych oraz zbędne produkty, części i materiały;
- 128h) »zbędne produkty, części i materiały« oznaczają produkty, części lub materiały, które nie są już potrzebne ich posiadaczowi lub nie są dla niego przydatne, lecz nadają się do ponownego wykorzystania;
- 128i) »selektywna zbiórka« oznacza selektywną zbiórkę zdefiniowaną w art. 3 pkt 11 dyrektywy 2008/98/WE;”;
- aaa) uchyla się pkt 129;
- bbb) pkt 130 otrzymuje brzmienie:
- „130) »infrastruktura energetyczna« oznacza jakiegokolwiek fizyczne urządzenia lub obiekty, które znajdują się na terytorium Unii lub łączą Unię z co najmniej jednym państwem trzecim i należą do następujących kategorii:
- a) w przypadku energii elektrycznej:
- (i) systemy przesyłu i dystrybucji, przy czym »przesył« oznacza transport energii elektrycznej, zarówno na lądzie, jak i na morzu, przez wzajemnie połączony system najwyższego napięcia i wysokiego napięcia w celu dostarczenia jej do odbiorców końcowych lub do dystrybutorów, ale nie obejmuje dostaw, a »dystrybucja« oznacza transport energii elektrycznej, zarówno na lądzie, jak i na morzu, systemami dystrybucyjnymi wysokiego, średniego lub niskiego napięcia w celu dostarczenia jej do odbiorców, ale nie obejmuje dostaw;
  - (ii) wszelkie urządzenia lub instalacje mające istotne znaczenie dla pewnego, bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania systemów, o których mowa w pkt (i), w tym systemy ochrony i monitorowania oraz systemy sterujące na wszystkich poziomach napięcia i podstacji;
  - (iii) w pełni zintegrowane elementy sieci zdefiniowane w art. 2 pkt 51 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 (*);
  - (iv) inteligentne sieci energetyczne, czyli systemy i części składowe integrujące technologie informacyjno-komunikacyjne poprzez operacyjne platformy cyfrowe, systemy sterujące i technologie czujników zarówno na poziomie przesyłu, jak i na poziomie dystrybucji, za pośrednictwem których dąży się do powstania bardziej bezpiecznych, wydajnych i inteligentnych sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, zwiększenia zdolności do integracji nowych form wytwarzania, magazynowania i poboru oraz ułatwiających tworzenie nowych modeli biznesowych i struktur rynku;
  - (v) morskie sieci energetyczne, które oznaczają wszelkie urządzenia lub instalacje infrastruktury przesyłu lub dystrybucji energii elektrycznej, zdefiniowane w pkt (i), mające podwójną funkcję: połączenia międzysystemowe i przesył lub dystrybucja energii elektrycznej z morskich źródeł odnawialnych pochodzącej z morskich obiektów wytwarzania energii do co najmniej dwóch państw. Obejmuje to również inteligentne sieci energetyczne oraz wszelkie sąsiednie urządzenia lub instalacje mające zasadnicze znaczenie dla bezpiecznej, pewnej i efektywnej eksploatacji, w tym systemy ochronne, monitorujące i sterujące oraz niezbędne podstacje, jeżeli zapewniają one także interoperacyjność technologii oraz m.in. kompatybilność interfejsów między różnymi technologiami;
- b) w przypadku gazu (gazu ziemnego, biogazu – w tym biometanu – lub odnawialnego gazu pochodzenia niebiologicznego):
- (i) rurociągi przesyłowe i dystrybucyjne do transportu gazu stanowiące część sieci, z wyłączeniem rurociągów wysokociśnieniowych wykorzystywanych do dystrybucji gazu ziemnego na etapie poszukiwawczo-wydobyczym;
  - (ii) podziemne obiekty magazynowe przyłączone do gazociągów wysokociśnieniowych, o których mowa w pkt (i);

- (iii) obiekty służące do odbioru, magazynowania i regazyfikacji lub rozprężania gazu skroplonego lub sprężonego;
  - (iv) wszelkie urządzenia lub instalacje istotne dla pewnej, bezpiecznej i efektywnej eksploatacji systemu lub zapewniające dwukierunkową przepustowość, w tym tłocznie gazu;
  - (v) inteligentne sieci gazowe, które oznaczają wszelkie z poniższych urządzeń lub instalacji mających na celu umożliwienie i ułatwienie włączenia odnawialnych i niskoemisyjnych gazów (w tym wodoru lub gazów pochodzenia niebiologicznego) do sieci: cyfrowe systemy i części składowe integrujące technologie informacyjno-komunikacyjne, systemy sterujące i technologie czujników służące interaktywnemu i inteligentnemu monitorowaniu, pomiarowi i kontroli jakości produkcji, przesyłu, dystrybucji i poboru gazu w sieci gazowej i zarządzaniu nimi. Ponadto inteligentne sieci mogą obejmować również urządzenia umożliwiające przepływy zwrotne z poziomu dystrybucji do poziomu przesyłu oraz związane z nimi niezbędne modernizacje istniejącej sieci;
- c) w przypadku wodoru:
- (i) rurociągi przesyłowe do transportu wodoru pod wysokim ciśnieniem, a także rurociągi dystrybucyjne do lokalnej dystrybucji wodoru, zapewniające dostęp wielu użytkownikom sieci na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach;
  - (ii) obiekty magazynowania, które oznaczają obiekty wykorzystywane do magazynowania wodoru o wysokim stopniu czystości, w tym część terminalu wodorowego wykorzystywaną do magazynowania, ale z wyłączeniem części wykorzystywanej do działalności produkcyjnej, i obejmujące obiekty przeznaczone wyłącznie dla operatorów sieci wodorowych w ramach realizacji ich funkcji. Instalacje magazynowania wodoru obejmują podziemne obiekty magazynowania przyłączone do rurociągów wodorowych wysokiego ciśnienia, o których mowa w pkt (i);
  - (iii) obiekty służące do przesyłania, odbioru, magazynowania i regazyfikacji lub rozprężania wodoru lub wodoru trwale obecnego w innych substancjach chemicznych w celu wprowadzania wodoru do sieci gazowej albo przeznaczonej dla wodoru;
  - (iv) terminale, które oznaczają instalacje wykorzystywane do przekształcania wodoru ciekłego w wodór gazowy w celu wtłoczenia go do sieci wodorowej. Terminale obejmują urządzenia pomocnicze i urządzenia do czasowego magazynowania niezbędne do procesu przekształcania i późniejszego włączania do sieci wodorowej, ale nie obejmują żadnej części terminalu wodorowego wykorzystywanej do magazynowania;
  - (v) połączenia wzajemne, które oznaczają sieć wodorową (lub jej część), która przebiega przez granicę lub łączy obie strony granicy między państwami członkowskimi lub między państwem członkowskim a państwem trzecim, aż do terytorium państw członkowskich lub morza terytorialnego danego państwa członkowskiego;
  - (vi) wszelkie urządzenia lub instalacje istotne dla pewnej, bezpiecznej i efektywnej eksploatacji instalacji wodorowej lub zapewniające dwukierunkową przepustowość, w tym tłocznie gazu;
- Wszelkie obiekty wymienione w pkt (i)–(vi) mogą być nowo wybudowanymi obiektami lub obiektami, których przeznaczenie zmieniono z gazu ziemnego na wodór, lub połączeniem tych dwóch rodzajów. Obiekty wymienione w pkt (i)–(vi), do których dostęp mają osoby trzecie, kwalifikują się jako infrastruktura energetyczna;
- d) w przypadku dwutlenku węgla:
- (i) rurociągi, inne niż sieć gazociągów kopalnianych, wykorzystywane do transportu dwutlenku węgla z więcej niż jednego źródła, tj. instalacji przemysłowych (w tym elektrowni) wytwarzających dwutlenek węgla jako produkt spalania lub innych reakcji chemicznych z udziałem związków kopalnych i niekopalnych z zawartością węgla, w celu stałego geologicznego składowania dwutlenku węgla zgodnie z art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE (***) lub w celu wykorzystywania dwutlenku węgla jako surowca lub do poprawy wydajności procesów biologicznych;

- (ii) obiekty służące do skraplania i buforowego składowania dwutlenku węgla w celu jego transportu lub składowania. Nie obejmuje to infrastruktury w ramach formacji geologicznej wykorzystywanej do stałego geologicznego składowania dwutlenku węgla zgodnie z art. 3 dyrektywy 2009/31/WE oraz związanych z nią instalacji powierzchniowych i zatłaczających;
- (iii) wszelkie urządzenia lub instalacje istotne dla prawidłowej, bezpiecznej i efektywnej eksploatacji danego systemu, w tym systemy ochronne, monitorujące i sterujące. Może to obejmować specjalne aktywa ruchome służące do transportu i składowania dwutlenku węgla, pod warunkiem że takie aktywa ruchome są zgodne z definicją pojazdu ekologicznie czystego;

Obiekty wymienione w pkt (i), (ii) i (iii), do których dostęp mają osoby trzecie, kwalifikują się jako infrastruktura energetyczna;

- e) infrastruktura wykorzystywana do przesyłu lub dystrybucji energii cieplnej w postaci pary, gorącej wody lub schłodzonych płynów od wielu producentów lub użytkowników, oparta na wykorzystaniu energii odnawialnej lub ciepła odpadowego z zastosowań przemysłowych;
- f) projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania zdefiniowane w art. 2 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 (***) oraz projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, o których mowa w art. 171 Traktatu;
- g) inne kategorie infrastruktury, które umożliwiają fizyczne lub bezprzewodowe połączenie między producentami i użytkownikami odnawialnej lub bezemisyjnej energii z wielu punktów dostępu i punktów wyjścia oraz które są otwarte na dostęp osób trzecich nienależących do przedsiębiorstw będących właścicielami lub zarządcami infrastruktury.

Obiekty wymienione w lit. a)–g) wybudowane dla jednej lub niewielkiej grupy wcześniej zidentyfikowanych użytkowników i dostosowane do ich potrzeb («infrastruktura dedykowana») nie kwalifikują się jako infrastruktura energetyczna.

- (*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125).
- (**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114).
- (***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39).”;

ccc) dodaje się pkt 130a do 130d w brzmieniu:

- „130a) »operator systemu dystrybucyjnego« (OSD) oznacza operatora systemu dystrybucyjnego zdefiniowanego w art. 2 pkt 29 dyrektywy (UE) 2019/944;
- 130b) »operator systemu przesyłowego« (OSP) oznacza operatora systemu przesyłowego zdefiniowanego w art. 2 pkt 35 dyrektywy (UE) 2019/944;
- 130c) »magazynowanie energii elektrycznej« oznacza odroczenie końcowego zużycia energii elektrycznej w stosunku do momentu jej wytworzenia lub przekształcenie jej w inną postać energii, która może być magazynowana, magazynowanie takiej energii, a następnie ponowne przekształcenie takiej energii w energię elektryczną;
- 130d) »magazynowanie energii cieplnej« oznacza odroczenie końcowego zużycia energii cieplnej w stosunku do momentu jej wytworzenia lub przekształcenie energii elektrycznej lub cieplnej w inną postać energii, która może być magazynowana, magazynowanie takiej energii, a następnie w stosownych przypadkach przekształcenie lub ponowne przekształcenie takiej energii w energię cieplną do celów jej końcowego zużycia (tj. ogrzewania lub chłodzenia);”;

ddd) pkt 131 otrzymuje brzmienie:

„131) »przepisy dotyczące wewnętrznego rynku energii« oznaczają dyrektywę (UE) 2019/944, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE (*), rozporządzenie (UE) 2019/943 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 (**);

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).”;

eee) dodaje się pkt 131a i 131b w brzmieniu:

„131a) »wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla« lub »CCS« oznacza zbiór technologii umożliwiających wychwytywanie CO₂ emitowanego z zakładów przemysłowych, w tym emisji procesowych, lub wychwytywanie go bezpośrednio z powietrza, transportowanie go do składowiska i zatłaczanie do odpowiednich podziemnych formacji geologicznych do celów trwałego składowania;

131b) »wychwytywanie i utylizacja dwutlenku węgla« lub »CCU« oznacza zbiór technologii umożliwiających wychwytywanie CO₂ emitowanego z zakładów przemysłowych w tym emisji procesowych, lub wychwytywanie go bezpośrednio z powietrza i transportowanie go do miejsca zużycia lub utylizacji CO₂ w celu pełnego wykorzystania tego CO₂.”;

fff) uchyla się pkt 134;

ggg) pkt 137 otrzymuje brzmienie:

„137) »infrastruktura szerokopasmowa« oznacza sieć szerokopasmową bez jakichkolwiek elementów aktywnych, składającą się z fizycznej infrastruktury, w tym z kanałów, słupów, masztów, wież, światłowodów ciemnych, szafek i kabli (w tym światłowodów ciemnych i kabli miedzianych).”;

hhh) dodaje się pkt 137a, 137b i 137c w brzmieniu:

„137a) »sieć dosyłowa« oznacza element sieci szerokopasmowej, który stanowi powiązanie między siecią dostępową a siecią szkieletową i który nie łączy bezpośrednio użytkowników końcowych. Jest to ta część sieci, w której ruch użytkowników końcowych jest zagregowany;

137b) »sieć szkieletowa« oznacza sieć bazową, która łączy sieci dosyłowe z różnych obszarów lub regionów;

137c) »sieć dostępową« oznacza segment sieci szerokopasmowej łączący sieć dosyłową z lokalami lub urządzeniami użytkowników końcowych.”;

iii) pkt 139 otrzymuje brzmienie:

„139) »dostęp hurtowy« oznacza dostęp, który umożliwia operatorowi korzystanie z zaplecza innego operatora. Dostęp hurtowy – na podstawie obecnego etapu rozwoju technologii – obejmuje co najmniej następujące produkty związane z dostępem: (i) w przypadku sieci FTTx: dostęp do infrastruktury szerokopasmowej, uwolnienie i dostęp do strumienia bitów; (ii) w przypadku sieci kablowych: dostęp do infrastruktury szerokopasmowej i dostęp do usług aktywnych; (iii) w przypadku sieci stałego dostępu bezprzewodowego: dostęp do infrastruktury szerokopasmowej i dostęp do usług aktywnych; (iv) w przypadku sieci telefonii ruchomej: dostęp do infrastruktury szerokopasmowej i dostęp do usług aktywnych (przynajmniej roamingu); (v) w przypadku platform satelitarnych: dostęp do aktywnych usług; (vi) w przypadku sieci dosyłowych: dostęp do infrastruktury szerokopasmowej i dostęp do usług aktywnych.”;

- jjj) pkt 139a otrzymuje brzmienie:
- „139a »lokal, przez który przechodzi infrastruktura« oznacza należący do użytkownika końcowego lokal, w którym na wniosek użytkownika końcowego i w ciągu 4 tygodni od daty złożenia wniosku operator może zapewnić usługi szerokopasmowe (niezależnie od tego, czy lokal ten jest już podłączony do sieci czy też nie). Cena pobierana za świadczenie usług dostępu szerokopasmowego w lokalu użytkownika końcowego w tym przypadku nie może przekraczać zwykłych opłat za połączenie, tj. nie może obejmować żadnych dodatkowych ani wyjątkowych kosztów w porównaniu ze standardową praktyką handlową i w żadnym wypadku nie może przekraczać zwykłej ceny w danym państwie członkowskim. Cena ta musi zostać ustalona przez właściwy organ krajowy;”;
- kkk) dodaje się pkt 139d, 139e i 139f w brzmieniu:
- „139d) »okres szczytowego obciążenia sieci« oznacza czas w ciągu dnia – zwykle jest to jedna godzina – w którym obciążenie sieci jest zazwyczaj maksymalne;
- 139e) »warunki szczytowego obciążenia sieci« oznaczają warunki, w jakich zgodnie z oczekiwaniami będzie funkcjonować sieć w „okresie szczytowego obciążenia sieci”;
- 139f) »odpowiedni horyzont czasowy« oznacza horyzont czasowy wykorzystywany do weryfikacji planowanych inwestycji prywatnych i odpowiadający ramom czasowym, które – zgodnie z szacunkami państwa członkowskiego – są potrzebne do rozwoju planowanej sieci finansowanej przez państwo począwszy od chwili ogłoszenia konsultacji publicznych w sprawie planowanej interwencji państwa do chwili uruchomienia sieci (tj. rozpoczęcia świadczenia usług hurtowych lub detalicznych w ramach danej sieci finansowanej przez państwo). Odpowiedni horyzont czasowy nie może być krótszy niż 2 lata;”;
- lll) pkt 157 otrzymuje brzmienie:
- „157) »infrastruktura portowa« oznacza infrastrukturę oraz urządzenia służące do świadczenia usług portowych związanych z transportem, na przykład miejsca postoju służące do cumowania statków, ściany nabrzeża, mola, dryfujące pontonowe rampy na obszarach pływowych, baseny wewnętrzne, zasypki oraz osuszony grunt, infrastrukturę do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku oraz infrastrukturę ładowania i tankowania w portach dostarczającą energii elektrycznej, wodoru, amoniaku i metanolu do pojazdów, ruchomego wyposażenia terminalowego i ruchomego wyposażenia do obsługi naziemnej;”;
- mmm) uchyla się pkt 161;
- 3) w art. 4 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
- a) lit. a)–e) otrzymują brzmienie:
- „a) pomoc na inwestycje regionalne: dla inwestycji, której koszty kwalifikowalne wynoszą 110 mln EUR lub więcej, kwota pomocy na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny, jak określono poniżej:
- w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 10 %: 8,25 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 15 %: 12,38 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 20 %: 16,5 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 25 %: 20,63 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 30 %: 24,75 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 35 %: 28,88 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 40 %: 33 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 50 %: 41,25 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 60 %: 49,5 mln EUR;
  - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 70 %: 57,75 mln EUR;
- b) pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich: 22 mln EUR zgodnie z art. 16 ust. 3;
- c) pomoc inwestycyjna dla MŚP: 8,25 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny;

- d) pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP: 2,2 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
- e) pomoc na udział MŚP w targach: 2,2 mln EUR na przedsiębiorstwo rocznie;”;
- b) dodaje się lit. ea oraz eb:
- “ea) pomocy dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła, o której mowa w art. 19c: 200 000 EUR na beneficjenta w ciągu jednego roku kalendarzowego. W przypadku mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych limit ten wynosi 25 000 EUR na beneficjenta na rok kalendarzowy, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorach rybołówstwa i akwakultury – 30 000 EUR na beneficjenta na rok kalendarzowy;
- eb) pomocy dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mającej złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, o której to pomocy mowa w art. 19d: 2 mln EUR na beneficjenta na rok kalendarzowy. W przypadku MŚP prowadzących działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych limit ten wynosi 250 000 EUR na beneficjenta na rok kalendarzowy, a w przypadku MŚP prowadzących działalność w sektorach rybołówstwa i akwakultury – 300 000 EUR na beneficjenta na rok kalendarzowy. Przyznanie pomocy przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych zależy od faktu nieprzekazania jej w części lub w całości producentom surowców;”;
- c) lit. f)–sa) otrzymują brzmienie:
- „f) pomoc dla przedsiębiorstw uczestniczących w projektach w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej: w przypadku pomocy na podstawie art. 20 – 2,2 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt; w przypadku pomocy na podstawie art. 20a – kwoty określone w art. 20a ust. 2 na przedsiębiorstwo i na projekt;
- g) pomoc na finansowanie ryzyka: 16,5 mln EUR na kwalifikujące się przedsiębiorstwo zgodnie z art. 21 ust. 8 i art. 21a ust. 2;
- h) pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność: kwoty określone na przedsiębiorstwo w art. 22 ust. 3, 4, 5 i 7;
- i) pomoc na badania i rozwój:
- (i) jeśli projekt obejmuje głównie badania podstawowe: 55 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt; dotyczy to sytuacji, w której więcej niż połowa kosztów kwalifikowalnych projektu jest ponoszona na działania wchodzące w zakres kategorii badań podstawowych;
- (ii) jeśli projekt obejmuje głównie badania przemysłowe: 35 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt; dotyczy to sytuacji, w której więcej niż połowa kosztów kwalifikowalnych projektu jest ponoszona na działania wchodzące w zakres kategorii badań przemysłowych lub w zakres obydwu kategorii badań przemysłowych i podstawowych;
- (iii) jeśli projekt obejmuje głównie eksperymentalne prace rozwojowe: 25 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt; dotyczy to sytuacji, w której więcej niż połowa kosztów kwalifikowalnych projektu jest ponoszona na działania wchodzące w zakres kategorii eksperymentalnych prac rozwojowych;
- (iv) jeśli jest to projekt EUREKA, jest realizowany przez wspólne przedsiębiorstwo utworzone na podstawie art. 185 lub art. 187 Traktatu lub spełnia warunki określone w art. 25 ust. 6 lit. d), kwoty, o których mowa w ppkt (i)–(iii), są podwojone.
- (v) jeżeli pomoc na projekty badawczo-rozwojowe jest przyznana w formie zaliczek zwrotnych, które – przy braku przyjętej metody obliczania ekwiwalentu dotacji brutto – są wyrażone jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, a środek przewiduje, że w przypadku pomyślnego wyniku projektu, na podstawie rozsądnej i ostrożnej hipotezy, zaliczki zostaną spłacone przy zastosowaniu stopy procentowej co najmniej równej stopie dyskontowej obowiązującej w momencie przyznania pomocy, to kwoty, o których mowa w ppkt (i)–(iv), są zwiększane o 50 %;
- (vi) w przypadku pomocy na studia wykonalności poprzedzające działania badawcze: 8,25 mln EUR na badanie;
- ”

- (vii) w przypadku pomocy dla MŚP na projekty badawczo-rozwojowe, którym przyznano znak jakości w postaci pieczęci doskonałości i które realizowane są na podstawie art. 25a – kwota, o której mowa w art. 25a;
  - (viii) w przypadku pomocy na działania „Maria Skłodowska-Curie” i weryfikację poprawności projektu ERBN realizowane na podstawie art. 25b – kwoty, o których mowa w art. 25b;
  - (ix) w przypadku pomocy na współfinansowane projekty badawczo-rozwojowe realizowane na podstawie art. 25c – kwoty, o których mowa w art. 25c;
  - (x) w przypadku pomocy na łączenie w zespoły – kwoty, o których mowa w art. 25d;
  - (xi) w przypadku pomocy związanej ze współfinansowaniem projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego, przewidzianej w art. 25e: 80 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
- j) pomoc inwestycyjna na infrastruktury naukowo-badawcze: 35 mln EUR na infrastrukturę;
  - ja) pomoc inwestycyjna na infrastruktury testowo-doświadczalne: 25 mln EUR na infrastrukturę;
  - k) pomoc dla klastrów innowacyjnych: 10 mln EUR na klastery;
  - l) pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności: 10 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
  - m) pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne: 12,5 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
  - n) pomoc szkoleniowa: 3 mln EUR na projekt szkoleniowy;
  - o) pomoc na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji: 5,5 mln EUR na przedsiębiorstwo rocznie;
  - p) pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnianie pracowników z niepełnosprawnością: 11 mln EUR na przedsiębiorstwo rocznie;
  - q) pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników z niepełnosprawnością: 11 mln EUR na przedsiębiorstwo rocznie;
  - r) pomoc na rekompensatę kosztów wsparcia udzielanego pracownikom znajdującym się w szczególnie niekorzystnej sytuacji: 5,5 mln EUR na przedsiębiorstwo rocznie;
  - s) pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska, o ile nie określono inaczej: 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny;
  - sa) pomoc na infrastrukturę dedykowaną i magazynowanie, o których mowa w art. 36 ust. 4: 25 mln EUR na projekt;”;
- d) dodaje się lit. sb)–sf) w brzmieniu:
- „sb) pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania, o której mowa w art. 36a ust. 1 i 2: 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt, a w przypadku programów – średni roczny budżet w wysokości 300 mln EUR;
  - sc) pomoc inwestycyjna na połączone usprawnienia efektywności energetycznej i środowiskowej budynków, o której mowa w art. 38a ust. 7 i art. 39 ust. 2a: 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt;
  - sd) pomoc na ułatwianie zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 38b: 30 mln EUR całkowitego pozostałego nominalnego finansowania na beneficjenta;
  - se) pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach w formie instrumentów finansowych: kwoty określone w art. 39 ust. 5;
  - sf) pomoc w formie obniżki podatków lub opłat na ochronę środowiska, o której mowa w art. 44a: 50 mln EUR na projekt rocznie;”;
- e) uchyla się lit. t) i u);
- f) pkt (v)–(y) otrzymują brzmienie:

- „v) pomoc operacyjna na propagowanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, o której mowa w art. 42, oraz pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych i wodoru odnawialnego w projektach na małą skalę oraz na społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, o których mowa w art. 43: 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt; suma budżetów wszystkich programów objętych art. 42 i suma budżetów wszystkich programów objętych art. 43 nie mogą przekraczać odpowiednio 300 mln EUR rocznie każda;
- w) pomoc na systemy ciepłownicze lub chłodnicze, o której mowa w art. 46: 50 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt;
- x) pomoc na infrastrukturę energetyczną, o której mowa w art. 48: 70 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt;
- y) pomoc na budowę/rozbudowę stałych sieci szerokopasmowych przyznana w formie dotacji: 100 mln EUR łącznych kosztów na projekt; w przypadku pomocy na stałe sieci szerokopasmowe przyznanej w formie instrumentu finansowego nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu na dany projekt nie może przekraczać 150 mln EUR;”;
- g) dodaje się lit. yd) w brzmieniu:
- „yd) pomoc na rozwój sieci dosyłowych przyznana w formie dotacji: 100 mln EUR łącznych kosztów na projekt; w przypadku pomocy na rozwój sieci dosyłowych przyznanej w formie instrumentu finansowego nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu na dany projekt nie może przekraczać 150 mln EUR;”;
- h) lit. z)–cc) otrzymują brzmienie:
- „z) pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego: 165 mln EUR na projekt; pomoc operacyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego: 82,5 mln EUR dla jednego przedsiębiorstwa rocznie;
- aa) pomoc na rzecz utworów audiowizualnych: 55 mln EUR na projekt rocznie;
- bb) pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną: 33 mln EUR lub jeżeli łączne koszty przekraczają 110 mln EUR na projekt; pomoc operacyjna na infrastrukturę sportową: 2,2 mln EUR na infrastrukturę rocznie;
- cc) pomoc inwestycyjna na lokalną infrastrukturę: 11 mln EUR lub łączne koszty przekraczają 22 mln EUR na tę samą infrastrukturę;”;
- i) pkt ee) i ff) otrzymują brzmienie:
- „ee) pomoc na rzecz portów morskich: koszty kwalifikowalne w wysokości 143 mln EUR na projekt (lub 165 mln EUR na projekt w porcie morskim uwzględniony w planie prac dotyczącym korytarza sieci bazowej, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 (*)); w przypadku pogłębiania za projekt uznaje się wszystkie prace pogłębiarskie przeprowadzone w ciągu 1 roku kalendarzowego;
- ff) pomoc na rzecz portów śródlądowych: koszty kwalifikowalne w wysokości 44 mln EUR na projekt (lub 55 mln EUR na projekt w porcie śródlądowym uwzględniony w planie prac dotyczącym korytarza sieci bazowej, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1315/2013); w przypadku pogłębiania za projekt uznaje się wszystkie prace pogłębiarskie przeprowadzone w ciągu 1 roku kalendarzowego;
-
- (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).”;
- j) lit. hh) otrzymuje brzmienie:
- „hh) pomoc na koszty ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS): w przypadku pomocy na podstawie art. 19a – 2 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt; w przypadku pomocy na podstawie art. 19b – kwoty określone w art. 19b ust. 2 na projekt;”;

4) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) pomoc w formie środków finansowania ryzyka, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w art. 21 i 21a;”;

b) w ust. 2 dodaje się lit. ga) w brzmieniu:

„ga) pomoc dla MŚP w formie obniżonych opłat za dostęp lub bezpłatnego dostępu do usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji zdefiniowanych odpowiednio w art. 2 pkt 94 i 95, świadczonych na przykład przez organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę, infrastruktury badawcze, infrastruktury testowo-doświadczalne lub klastry innowacyjne w oparciu o program pomocy, o ile spełnione są następujące warunki:

(i) uzyskane korzyści polegające na obniżeniu opłat lub bezpłatnym dostępie są wymierne i można je wykazać;

(ii) całkowite lub częściowe obniżenie cen za usługi i zasady regulujące składanie wniosków przez MŚP oraz ich wybór i udzielenie zniżek zostały podane do wiadomości publicznej (za pośrednictwem stron internetowych lub innych odpowiednich środków), zanim dostawca usług zacznie oferować zniżki;

(iii) dostawca usług prowadzi dokumentację kwot pomocy przyznanej poszczególnym MŚP w formie obniżek cen w celu zapewnienia zgodności z pułapami określonymi w art. 28 ust. 3 i 4. Dokumentacja ta jest przechowywana przez okres 10 lat od dnia przyznania ostatniej pomocy przez dostawcę usług;”;

c) ust. 2 lit. l) otrzymuje brzmienie:

„l) pomoc zawarta w produktach finansowych wspieranych przez Fundusz InvestEU, jeżeli spełnione są warunki określone w rozdziale III, sekcja 16;”;

d) w ust. 2 dodaje się litery m) i n) w brzmieniu:

„m) pomoc dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 19c;

n) pomoc dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mająca złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 19d;”;

5) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 5 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) pomoc na dostęp do finansowania dla MŚP, jeżeli spełnione zostały odpowiednie warunki ustanowione w art. 21, 21a i 22;”;

b) ust. 5 lit. l) otrzymuje brzmienie:

„l) pomoc na rzecz MŚP biorących udział w projektach na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) lub czerpiących korzyści z tego tytułu, jeżeli spełnione są odpowiednie warunki określone w art. 19a lub 19b;”;

c) w ust. 5 dodaje się litery m) do q) w brzmieniu:

„m) pomoc na remediację szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu i rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, jeżeli koszty remediacji lub rekultywacji przekraczają wzrost wartości gruntu lub nieruchomości oraz jeżeli spełnione są warunki określone w art. 45;

n) pomoc na ochronę bioróżnorodności i wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 45;

o) pomoc na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych przewidziana w art. 41, 42 i 43, wówczas gdy pomoc jest przyznawana automatycznie zgodnie z obiektywnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami oraz bez dalszej ingerencji ze strony państwa członkowskiego, a środek przyjęto i wdrożono przed rozpoczęciem prac nad projektem lub działalnością objętymi pomocą;

- p) pomoc dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 19c;
  - q) pomoc dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mająca złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 19d.”;
- 6) art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do celów obliczania intensywności pomocy i kosztów kwalifikowalnych stosuje się kwoty przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Przy obliczaniu intensywności pomocy i kosztów kwalifikowalnych nie uwzględnia się jednak podatku od wartości dodanej naliczanego od kosztów lub wydatków kwalifikowalnych, który podlega zwrotowi zgodnie z obowiązującym krajowym prawem podatkowym. Koszty kwalifikowalne uzasadnia jasna, szczegółowa i aktualna dokumentacja. Wysokość kosztów kwalifikowalnych można obliczyć zgodnie z uproszczonymi metodami rozliczania kosztów, pod warunkiem że działanie jest co najmniej częściowo finansowane z funduszu unijnego, który pozwala na wykorzystanie takich uproszczonych metod rozliczania kosztów, oraz że dany rodzaj kosztów jest kwalifikowalny na podstawie odpowiedniego przepisu dotyczącego wyłączenia. W takim przypadku zastosowanie mają uproszczone metody rozliczania kosztów przewidziane w odpowiednich przepisach regulujących dany fundusz unijny. Ponadto w przypadku projektów realizowanych zgodnie z planami odbudowy i zwiększania odporności zatwierdzonymi przez Radę na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 (*) wysokość kosztów kwalifikowalnych można również obliczyć zgodnie z uproszczonymi metodami rozliczania kosztów, pod warunkiem że wykorzystuje się uproszczone metody rozliczania kosztów określone w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 lub rozporządzeniu (UE) 2021/1060. Ponadto w przypadku pomocy przewidzianej w art. 25a i 25b koszty pośrednie można obliczyć zgodnie z przepisami określonymi odpowiednio w art. 25a ust. 3 i art. 25b ust. 3.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).”;

- 7) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy finansowanie Unii zarządzane centralnie przez instytucje, agencje, wspólne przedsięwzięcia lub inne organy Unii, które nie znajduje się bezpośrednio ani pośrednio pod kontrolą państwa członkowskiego, jest połączone z pomocą państwa, do określenia, czy przestrzegane są progi powodujące obowiązek zgłoszenia i maksymalne intensywności pomocy, uwzględnia się wyłącznie pomoc państwa, pod warunkiem że łączna kwota finansowania publicznego przyznanego w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych nie przekracza najkorzystniejszej stopy finansowania określonej w obowiązujących przepisach prawa Unii. Na zasadzie odstępstwa całkowite finansowanie publiczne dla projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Obronnego może osiągnąć wysokość całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu, bez względu na maksymalną stopę finansowania mającą zastosowanie w ramach tego funduszu, pod warunkiem że przestrzegane są progi powodujące obowiązek zgłoszenia oraz maksymalne poziomy intensywności pomocy lub maksymalne kwoty pomocy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pomoc, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, wyłączoną na mocy art. 19b, 20a, 21, 21a, 22 lub 23, art. 56e ust. 5 lit. a) pkt (ii), (iii) lub (iv), art. 56e ust. 10 oraz art. 56f, można kumulować z każdą inną pomocą państwa, w przypadku której można wyodrębnić koszty kwalifikowalne. Pomoc, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, można kumulować z wszelką inną pomocą państwa, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, do najwyższego odpowiedniego łącznego progu finansowania ustalonego pod kątem specyficznych uwarunkowań każdego przypadku w niniejszym lub innym rozporządzeniu o wyłączeniach grupowych lub decyzji Komisji. Pomoc, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia, można kumulować z inną pomocą, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, przyznaną w celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, zatwierdzoną decyzją przyjętą przez Komisję. Pomoc, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, wyłączoną na mocy art. 56e ust. 5 lit. a) pkt (ii), (iii) lub (iv), art. 56e ust. 10 oraz art. 56f, można kumulować z inną pomocą, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, wyłączoną na mocy tych artykułów.”;

- 8) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zainteresowane państwo członkowskie zapewnia publikację w prowadzonym przez Komisję module dotyczącym przejrzystości przyznawania pomocy państwa (*) lub na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa następujących informacji na szczeblu krajowym lub regionalnym:

- a) podsumowania informacji, o których mowa w art. 11, w standardowym formacie określonym w załączniku II lub link do niego;

- b) pełnego tekstu poszczególnych środków pomocy, o których mowa w art. 11, lub link zapewniający dostęp do pełnego tekstu;
- c) informacji, o których mowa w załączniku III, na temat każdej przyznanej pomocy indywidualnej przekraczającej 100 000 EUR lub, w przypadku pomocy zawartej w produktach finansowych wspieranych przez Fundusz InvestEU, przewidzianej w sekcji 16, na temat każdej przyznanej pomocy indywidualnej przekraczającej 500 000 EUR, lub w przypadku beneficjentów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych lub w sektorze rybołówstwa i akwakultury, innych niż ci, do których zastosowanie ma sekcja 2a, na temat każdej przyznanej pomocy indywidualnej przekraczającej 10 000 EUR.

W odniesieniu do pomocy przyznanej na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej, o której to pomocy mowa w art. 20, informacje, o których mowa w niniejszym ustępie, umieszcza się na stronie internetowej państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma dana instytucja zarządzająca, zgodnie z definicją w art. 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 (**), lub art. 45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 (***), w zależności od tego, które z nich ma zastosowanie. Opcjonalnie, uczestniczące państwa członkowskie mogą postanowić, że każde z nich udostępnia informacje dotyczące środków pomocy na swoim terytorium na odpowiednich stronach internetowych.

Obowiązki dotyczące publikacji określone w akapicie pierwszym nie mają zastosowania do pomocy przyznanej na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej, o której to pomocy mowa w art. 20a, ani na projekty na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) na podstawie art. 19b.

2. W przypadku programów pomocy w formie korzyści podatkowych oraz programów objętych art. 16, 21a i 22 (****) warunki określone w ust. 1 akapit pierwszy lit. c) niniejszego artykułu uznaje się za spełnione, jeśli państwa członkowskie opublikują wymagane informacje dotyczące kwot pomocy indywidualnej w następujących przedziałach (w mln EUR):

0,01–0,1 (tylko w przypadku rybołówstwa i akwakultury oraz produkcji podstawowej produktów rolnych);

0,1–0,5;

0,5–1;

1–2;

2–5;

5–10;

10–30; oraz

30 i więcej.

(*) „Baza danych dotycząca przejrzystości pomocy państwa. Wyszukiwanie publiczne” dostępna pod adresem: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=pl>

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu »Europejska współpraca terytorialna« (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259).

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu »Europejska współpraca terytorialna« (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 94).

(****) W przypadku programów pomocy objętych art. 16, 21a i 22 niniejszego rozporządzenia od wymogu publikowania informacji na temat każdej przyznanej pomocy indywidualnej powyżej 100 000 EUR można odstąpić w odniesieniu do MŚP, które nie dokonały żadnej komercyjnej sprzedaży na żadnym rynku.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Informacje, o których mowa w ust. 1 lit. c), przedstawia się i udostępnia w sposób znormalizowany opisany w załączniku III, umożliwiając sprawne wyszukiwanie i pobieranie tych informacji. Informacje te są publikowane w terminie 6 miesięcy od daty przyznania pomocy lub, w przypadku pomocy w formie korzyści podatkowych, w ciągu 1 roku od daty, w której wymagane jest złożenie deklaracji podatkowej, i będą dostępne co najmniej przez okres 10 lat od dnia, w którym pomoc została przyznana. W przypadku pomocy w formie korzyści podatkowych, jeżeli nie ma formalnego wymogu składania deklaracji rocznej, do celów niniejszego ustępu za datę przyznania pomocy uznaje się dzień 31 grudnia roku, na który pomoc została przyznana.”;

9) art. 11 ust. 1 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie:

„Akapit pierwszy nie ma zastosowania do pomocy przyznanej na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej, o której mowa w art. 20a, ani na projekty na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), o których mowa w art. 19b.”;

10) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 13

Zakres pomocy regionalnej

Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do:

- a) pomocy w sektorze hutnictwa żelaza i stali, sektorze węgla brunatnego i sektorze węgla kamiennego;
  - b) pomocy przeznaczonej dla sektora transportu i na związaną z nim infrastrukturę; pomocy przeznaczonej dla sektora wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii oraz na związaną z tym infrastrukturę, z wyjątkiem regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych i programów regionalnej pomocy operacyjnej; oraz pomocy w sektorze łączności szerokopasmowej, z wyjątkiem programów regionalnej pomocy operacyjnej;
  - c) pomocy regionalnej w formie programów, które są ukierunkowane na ograniczoną liczbę konkretnych sektorów działalności gospodarczej; programów dotyczących działalności związanej z turystyką lub dotyczących przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych nie uznaje się za skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej;
  - d) regionalnej pomocy operacyjnej przyznawanej przedsiębiorstwom, których główna działalność wchodzi w zakres sekcji K »Działalność finansowa i ubezpieczeniowa« NACE Rev. 2, lub przedsiębiorstwom, które prowadzą działalność w ramach grupy przedsiębiorstw i których główna działalność wchodzi w zakres klas 70.10 »Działalność firm centralnych (head office)« lub 70.22 »Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, pozostałe« NACE Rev. 2.”;
- 11) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu, pomoc może być przyznana na inwestycję początkową w dowolnej formie niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa beneficjenta. Na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, pomoc może być przyznana dla MŚP na dowolną formę inwestycji początkowej, a dla dużych przedsiębiorstw może zostać przyznana wyłącznie na inwestycję początkową, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą na danym obszarze.”;

b) pkt 4–7 otrzymują brzmienie:

„4. Koszty kwalifikowalne oznaczają jedno albo kilka z poniższych:

- a) koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne; lub
- b) szacunkowe koszty płacy związane z miejscami pracy utworzonymi w następstwie inwestycji początkowej, obliczone za okres 2 lat; lub
- c) połączenie części kosztów, o których mowa w lit. a) i b), lecz nieprzekraczających kwoty określonej w lit. a) lub b), w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa.

5. Inwestycja musi być utrzymywana na danym obszarze przez co najmniej 5 lat, albo przez co najmniej 3 lata w przypadku MŚP, od daty jej ukończenia. Powyższa zasada nie wyklucza wymiany w tym okresie przestarzałych lub zepsutych instalacji lub sprzętów, pod warunkiem że działalność gospodarcza zostanie utrzymana na danym obszarze przez minimalny okres.

6. Nabywane aktywa muszą być nowe, z wyjątkiem aktywów nabywanych przez MŚP i z wyjątkiem przejęcia zakładu.

Koszty związane z dzierżawą lub najmem rzeczowych aktywów trwałych można uwzględnić na następujących warunkach:

- a) dzierżawa/najem gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej 5 lat od przewidywanego terminu zakończenia inwestycji w przypadku dużych przedsiębiorstw lub 3 lat w przypadku MŚP;

- b) dzierżawa/najem instalacji lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy.

W przypadku inwestycji początkowej, o której mowa w art. 2 pkt 49 lit. b) lub pkt 51 lit. b), co do zasady uwzględniane są wyłącznie koszty zakupu aktywów od osób trzecich niemających powiązań z nabywcą. Jednakże w przypadku gdy członek rodziny pierwotnego właściciela lub co najmniej jeden pracownik przejmuje małe przedsiębiorstwo, warunek nakazujący nabycie aktywów od osób trzecich niezwiązanych z nabywcą nie ma zastosowania. Transakcja musi być przeprowadzana na warunkach rynkowych. Jeżeli nabyciu aktywów zakładu towarzyszy dodatkowa inwestycja kwalifikująca się do pomocy regionalnej, koszty kwalifikowalne tej dodatkowej inwestycji należy dodać do kosztów nabycia aktywów zakładu. Jeżeli pomoc na zakup aktywów przyznana została jeszcze przed ich zakupem, koszt tych aktywów odlicza się od kosztów kwalifikowalnych związanych z przejęciem zakładu.

7. W przypadku pomocy przyznanej dużym przedsiębiorstwom na zasadniczą zmianę procesu produkcji koszty kwalifikowalne muszą przekraczać koszty amortyzacji aktywów związanych z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu 3 poprzednich lat obrotowych. W przypadku pomocy przyznanej dużym przedsiębiorstwom lub MŚP na dywersyfikację istniejącego zakładu koszty kwalifikowalne muszą przekraczać o co najmniej 200 % wartość księgową ponownie wykorzystywanych aktywów, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.”;

- c) w ust. 8 wprowadza się następujące zmiany:

- (i) akapit pierwszy lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) muszą być włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i muszą pozostać związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 5 lat (3 lata w przypadku MŚP).”;

- (ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty wartości niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne jedynie do wysokości 50 % całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji początkowej. W przypadku MŚP za koszty kwalifikowalne uznaje się 100 % kosztów wartości niematerialnych i prawnych.”;

- d) ust. 9 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) projekt inwestycyjny prowadzi do wzrostu netto liczby pracowników w danym zakładzie w porównaniu ze średnią z poprzednich 12 miesięcy, po odjęciu od liczby utworzonych miejsc pracy wszystkich utraconych miejsc pracy w tym okresie, wyrażonej w rocznych jednostkach pracy;

b) każde stanowisko zostaje obsadzone w ciągu 3 lat od zakończenia inwestycji;”;

- e) uchyla się ust. 10 i 11;

- f) ust. 12 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„12. Intensywność pomocy nie może przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy określonej na mapie pomocy regionalnej i obowiązującej w dniu przyznania pomocy na danym obszarze.”;

- g) ust. 13 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„13. Każdą inwestycję początkową związaną z taką samą lub podobną działalnością rozpoczętą przez tego samego beneficjenta (na poziomie grupy) w okresie 3 lat od daty rozpoczęcia prac nad inną inwestycją objętą pomocą w tym samym regionie na poziomie 3 wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych uznaje się za część jednostkowego projektu inwestycyjnego.”;

- h) ust. 14 i 15 otrzymują brzmienie:

„14. Beneficjent pomocy wnosi wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, pochodzący ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego. Wymóg dotyczący wkładu własnego na poziomie 25 % nie dotyczy pomocy inwestycyjnej na inwestycje w regionach najbardziej oddalonych w zakresie, w jakim niższy wkład jest niezbędny do pełnego uwzględnienia maksymalnej intensywności pomocy.

15. W przypadku inwestycji początkowej związanej z projektami w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej objętymi rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 lub rozporządzeniem (UE) 2021/1059 intensywność pomocy obszaru, na którym znajduje się dana inwestycja początkowa, ma zastosowanie do wszystkich beneficjentów uczestniczących w danym projekcie. Jeżeli inwestycja początkowa mieści się na dwóch lub większej liczbie obszarów objętych pomocą, zastosowanie ma maksymalna intensywność pomocy odnosząca się do tego obszaru objętego pomocą, na którym poniesiono najwięcej kosztów kwalifikowalnych. Na obszarach objętych pomocą kwalifikujących się do pomocy zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu przepis ten stosuje się do dużych przedsięwzięciach tylko wówczas, gdy inwestycja początkowa powoduje powstanie nowej działalności gospodarczej.”;

12) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) dodatkowe koszty transportu oblicza się na podstawie przejazdu towarów w obrębie granic danego państwa członkowskiego za pomocą środka transportu, którego koszt jest dla beneficjenta najniższy. Państwo członkowskie może nałożyć normy środowiskowe, które mają być spełnione przez wybrany rodzaj transportu, a jeżeli takie normy są nałożone na beneficjenta, może ono obliczać dodatkowe koszty transportu na podstawie najniższych kosztów spełnienia tych norm środowiskowych.”;

b) w ust. 3 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„3. Na obszarach słabo i bardzo słabo zaludnionych programy regionalnej pomocy operacyjnej zapobiegają wyludnianiu lub ograniczają je na następujących warunkach:”;

13) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Łączna inwestycja w projekt na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach środka pomocy na rzecz rozwoju obszarów miejskich nie przekracza 22 mln EUR.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Pomoc na rzecz rozwoju obszarów miejskich służy pozyskaniu dodatkowych inwestycji od niezależnych inwestorów prywatnych, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 72, na szczeblu funduszy na rzecz rozwoju obszarów miejskich lub projektów na rzecz rozwoju obszarów miejskich, tak aby osiągnąć łączną kwotę wynoszącą co najmniej 20 % łącznego finansowania przyznanego projektowi na rzecz rozwoju obszarów miejskich.”;

14) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Koszty kwalifikowalne oznaczają jedno albo kilka z poniższych:

- a) koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w tym jednorazowe koszty niepodlegające amortyzacji, związane bezpośrednio z inwestycją i jej początkową instalacją;
- b) szacunkowe koszty płacy za okres 2 lat w odniesieniu do miejsc pracy powstałych bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego;
- c) połączenie części kosztów, o których mowa w lit. a) i b), lecz nieprzekraczających kwoty określonej w lit. a) lub b), w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa.

3. Aby koszt inwestycji został uznany za kwalifikowalny do celów niniejszego artykułu, inwestycja musi obejmować:

- a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, rozbudowę istniejącego zakładu, dywersyfikację produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów lub usług dotąd niewytwarzanych lub nieświadczonych przez ten zakład; zasadniczą zmianę całościowego procesu produkcji produktu lub produktów lub świadczenia usług, których dotyczy inwestycja w ten zakład; lub
- b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji. Transakcja musi być przeprowadzana na warunkach rynkowych. Co do zasady uwzględniane są wyłącznie koszty nabycia aktywów od osób trzecich niemających powiązań z nabywcą. Jednakże w przypadku gdy członek rodziny pierwotnego właściciela lub co najmniej jeden pracownik przejmuje małe przedsiębiorstwo, warunek nakazujący nabycie aktywów od osób trzecich niezwiązanych z nabywcą nie ma zastosowania.

Inwestycje odtworzeniowe nie stanowią zatem inwestycji w rozumieniu niniejszego ustępu.”;

b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Koszty związane z dzierżawą lub najmem rzeczowych aktywów trwałych można uwzględnić na następujących warunkach:

- a) dzierżawa/najem gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej 3 lat od przewidywanego terminu zakończenia inwestycji;
- b) dzierżawa/najem instalacji lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy.”;

c) w ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) podlegają amortyzacji.”;

(ii) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) wchodzi w skład aktywów przedsiębiorstwa, które otrzymuje pomoc, przez okres co najmniej 3 lat.”;

15) art. 19a i 19b otrzymują brzmienie:

„Artykuł 19a

Pomoc na koszty ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS)

1. Pomoc na koszty ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach RLKS objętych rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 lub rozporządzeniem (UE) 2021/1060 jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. W przypadku projektów RLKS za koszty kwalifikowalne uznaje się następujące koszty określone w art. 35 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 lub art. 34 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w zależności od tego, które z nich ma zastosowanie:

- a) koszty wsparcia przygotowawczego, budowania zdolności, szkolenia i tworzenia sieci kontaktów w celu przygotowania i wdrożenia strategii RLKS;
- b) wdrażanie zatwierdzonych operacji;
- c) przygotowanie i realizacja przedsięwzięć w zakresie współpracy;
- d) koszty bieżące związane z wdrażaniem strategii RLKS;
- e) animowanie realizacji strategii RLKS w celu ułatwienia wymiany między zainteresowanymi podmiotami, aby zapewniać informacje i propagować strategię i projekty oraz aby wspierać potencjalnych beneficjentów, mając na uwadze opracowywanie operacji i przygotowywanie wniosków.

3. Intensywność pomocy nie może przekraczać maksymalnych stóp wsparcia określonych w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy wspierających RLKS.

Artykuł 19b

Ograniczone kwoty pomocy dla MŚP korzystających z projektów na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS)

1. Pomoc dla przedsiębiorstw uczestniczących w projektach RLKS lub korzystających z takich projektów, o których mowa w art. 19a ust. 1, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Całkowita kwota pomocy przyznana na podstawie niniejszego artykułu na projekt nie przekracza 200 000 EUR.”;

16) dodaje się art. 19c i 19d w brzmieniu:

„Artykuł 19c

Pomoc dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła

1. Pomoc dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do:

- a) interwencji publicznych w zakresie ustalania cen, obniżających ceny stosowane przez dostawców w odniesieniu do mikroprzedsiębiorstw za jednostkę energii elektrycznej, gazu lub ciepła;
- b) płatności na rzecz mikroprzedsiębiorstw, dokonywane bezpośrednio lub za pośrednictwem dostawców, na jednostkę zużycia energii elektrycznej, gazu lub ciepła, rekompensujących część kosztów tego zużycia.

2. Środki stosowane na podstawie ust. 1:

- a) nie wprowadzają dyskryminacji wśród dostawców, ani mikroprzedsiębiorstw;
- b) zapewniają, aby wszyscy dostawcy kwalifikowali się do składania ofert dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła dla mikroprzedsiębiorstw na tej samej podstawie;
- c) przewidują mechanizm, który w przypadku przyznania pomocy za pośrednictwem dostawcy zapewnia jej przekazanie w jak największym stopniu beneficjentowi końcowemu; oraz
- d) skutkują cenami na poziomie przewyższającym koszty, umożliwiającym rzeczywistą konkurencję cenową.

3. Kwota pomocy jest równa przyznanej płatności lub, w przypadku interwencji publicznych w zakresie ustalania cen, nie przekracza różnicy między ceną rynkową, która musiałaby zostać zapłacona za całkowitą energię elektryczną, gaz lub ciepło zużyte przez beneficjenta, a ceną, która ma zostać zapłacona za to zużycie w następstwie interwencji publicznej.

Artykuł 19d

Pomoc dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mająca złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie

1. Pomoc dla MŚP w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła, jeżeli jest ono wytwarzane z gazu ziemnego lub energii elektrycznej, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do:

- a) interwencji publicznych w zakresie ustalania cen, obniżających ceny stosowane przez dostawców za jednostkę energii elektrycznej, gazu lub ciepła;
- b) płatności przyznanych MŚP, bezpośrednio lub za pośrednictwem dostawców, na jednostkę zużycia energii elektrycznej, gazu lub ciepła, rekompensujących część kosztów tego zużycia.

2. Środki stosowane na podstawie ust. 1:

- a) są ograniczone do maksymalnie 70 % zużycia przez beneficjenta energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej w okresie objętym środkiem pomocy;
- b) nie wprowadzają dyskryminacji wśród dostawców, ani MŚP;
- c) przewidują rekompensatę dla dostawców, jeżeli interwencja publiczna wymaga od nich dostaw poniżej kosztów;

- d) zapewniają, aby wszyscy dostawcy kwalifikowali się do składania ofert dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła na tej samej podstawie;
- e) przewidują mechanizm, który w przypadku przyznania pomocy za pośrednictwem dostawcy zapewnia jej przekazanie w jak największym stopniu beneficjentowi końcowemu; oraz
- f) skutkują średnią ceną jednostkową dostaw co najmniej równą średniej cenie jednostkowej odpowiednio energii elektrycznej, gazu lub ciepła dla odbiorców końcowych w danym państwie członkowskim w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

3. Płatności na rzecz dostawców za dostawy na rzecz MŚP, zgodne z wynikającym z interwencji publicznych w zakresie ustalania cen wymogiem dotyczącym dostaw poniżej kosztów, są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli:

- a) interwencja publiczna w zakresie ustalania cen spełnia wymogi określone w ust. 2; oraz
- b) rekompensata nie przekracza różnicy między ceną, jakiej dostawca mógłby oczekiwać przy stosowaniu rynkowych cen dostaw bez interwencji, a ceną ustaloną poniżej kosztów w ramach interwencji publicznej.

4. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do pomocy przyznawanej na pokrycie kosztu energii elektrycznej, gazu lub ciepła zużywanych w okresie, w którym interwencje publiczne w zakresie ustalania cen na rzecz MŚP otrzymujących dostawy gazu, energii elektrycznej lub ciepła są wyraźnie dozwolone na mocy prawa wtórnego opartego na art. 122 Traktatu. Pomoc przyznaje się nie później niż 12 miesięcy po zakończeniu tego okresu.

5. Kwota pomocy jest równa płatności przyznanej MŚP albo dostawcy lub, w przypadku interwencji publicznych w zakresie ustalania cen, nie przekracza różnicy między ceną rynkową, która musiałaby zostać zapłacona za całkowitą energię zużytą przez beneficjenta, a ceną, która ma zostać zapłacona za to zużycie w następstwie interwencji publicznej”.

17) art. 20a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Całkowita kwota pomocy przyznana na podstawie niniejszego artykułu nie może przekroczyć 22 000 EUR na przedsiębiorstwo i na projekt.”;

18) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Pomoc na finansowanie ryzyka

1. Programy pomocy na finansowanie ryzyka na rzecz MŚP są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Państwa członkowskie, w sposób bezpośredni lub za pomocą podmiotu, któremu powierzono zadanie, wdrażają środek finansowania ryzyka poprzez co najmniej jednego pośrednika finansowego. Państwa członkowskie lub podmioty, którym powierzono zadanie, wnoszą na rzecz pośredników finansowych wkład publiczny zgodnie z ust. 9–13, a pośrednicy finansowi, zgodnie z ust. 14–17, dokonują inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, zgodnie z ust. 4–8, w kwalifikujących się przedsiębiorstwach spełniających przepisy ust. 3. Państwa członkowskie ani podmioty, którym powierzono zadanie, nie dokonują bezpośrednich inwestycji w kwalifikujących się przedsiębiorstwach bez udziału pośrednika finansowego.

3. Za kwalifikujące się przedsiębiorstwa uznaje się przedsiębiorstwa, które są MŚP nienotowanymi na giełdzie i spełniają, w momencie wdrożenia początkowej inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, co najmniej jeden z następujących warunków:

- a) nie prowadzą działalności na żadnym rynku;
- b) prowadzą działalność na dowolnym rynku przez:
  - (i) mniej niż 10 lat od rejestracji; lub

- (ii) mniej niż 7 lat od pierwszej sprzedaży komercyjnej.

W przypadku gdy do danego przedsiębiorstwa zastosowano jeden z okresów kwalifikowalności, o których mowa w pkt (i) i (ii), do wszelkiej późniejszej pomocy na finansowanie ryzyka dla tego samego przedsiębiorstwa można zastosować tylko ten okres. W przypadku przedsiębiorstw, które przejęły inne przedsiębiorstwo lub powstały w wyniku połączenia, zastosowany okres kwalifikowalności obejmuje również operacje przedsiębiorstwa odpowiednio objętego przejęciem lub połączeniem, z wyjątkiem takich przedsiębiorstw objętych przejęciem lub połączeniem, których obrót wynosi mniej niż 10 % obrotu przedsiębiorstwa przejmującego w roku obrotowym poprzedzającym przejęcie lub, w przypadku przedsiębiorstw powstałych w wyniku połączenia, mniej niż 10 % łącznego obrotu, jaki łączące się przedsiębiorstwa osiągnęły w roku obrotowym poprzedzającym połączenie. Odnośnie do okresu kwalifikowalności, o którym mowa w pkt (i), jeśli jest on stosowany, w przypadku przedsiębiorstw, które nie podlegają rejestracji, okres kwalifikowalności zaczyna się albo od momentu, w którym przedsiębiorstwo rozpoczyna swoją działalność gospodarczą, albo od momentu, w którym zaczyna ono podlegać opodatkowaniu z tytułu swojej działalności gospodarczej, w zależności od tego, który z nich przypada wcześniej;

- c) potrzebują początkowej inwestycji, która – w oparciu o biznesplan przygotowany w celu podjęcia nowej działalności gospodarczej – przekracza 50 % ich średnich rocznych obrotów w poprzednich 5 latach. Na zasadzie odstępstwa od zdania pierwszego próg ten jest ograniczony do 30 % w odniesieniu do następujących inwestycji, które uznaje się za inwestycje początkowe w nową działalność gospodarczą:

- (i) inwestycje przynoszące znaczną poprawę efektywności środowiskowej działalności zgodnie z art. 36 ust. 2;
- (ii) inne zrównoważone środowiskowo inwestycje zdefiniowane w art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2020/852;
- (iii) inwestycje, których celem jest zwiększenie zdolności wydobywania, rozdzielania, rafinacji, przetwarzania lub recyklingu surowców krytycznych wymienionych w załączniku IV.

4. Inwestycja w zakresie finansowania ryzyka może też obejmować inwestycje kontynuacyjne dokonane w kwalifikujących się przedsiębiorstwach, w tym po upływie okresu wymaganego do kwalifikowania się, o którym mowa w ust. 3 lit. b), jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) nie przekroczono łącznej kwoty finansowania ryzyka, o której mowa w ust. 8;
- b) możliwość inwestycji kontynuacyjnych została przewidziana w początkowym biznesplanie;
- c) przedsiębiorstwo otrzymujące inwestycje kontynuacyjne nie stało się »przedsiębiorstwem powiązaniem«, w rozumieniu art. 3 ust. 3 załącznika I, z innym przedsiębiorstwem, innym niż pośrednik finansowy lub niezależny inwestor prywatny dostarczający finansowanie ryzyka w ramach środka, chyba że nowy podmiot stanowi MŚP.

5. Inwestycje w zakresie finansowania ryzyka w kwalifikujących się przedsiębiorstwach mogą przybierać formę inwestycji kapitałowych, quasi-kapitałowych, pożyczek, gwarancji lub kombinacji tych rozwiązań.

6. W przypadku udzielenia gwarancji wartość gwarancji nie może przekraczać 80 % wartości pożyczki udzielonej kwalifikującemu się przedsiębiorstwu.

7. W przypadku inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w formie inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych w kwalifikujących się przedsiębiorstwach środek finansowania ryzyka może obejmować refinansowanie tylko wtedy, gdy refinansowanie jest połączone z nowym kapitałem odpowiadającym co najmniej 50 % każdej rundy inwestycji w kwalifikujących się przedsiębiorstwach.

8. Łączna pozostała kwota inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, o której mowa w ust. 5, nie może przekraczać 16,5 mln EUR na kwalifikujące się przedsiębiorstwo w ramach dowolnego środka finansowania ryzyka. Aby obliczyć maksymalną kwotę inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, uwzględnia się:

- a) w przypadku pożyczek i inwestycji quasi-kapitałowych mających strukturę długu, nominalną pozostałą do spłaty kwotę instrumentu;
- b) w przypadku gwarancji, nominalną pozostałą do spłaty kwotę pożyczki bazowej.

9. Wkład publiczny wniesiony na rzecz pośredników finansowych może przybrać jedną z następujących form:
- kapitału własnego lub quasi-kapitału własnego lub środków finansowych, przeznaczonych na zapewnienie inwestycji w zakresie finansowania ryzyka bezpośrednio lub pośrednio kwalifikującym się przedsiębiorstwom;
  - pożyczek mających zapewnić inwestycje w zakresie finansowania ryzyka bezpośrednio lub pośrednio kwalifikującym się przedsiębiorstwom;
  - gwarancji, przeznaczonych na pokrycie strat z inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, udzielanych bezpośrednio lub pośrednio kwalifikującym się przedsiębiorstwom.
10. Mechanizmy podziału zysków i ryzyka między z jednej strony państwem członkowskim (lub powołanym dla niego podmiotem, któremu powierzono zadanie), a z drugiej strony inwestorami prywatnymi, pośrednikami finansowymi lub zarządcami funduszy muszą być odpowiednie i spełniać następujące warunki:
- w przypadku pomocy na finansowanie ryzyka w formie innej niż gwarancje stosuje się raczej priorytetowe zwroty z zysków (asymetryczny podział zysku lub zachęty związane ze wzrostem) aniżeli ochronę przed potencjalnymi stratami (ochrona przed spadkiem wartości);
  - w przypadku asymetrycznego podziału strat między inwestorami publicznymi a prywatnymi pierwsza strata pokrywana przez inwestora publicznego jest ograniczona do 25 % inwestycji w zakresie finansowania ryzyka;
  - w przypadku pomocy na finansowanie ryzyka w formie gwarancji stopa gwarancji jest ograniczona do 80 %, a łączne straty pokrywane przez państwo członkowskie są ograniczone do maksymalnie 25 % gwarantowanego portfela bazowego. Bezpłatnie można udzielić jedynie gwarancji pokrywających oczekiwane straty portfela bazowego objętego gwarancją. Jeżeli gwarancja obejmuje również nieoczekiwane straty, pośrednik finansowy płaci od części gwarancji obejmującej nieoczekiwane straty prowizję gwarancyjną na warunkach rynkowych.
11. Jeżeli wkład publiczny wniesiony na rzecz pośrednika finansowego przybiera formę inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych, o których mowa w ust. 9 lit. a), na cele zarządzania płynnością można wykorzystać nie więcej niż 30 % łącznej wartości wpłat na poczet kapitału i niewniesionego kapitału zadeklarowanego pośrednika finansowego.
12. W przypadku środków finansowania ryzyka mających na celu zapewnienie inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w formie inwestycji kapitałowych, quasi-kapitałowych lub pożyczek kwalifikującym się przedsiębiorstwom wkład publiczny wniesiony na rzecz pośrednika finansowego musi służyć pozyskaniu dodatkowego finansowania od niezależnych inwestorów prywatnych na poziomie pośredników finansowych lub kwalifikujących się przedsiębiorstw, tak aby osiągnąć łączną stopę udziału prywatnego na następujących minimalnych poziomach:
- 10 % inwestycji w zakresie finansowania ryzyka przyznanej kwalifikującym się przedsiębiorstwom, o których mowa w ust. 3 lit. a);
  - 40 % inwestycji w zakresie finansowania ryzyka przyznanej kwalifikującym się przedsiębiorstwom, o których mowa w ust. 3 lit. b);
  - 60 % inwestycji w zakresie finansowania ryzyka przyznanej kwalifikującym się przedsiębiorstwom, o których mowa w ust. 3 lit. c), i na inwestycje kontynuacyjne w zakresie finansowania ryzyka w kwalifikujących się przedsiębiorstwach po upływie okresu wymaganego do kwalifikowania się, o którym mowa w ust. 3 lit. b).

Finansowanie zapewnione przez niezależnych inwestorów prywatnych korzystających z pomocy na finansowanie ryzyka w formie bodźców podatkowych zgodnie z art. 21a nie jest uwzględniane dla celów osiągnięcia łącznych stóp udziału prywatnego określonych w akapicie pierwszym tego ustępu.

Stopy udziału prywatnego, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b) i c), zostają zmniejszone do 20 % zgodnie z lit. b) i do 30 % zgodnie z lit c) w przypadku inwestycji, które: są dokonywane na obszarach objętych pomocą, określonych na zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej obowiązującej w chwili zapewnienia inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w zastosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu lub otrzymują wsparcie na podstawie zatwierdzonego przez Radę planu odbudowy i zwiększania odporności państwa członkowskiego; lub otrzymują wsparcie z Europejskiego Funduszu Obronnego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/697 lub w ramach Unijnego programu kosmicznego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 (*); lub otrzymują wsparcie z funduszy Unii wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego objętych rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013, rozporządzeniem (UE) 2021/1060 lub rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 (**).

13. Jeżeli środek finansowania ryzyka jest wdrażany poprzez pośrednika finansowego i skierowany do kwalifikujących się przedsiębiorstw na różnych etapach rozwoju, o których mowa w ust. 3 i 4, pośrednik finansowy osiąga stopę udziału prywatnego stanowiącą co najmniej średnią ważoną opartą na wielkości poszczególnych inwestycji w portfelu bazowym i będącą wynikiem zastosowania wobec takich inwestycji minimalnych stóp udziału, o których mowa w ust. 12, chyba że wymagany udział niezależnych inwestorów prywatnych osiągnięto na poziomie kwalifikujących się przedsiębiorstw.

14. Pośredników finansowych i zarządców funduszy wybiera się w drodze otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedury zgodnej z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby kwalifikowalni pośrednicy finansowi i zarządcy funduszy spełniali z góry określone kryteria obiektywnie uzasadnione charakterem inwestycji. Procedura opiera się na obiektywnych kryteriach związanych z doświadczeniem, wiedzą fachową oraz potencjałem operacyjnym i finansowym oraz spełnia łącznie następujące warunki:

- a) zapewnia powołanie kwalifikowalnych pośredników finansowych i zarządców funduszy zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- b) nie wprowadza rozróżnienia na pośredników finansowych i zarządców funduszy ze względu na miejsce prowadzenia działalności lub miejsce założenia w jakimkolwiek państwie członkowskim;
- c) ma na celu ustanowienie odpowiednich mechanizmów podziału zysków i ryzyka, o których mowa w ust. 10, i podejmowania decyzji motywowanych zyskiem, o których mowa w ust. 15.

15. Środki finansowania ryzyka zapewniają, aby pośrednicy finansowi otrzymujący wkład publiczny podejmowali decyzje motywowane zyskiem podczas dokonywania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w kwalifikujących się przedsiębiorstwach. Ten obowiązek zostaje dopełniony, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) państwo członkowskie, lub podmiot, któremu powierzono wdrożenie środka, przewiduje procedurę due diligence w celu zapewnienia pewnej pod względem handlowym strategii inwestycyjnej w celu wdrożenia środka finansowania ryzyka, w tym odpowiedniej polityki dywersyfikacji ryzyka mającej na celu osiągnięcie rentowności i efektywnej skali pod względem wielkości i zasięgu terytorialnego danego portfela inwestycji;
- b) inwestycje w zakresie finansowania ryzyka zapewniane kwalifikującym się przedsiębiorstwom opierają się na racjonalnym biznesplanie zawierającym szczegółowe informacje na temat produktu, sprzedaży i kształtowania się rentowności, określającym z góry rentowność;
- c) dla każdej inwestycji kapitałowej i quasi-kapitałowej istnieje jasna i realistyczna strategia wyjścia.

16. Pośrednikami finansowymi zarządza się na zasadach komercyjnych. Wymóg ten jest spełniony, jeżeli pośrednik finansowy oraz – w zależności od rodzaju środka finansowania ryzyka – zarządca funduszu spełniają łącznie następujące warunki:

- a) są zobowiązani na mocy prawa lub umowy do działania zgodnie z najlepszymi praktykami i z należytą starannością charakteryzującą profesjonalnego zarządcę, w dobrej wierze oraz unikając konfliktu interesów; w stosownych przypadkach zastosowanie ma nadzór regulacyjny;
- b) ich wynagrodzenie jest zgodne z praktykami rynkowymi. Wymóg ten uznaje się za spełniony, jeżeli są oni wybierani w drodze otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedury wyboru zgodnie z ust. 14;
- c) przejmują część ryzyka związanego z inwestycją poprzez współinwestowanie środków własnych albo otrzymywanie wynagrodzenia powiązanego z uzyskanymi wynikami, tak aby zapewnić, że ich interesy są trwale powiązane z interesami państwa członkowskiego lub powołanego dla niego podmiotu, któremu powierzono zadanie;
- d) określają strategię inwestycyjną, kryteria i proponowane ramy czasowe inwestycji;
- e) inwestorzy mają prawo do bycia reprezentowanymi w organach zarządzających funduszem inwestycyjnym, takich jak rada nadzorcza lub komitet doradczy, jeżeli takowe istnieją.

17. W przypadku środka finansowania ryzyka, w ramach którego inwestycja w zakresie finansowania ryzyka zapewniana kwalifikującym się przedsiębiorstwom ma formę gwarancji, pożyczek lub inwestycji quasi-kapitałowych mających strukturę długu, pośrednik finansowy podejmuje inwestycje w zakresie finansowania ryzyka w kwalifikujących się przedsiębiorstwach, które w przypadku braku pomocy nie zostałyby przeprowadzone albo zostałyby przeprowadzone w ograniczonym lub innym zakresie. Pośrednik finansowy musi być w stanie wykazać, iż posiada mechanizm zapewniający, że wszelkie korzyści są w jak największym stopniu przekazywane kwalifikującym się przedsiębiorstwom w formie wyższego finansowania, bardziej ryzykownych portfeli, niższych wymogów dotyczących zabezpieczenia, niższych prowizji gwarancyjnych lub niższych stóp oprocentowania.

18. Środki finansowania ryzyka zapewniające inwestycje w zakresie finansowania ryzyka na rzecz MŚP, które nie spełniają warunków określonych w ust. 3, są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) na poziomie MŚP pomoc spełnia warunki określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 (**), rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 (***) lub rozporządzeniu (UE) nr 717/2014, w zależności od tego, które z nich ma zastosowanie;
- b) spełnione są wszystkie warunki określone w niniejszym artykule z wyjątkiem warunków określonych w ust. 3, 4, 8, 12 lub 13;
- c) w przypadku środków finansowania ryzyka zapewniających kwalifikującym się przedsiębiorstwom inwestycje kapitałowe, quasi-kapitałowe i pożyczkowe środki służy pozyskaniu dodatkowego finansowania od niezależnych inwestorów prywatnych na poziomie pośredników finansowych lub MŚP, tak aby osiągnąć łączną stopę udziału prywatnego wynoszącą co najmniej 60 % finansowania ryzyka udzielonego MŚP.

Stopa udziału prywatnego, o której mowa w akapicie pierwszym lit. c), zostaje zmniejszona do 30 % w przypadku inwestycji, które: są dokonywane na obszarach objętych pomocą, określonych na zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej obowiązującej w chwili zapewnienia inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w zastosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu lub otrzymują wsparcie na podstawie zatwierdzonego przez Radę planu odbudowy i zwiększania odporności państwa członkowskiego; albo są objęte wsparciem z Europejskiego Funduszu Obronnego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/697, lub z Unijnego programu kosmicznego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/696 lub z unijnych funduszy wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego objętych rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013, rozporządzeniem (UE) 2021/1060 lub rozporządzeniem (UE) 2021/2115”.

- (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69).
- (**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1).
- (***) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1).
- (****) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 9);

19) dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Artykuł 21a

Pomoc na finansowanie ryzyka dla MŚP w formie bodźców podatkowych dla inwestorów prywatnych będących osobami fizycznymi

1. Programy pomocy na finansowanie ryzyka na rzecz MŚP w formie bodźców podatkowych dla niezależnych inwestorów prywatnych, którzy są osobami fizycznymi zapewniającymi finansowanie ryzyka bezpośrednio lub pośrednio kwalifikującym się przedsiębiorstwom, są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Kwalifikujące się przedsiębiorstwa to przedsiębiorstwa spełniające kryteria, o których mowa w art. 21 ust. 3. Łączna wysokość inwestycji w zakresie finansowania ryzyka zapewnianej zgodnie z art. 21 i niniejszym artykułem dla każdego kwalifikującego się przedsiębiorstwa nie może przekraczać maksymalnej kwoty określonej w art. 21 ust. 8.

3. Jeżeli niezależny inwestor prywatny zapewnia finansowanie ryzyka pośrednio poprzez pośrednika finansowego, kwalifikująca się inwestycja przybiera formę nabycia akcji lub udziałów pośrednika finansowego, który z kolei zapewnia inwestycje w zakresie finansowania ryzyka kwalifikującym się przedsiębiorstwom zgodnie z art. 21 ust. 5–8. Nie można przyznać żadnej zachęty podatkowej w odniesieniu do usług świadczonych przez pośrednika finansowego lub jego zarządzających.

4. Jeżeli niezależny inwestor prywatny zapewnia finansowanie ryzyka bezpośrednio kwalifikującemu się przedsiębiorstwu, kwalifikowalną inwestycję stanowi wyłącznie nabycie udziałów zwykłych pełnego ryzyka nowo wyemitowanych przez kwalifikujące się przedsiębiorstwo. Udziały te należy zachować przez okres co najmniej 3 lat. Refinansowanie jest objęte wyłącznie na warunkach określonych w art. 21 ust. 7. Jeżeli chodzi o możliwe formy bodźców podatkowych, straty wynikające ze zbycia udziałów można wyrównać za pomocą podatku dochodowego. W przypadku ulg podatkowych od dywidend możliwe jest uzyskanie (pełnego lub częściowego) zwolnienia z zapłaty podatku dochodowego od jakiejkolwiek dywidendy otrzymanej z tytułu kwalifikowalnych udziałów. W odniesieniu do każdego zysku ze sprzedaży kwalifikowalnych udziałów możliwe jest uzyskanie (pełnego lub częściowego) zwolnienia z zapłaty podatku od dochodów kapitałowych albo zobowiązanie podatkowe z tytułu takich zysków można odroczyć, jeżeli w ciągu 1 roku zostaną one ponownie zainwestowane w nowe kwalifikowalne udziały.

5. W przypadku gdy niezależny inwestor prywatny zapewnia finansowanie ryzyka bezpośrednio kwalifikującemu się przedsiębiorstwu w celu zapewnienia odpowiedniego udziału takiego niezależnego inwestora prywatnego zgodnie z art. 21 ust. 12, wysokość ulgi podatkowej – liczonej jako maksymalna łączna ulga podatkowa wynikająca ze wszystkich uwzględnianych łącznie bodźców podatkowych – nie może przekraczać następujących progów maksymalnych:

- a) 50 % kwalifikowalnej inwestycji przeprowadzonej przez niezależnego inwestora prywatnego w kwalifikujące się przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 21 ust. 3 lit. a);
- b) 35 % kwalifikowalnej inwestycji przeprowadzonej przez niezależnego inwestora prywatnego w kwalifikujące się przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 21 ust. 3 lit. b);
- c) 20 % kwalifikowalnej inwestycji przeprowadzonej przez niezależnego inwestora prywatnego w kwalifikujące się przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 21 ust. 3 lit. c), lub kwalifikowalnej inwestycji kontynuacyjnej w kwalifikujące się przedsiębiorstwo po upływie okresu kwalifikowalności, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lit. b).

Progi ulgi podatkowej w przypadku inwestycji bezpośrednich, o których to progach mowa w akapicie pierwszym, mogą zostać zwiększone maksymalnie do 65 % zgodnie z lit. a), do 50 % zgodnie z lit. b) i do 35 % zgodnie z lit. c) w przypadku inwestycji, które: są dokonywane na obszarach objętych pomocą, określonych na zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej obowiązującej w chwili zapewnienia inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w zastosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu lub otrzymują wsparcie na podstawie zatwierdzonego przez Radę planu odbudowy i zwiększania odporności państwa członkowskiego; lub otrzymują wsparcie z Europejskiego Funduszu Obronnego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/697 lub w ramach Unijnego programu kosmicznego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/696; lub otrzymują wsparcie z funduszy Unii wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego objętych rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013, rozporządzeniem (UE) 2021/1060 lub rozporządzeniem (UE) 2021/2115.

6. W przypadku gdy niezależny inwestor prywatny zapewnia finansowanie ryzyka pośrednio przez pośrednika finansowego, oraz zgodnie z art. 21 ust. 12, wysokość ulgi podatkowej – liczonej jako maksymalna łączna ulga podatkowa wynikająca ze wszystkich uwzględnianych łącznie bodźców podatkowych – nie może przekraczać 30 % kwalifikowalnej inwestycji dokonanej przez niezależnego inwestora prywatnego w kwalifikujące się przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 21 ust. 3. Ten próg ulgi podatkowej można zwiększyć maksymalnie do 50 % w przypadku inwestycji, które: są dokonywane na obszarach objętych pomocą, określonych na zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej obowiązującej w chwili zapewnienia inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w zastosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu lub otrzymują wsparcie na podstawie zatwierdzonego przez Radę planu odbudowy i zwiększania odporności państwa członkowskiego; lub otrzymują wsparcie z Europejskiego Funduszu Obronnego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/697 lub w ramach Unijnego programu kosmicznego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/696; lub otrzymują wsparcie z funduszy Unii wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego objętych rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013, rozporządzeniem (UE) 2021/1060 lub rozporządzeniem (UE) 2021/2115.”;

20) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za kwalifikujące się przedsiębiorstwo uznaje się każde małe przedsiębiorstwo nienotowane na giełdzie w okresie do 5 lat po jego rejestracji, pod warunkiem że takie przedsiębiorstwo spełnia łącznie następujące warunki:

- a) nie przejęło działalności innego przedsiębiorstwa, chyba że obrót z przejmowanej działalności stanowi mniej niż 10 % obrotu kwalifikującego się przedsiębiorstwa w roku obrotowym poprzedzającym przejęcie;
- b) nie dokonało jeszcze podziału zysku;
- c) nie przejęło innego przedsiębiorstwa ani nie powstało w wyniku połączenia, chyba że obrót przejętego przedsiębiorstwa stanowi mniej niż 10 % obrotu kwalifikującego się przedsiębiorstwa w roku obrotowym poprzedzającym przejęcie lub obrót przedsiębiorstwa powstałego w wyniku połączenia jest wyższy o mniej niż 10 % od łącznego obrotu łączących się przedsiębiorstw w roku obrotowym poprzedzającym połączenie.

W przypadku kwalifikujących się przedsiębiorstw, które nie podlegają rejestracji, pięcioletni okres kwalifikowalności rozpoczyna się albo od momentu, w którym przedsiębiorstwo rozpoczyna działalność gospodarczą, albo od momentu, w którym zaczyna ono podlegać opodatkowaniu z tytułu działalności gospodarczej, w zależności od tego, który z nich przypada wcześniej.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego lit. c) przedsiębiorstwa utworzone w wyniku połączenia między przedsiębiorstwami kwalifikującymi się do pomocy na podstawie niniejszego artykułu również uznaje się za przedsiębiorstwa kwalifikujące się w okresie do 5 lat od daty rejestracji najstarszego przedsiębiorstwa uczestniczącego w połączeniu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pomoc na rozpoczęcie działalności przyjmuje postać:

- a) pożyczek o stopach oprocentowania niezgodnych z warunkami rynkowymi, udzielonych na okres 10 lat, których maksymalna kwota nominalna wynosi 1,1 mln EUR lub 1,65 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub 2,2 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu. W przypadku pożyczek udzielonych na okres od 5 do 10 lat maksymalną kwotę można dostosować, mnożąc powyższe kwoty przez iloraz 10 lat i okresu, na który udzielono danej pożyczki. W przypadku pożyczek udzielonych na mniej niż 5 lat maksymalna kwota wynosi tyle samo, co w przypadku pożyczek udzielonych na okres 5 lat;
- b) gwarancji o prowizjach niezgodnych z warunkami rynkowymi, udzielonych na okres 10 lat, których maksymalna kwota objęta gwarancją wynosi 1,65 mln EUR lub 2,48 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub 3,3 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu. W przypadku gwarancji udzielonych na okres od 5 do 10 lat można dostosować maksymalną kwotę objętą gwarancją, mnożąc powyższe kwoty przez iloraz 10 lat i okresu, na który udzielono danej gwarancji. W przypadku gwarancji udzielonych na mniej niż 5 lat maksymalna kwota objęta gwarancją wynosi tyle samo, co w przypadku gwarancji udzielonych na okres 5 lat. Wartość gwarancji nie może przekraczać 80 % wartości pożyczki;
- c) dotacji, w tym inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych, zmniejszenia stóp oprocentowania lub prowizji gwarancyjnych w wysokości do 0,5 mln EUR ekwiwalentu dotacji brutto lub 0,75 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub 1 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
- d) bodźców podatkowych dla kwalifikujących się przedsiębiorstw w wysokości do 0,5 mln EUR ekwiwalentu dotacji brutto lub 0,75 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub 1 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu.”;

c) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy program pomocy na rozpoczęcie działalności jest realizowany przez co najmniej jednego pośrednika finansowego, stosuje się warunki mające zastosowanie do pośredników finansowych określone w art. 21 ust. 10, 14, 15, 16 i 17.;

7. Oprócz kwot, określonych w ust. 3, 4 i 5, programy pomocy na rozpoczęcie działalności mogą przyjąć postać przeniesienia własności intelektualnej albo przyznania powiązanych praw dostępu, bezpłatnie albo poniżej wartości rynkowej. Przeniesienie lub przyznanie odbywa się z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę, w rozumieniu art. 2 pkt 83, która opracowała własność intelektualną stanowiącą przedmiot przeniesienia lub przyznania w ramach swojej niezależnej własnej lub wspólnej działalności badawczo-rozwojowej, do kwalifikującego się przedsiębiorstwa w rozumieniu ust. 2. Przeniesienie lub przyznanie spełnia wszystkie następujące warunki:

- a) celem przeniesienia własności intelektualnej lub przyznania powiązanych praw dostępu jest wprowadzenie na rynek nowego produktu lub nowej usługi; oraz
- b) wartość własności intelektualnej określono po cenach rynkowych, a zatem zgodnie z jedną z następujących metod:
  - (i) kwotę określono w drodze otwartej, przejrzystej i niedyskryminacyjnej konkurencyjnej procedury;
  - (ii) wycena niezależnego eksperta potwierdza, że kwota jest co najmniej równa wartości rynkowej;
  - (iii) w przypadku gdy kwalifikujące się przedsiębiorstwo ma prawo odmowy w odniesieniu do własności intelektualnej powstałej w wyniku współpracy z organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę, a organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę ma wzajemne prawo do zabiegania o korzystniejszą pod względem gospodarczym ofertę od stron trzecich, tak aby współpracujące kwalifikujące się przedsiębiorstwo musiało odpowiednio dostosować swoją ofertę.

Z wartości własności intelektualnej, o której mowa w tej literze, można potrącić wartość wszelkiego wkładu – finansowego i niefinansowego – kwalifikującego się przedsiębiorstwa na poczet kosztów działań organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę, które to działania doprowadziły do powstania przedmiotowej własności intelektualnej.

- c) kwota pomocy z tytułu przeniesienia własności intelektualnej lub przyznania powiązanych praw dostępu na podstawie niniejszego ustępu nie może przekraczać 1 mln EUR. Kwota pomocy odpowiada wartości własności intelektualnej, o której mowa w lit. b), pomniejszonej o wyżej wymienione potrącenie, o którym mowa w ostatnim zdaniu lit. b), oraz pomniejszonej o wszelkie wynagrodzenie należne od beneficjenta z tytułu tej własności intelektualnej. Wartość własności intelektualnej, o której mowa w lit. b), może przekroczyć 1 mln EUR, w którym to przypadku taka dodatkowa kwota może zostać pokryta przez kwalifikujące się przedsiębiorstwo z funduszy własnych lub innych środków.”;

21) art. 23 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Środek pomocy może przybrać formę bodźców podatkowych dla niezależnych inwestorów prywatnych będących osobami fizycznymi, które to bodźce dotyczą inwestycji w zakresie finansowania ryzyka poczynionych za pomocą alternatywnych platform obrotu w przedsiębiorstwa kwalifikowalne na mocy warunków określonych w art. 21a ust. 2 i 5.”;

22) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Koszty kwalifikowalne są następujące:

- a) koszty wstępnego rozpoznania i formalnej analizy *due diligence* podjętych przez zarządzających pośrednikami finansowymi lub przez inwestorów w celu identyfikacji kwalifikujących się przedsiębiorstw na mocy art. 21, 21a i 22;
- b) koszty badań inwestycyjnych, zgodnie z definicją zawartą w art. 36 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/565 (*), w poszczególnych kwalifikujących się przedsiębiorstwach na mocy art. 21, 21a i 22, pod warunkiem że badania te są publicznie rozpowszechnione oraz, jeżeli zostały rozpowszechnione wśród klientów dostawcy badań inwestycyjnych przed ich publicznym upowszechnieniem, są publicznie rozpowszechnione w takiej samej formie, nie później niż 3 miesiące po pierwszym rozpowszechnieniu wśród klientów.

3. Badania inwestycyjne, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, muszą spełniać wymogi określone w art. 36 i 37 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/565.

(*) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz.U. L 87 z 31.3.2017, s. 1).”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Intensywność pomocy nie może przekraczać 50 % kosztów kwalifikowalnych.”;

23) w art. 25 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) dodatkowe koszty ogólne i inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, dostaw i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu; nie naruszając przepisów art. 7 ust. 1 zdanie trzecie, takie koszty projektu badawczo-rozwojowego można ewentualnie obliczać na podstawie uproszczonej metody kosztów w formie stawki ryczałtowej wynoszącej do 20 %, stosowanej do całkowitych kwalifikowalnych kosztów projektu badawczo-rozwojowego, o których mowa w lit. a)–d). W takim przypadku koszty projektu badawczo-rozwojowego wykorzystywane do obliczania kosztów pośrednich są ustalane na podstawie zwykłych praktyk księgowych i obejmują wyłącznie kwalifikowalne koszty projektu badawczo-rozwojowego, o których mowa w lit. a)–d).”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Intensywność pomocy na badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe można zwiększyć do maksymalnej intensywności pomocy na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych zgodnie z lit. a) do d) poniżej, przy założeniu, że nie można łączyć ze sobą lit. b), c) i d):

a) o 10 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw oraz o 20 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw;

b) o 15 punktów procentowych, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

(i) projekt zakłada efektywną współpracę:

— między przedsiębiorstwami, wśród których przynajmniej jedno jest MŚP, lub jest realizowany w co najmniej dwóch państwach członkowskich lub w państwie członkowskim i w państwie umawiającej się strony Porozumienia EOG, przy czym żadne pojedyncze przedsiębiorstwo nie ponosi więcej niż 70 % kosztów kwalifikowalnych, lub

— między przedsiębiorstwem i co najmniej jedną organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę, jeżeli ta ostatnia ponosi co najmniej 10 % kosztów kwalifikowalnych i ma prawo do publikowania własnych wyników badań;

(ii) wyniki projektu są szeroko rozpowszechniane podczas konferencji, za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz bądź oprogramowania bezpłatnego lub otwartego;

(iii) beneficjent zobowiązuje się do terminowego udostępnienia licencji związanych z wynikami badań dotyczących projektów badawczo-rozwojowych objętych pomocą, chronionych prawami własności intelektualnej, po cenie rynkowej i na zasadzie braku wyłączności i niedyskryminacji do użytku przez zainteresowane strony w EOG;

(iv) projekt badawczo-rozwojowy jest realizowany w obszarze objętym pomocą, który spełnia warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;

c) o 5 punktów procentowych, jeżeli projekt badawczo-rozwojowy jest realizowany w obszarze objętym pomocą, który spełnia warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu;

- d) o 25 punktów procentowych, jeżeli projekt badawczo-rozwojowy:
- (i) został wybrany przez państwo członkowskie w wyniku otwartego zaproszenia do udziału w projekcie opracowanym wspólnie przez co najmniej trzy państwa członkowskie lub umawiające się strony Porozumienia EOG oraz
  - (ii) wiąże się ze skuteczną współpracą między przedsiębiorstwami w co najmniej dwóch państwach członkowskich lub umawiających się stronach Porozumienia EOG, jeżeli beneficjentem jest MŚP, lub w co najmniej trzech państwach członkowskich lub umawiających się stronach Porozumienia EOG, jeżeli beneficjentem jest duże przedsiębiorstwo oraz
  - (iii) jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z dwóch następujących warunków:
    - wyniki projektu badawczo-rozwojowego są szeroko rozpowszechniane w co najmniej trzech państwach członkowskich lub umawiających się stronach Porozumienia EOG podczas konferencji, za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz bądź wolnego lub otwartego oprogramowania, lub
    - beneficjent zobowiązuje się do terminowego udostępnienia licencji związanych z wynikami badań dotyczących projektów badawczo-rozwojowych objętych pomocą, chronionych prawami własności intelektualnej, o cenie rynkowej i na zasadzie braku wyłączości i niedyskryminacji do użytku przez zainteresowane strony w EOG.”;

24) dodaje się art. 25e w brzmieniu:

„Artykuł 25e

Pomoc związana ze współfinansowaniem projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego

1. Pomoc na współfinansowanie projektu badawczo-rozwojowego finansowanego z Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego, który jest oceniany, klasyfikowany i wybierany zgodnie z zasadami Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.
2. Kosztami kwalifikowalnymi projektu objętego pomocą są koszty określone jako kwalifikowalne zgodnie z zasadami Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego.
3. Całkowite finansowanie publiczne może wynieść do 100 % kosztów kwalifikowalnych projektu, co oznacza, że koszty projektu nieobjęte finansowaniem unijnym mogą zostać pokryte z pomocy państwa.
4. W przypadku gdy intensywność pomocy otrzymanej przez beneficjenta przekracza maksymalną intensywność pomocy, jaką beneficjent mógł otrzymać zgodnie z art. 25 ust. 5, 6 i 7, beneficjent musi zapłacić organowi przyznającemu pomoc cenę rynkową za wykorzystywanie praw własności intelektualnej lub prototypów powstałych w ramach projektu do zastosowań niezwiązanych z obronnością. W żadnym razie maksymalna kwota, jaką należy zapłacić organowi przyznającemu pomoc za takie wykorzystanie, nie może przekraczać różnicy między pomocą otrzymaną przez beneficjenta a maksymalną kwotą pomocy, jaką beneficjent mógłby otrzymać przy zastosowaniu maksymalnej intensywności pomocy dozwolonej dla tego beneficjenta na podstawie art. 25 ust. 5, 6 i 7.”;

25) w art. 26 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Intensywność pomocy nie może przekraczać 50 % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć do 60 % pod warunkiem zapewnienia finansowania publicznego przez co najmniej dwa państwa członkowskie lub w przypadku infrastruktury badawczej ocenianej i wybranej na poziomie Unii.”;

26) dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Artykuł 26a

Pomoc inwestycyjna na infrastruktury testowo-doświadczalne

1. Pomoc inwestycyjna na wybudowanie lub modernizację infrastruktury testowo-doświadczalnych jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Cena pobierana za prowadzenie i użytkowanie infrastruktury odpowiada cenie rynkowej lub, w przypadku braku ceny rynkowej, odzwierciedla jej koszty z uwzględnieniem uzasadnionej marży.
  3. Dostęp do infrastruktury jest udzielany szeregowi użytkowników na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. Przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 10 % kosztów inwestycji w infrastrukturę, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach. Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, dostęp ten musi być proporcjonalny do wkładu przedsiębiorstwa w koszty inwestycji, a warunki te należy podawać do wiadomości publicznej.
  4. Za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne.
  5. Intensywność pomocy nie może przekraczać 25 % kosztów kwalifikowalnych.
  6. Intensywność pomocy można zwiększyć maksymalnie do 40 %, 50 % i 60 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji odpowiednio dużych, średnich i małych przedsiębiorstw w następujący sposób:
    - a) o 10 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw oraz o 20 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw;
    - b) o dodatkowe 10 punktów procentowych w przypadku transgranicznych infrastruktur testowo-doświadczalnych, które podlegają finansowaniu publicznemu przez co najmniej dwa państwa członkowskie, lub w przypadku infrastruktur testowo-doświadczalnych ocenionych i wybranych na poziomie Unii;
    - c) o dodatkowe 5 punktów procentowych w przypadku infrastruktur testowo-doświadczalnych, których co najmniej 80 % rocznej zdolności produkcyjnej przeznaczono dla MŚP.”;
- 27) w art. 27 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc inwestycyjną można przyznać właścicielowi klastra innowacyjnego. Pomoc operacyjną można przyznać operatorowi klastra innowacyjnego. Operator, jeżeli nie jest tożsamy z właścicielem, może mieć osobowość prawną albo stanowić konsorcjum przedsiębiorstw nieposiadające odrębnej osobowości prawnej. We wszystkich przypadkach każde przedsiębiorstwo musi prowadzić odrębną księgowość w zakresie kosztów i przychodów z każdej działalności (własności, funkcjonowania i użytkowania klastra) zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości.”;
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Opłaty pobierane za korzystanie z obiektów klastra i za udział w jego działaniach odpowiadają cenom rynkowym lub odzwierciedlają koszty tych działań z uwzględnieniem uzasadnionej marży.”;
- 28) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) koszty usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji, w tym usług świadczonych przez organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę, infrastruktury badawcze, infrastruktury testowo-doświadczalne lub klastry innowacyjne.”;
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W szczególnym przypadku, jakim jest pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji, intensywność pomocy może zostać zwiększona do 100 % kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem że całkowita kwota pomocy na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia nie przekracza 220 000 EUR na jednostkę w dowolnym trzyletnim okresie.”;
- 29) w art. 36 wprowadza się następujące zmiany:
- a) tytuł i ust. 1 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 36

Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności

1. Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska, w tym pomoc na ograniczenie i likwidację emisji gazów cieplarnianych, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.”;

b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do środków, dla których określono bardziej szczegółowe przepisy w art. 36a, 36b oraz 38–48. Niniejszy artykuł nie ma również zastosowania do inwestycji w sprzęt, maszyny i zakłady produkcji przemysłowej wykorzystujące paliwa kopalne, w tym te wykorzystujące gaz ziemny. Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości przyznania pomocy na instalację dodatkowych komponentów podnoszących poziom ochrony środowiska w przypadku istniejącego sprzętu, istniejących maszyn i zakładów produkcji przemysłowej, w którym to przypadku inwestycja nie może powodować ani zwiększenia mocy produkcyjnych, ani wyższego zużycia paliw kopalnych.”;

c) dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do inwestycji w sprzęt i maszyny wykorzystujące oraz w infrastrukturę transportującą wodór w zakresie, w jakim wykorzystywany lub transportowany wodór kwalifikuje się jako wodór odnawialny. Ma on również zastosowanie do inwestycji w sprzęt i maszyny wykorzystujące paliwa wodoropochodne, których wartość energetyczna pochodzi ze źródeł odnawialnych innych niż biomasa i które zostały wyprodukowane zgodnie z metodyką określoną dla odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego w dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz w aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy.

Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do pomocy na inwestycje w instalacje, sprzęt i maszyny produkujące lub wykorzystujące oraz w infrastrukturę dedykowaną, o której mowa w art. 2 pkt 130 zdanie ostatnie, transportującą wodór wyprodukowany przy użyciu energii elektrycznej, który nie kwalifikuje się jako wodór odnawialny, w zakresie, w jakim można wykazać, że produkowany, wykorzystywany lub transportowany wodór elektrolityczny pozwala na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wysokości co najmniej 70 % w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym wynoszącym 94 g CO₂eq/MJ. W celu określenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia na podstawie niniejszego akapitu wielkość emisji gazów cieplarnianych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej wykorzystanej do produkcji wodoru określa się na podstawie krańcowej jednostki wytwórczej na obszarze rynkowym, w której znajduje się elektrolizer, w okresach rozliczania niezbilansowania, gdy elektrolizer zużywa energię elektryczną z sieci.

W przypadkach, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, w całym cyklu życia inwestycji może być wykorzystywany, transportowany lub – w stosownych przypadkach – produkowany wyłącznie wodór spełniający warunki określone w tych akapitach. Państwo członkowskie uzyskuje stosowne zobowiązanie.”;

d) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

- „a) umożliwia realizację projektu prowadzącego do podniesienia poziomu ochrony środowiska w ramach działalności beneficjenta w zakresie wykraczającym poza obowiązujące normy unijne, niezależnie od istnienia obowiązkowych norm krajowych, które są bardziej rygorystyczne niż normy unijne; w przypadku projektów związanych z infrastrukturą dedykowaną lub wykorzystujących infrastrukturę dedykowaną, o której mowa w art. 2 pkt 130 zdanie ostatnie, dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂, lub zakładających połączenie z infrastrukturą energetyczną dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂ podniesienie poziomu ochrony środowiska może również wynikać z działalności innego podmiotu uczestniczącego w łańcuchu infrastruktury; lub
- b) umożliwia realizację projektu prowadzącego do podniesienia poziomu ochrony środowiska w ramach działalności beneficjenta w przypadku braku norm unijnych; w przypadku projektów związanych z infrastrukturą dedykowaną lub wykorzystujących infrastrukturę dedykowaną, o której mowa w art. 2 pkt 130 zdanie ostatnie, dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂, lub zakładających połączenie z infrastrukturą energetyczną dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂ podniesienie poziomu ochrony środowiska może również wynikać z działalności innego podmiotu uczestniczącego w łańcuchu infrastruktury; lub”;

(ii) dodaje się lit. c) w brzmieniu:

- „c) umożliwia realizację projektu prowadzącego do podniesienia poziomu ochrony środowiska w ramach działalności beneficjenta w celu dostosowania do norm unijnych, które zostały przyjęte, ale jeszcze nie obowiązują; w przypadku projektów związanych z infrastrukturą dedykowaną lub wykorzystujących infrastrukturę dedykowaną, o której mowa w art. 2 pkt 130 zdanie ostatnie, dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂, lub zakładających połączenie z infrastrukturą energetyczną dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂ podniesienie poziomu ochrony środowiska może również wynikać z działalności innego podmiotu uczestniczącego w łańcuchu infrastruktury.”;

e) dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Inwestycje w wychwytywanie i transport CO₂ muszą spełniać łącznie następujące warunki:

- a) wychwytywanie lub transport CO₂, w tym poszczególne elementy łańcucha CCS lub CCU, są włączone do całego łańcucha CCS lub CCU;
- b) wartość bieżąca netto projektu inwestycyjnego w ciągu jego cyklu życia jest ujemna. W celu obliczenia wartości bieżącej netto projektu uwzględnia się nieponiesione koszty emisji CO₂;
- c) kosztami kwalifikowalnymi są wyłącznie dodatkowe koszty inwestycyjne wynikające z wychwytywania CO₂ z instalacji emitującej CO₂ (instalacji przemysłowej lub elektrowni) lub bezpośrednio z powietrza atmosferycznego, a także wynikające z buforowego składowania i transportu wychwyconych emisji CO₂.

2b. Jeżeli celem pomocy jest ograniczenie lub unikanie emisji bezpośrednich, pomoc nie może polegać jedynie na przenoszeniu tych emisji z jednego sektora do innego, lecz musi prowadzić do ogólnej redukcji tych emisji; w szczególności, jeżeli celem pomocy jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, pomoc nie może polegać jedynie na przenoszeniu tych emisji z jednego sektora do innego, lecz musi prowadzić do ich ogólnej redukcji.”;

f) pkt 3–6 otrzymują brzmienie:

„3. Pomoc nie jest przyznawana w przypadku, gdy inwestycje są realizowane wyłącznie w celu zapewnienia przestrzegania przez przedsiębiorstwa obowiązujących norm unijnych. Pomoc umożliwiająca przedsiębiorstwom przestrzeganie przyjętych, ale jeszcze nieobowiązujących norm unijnych może zostać przyznana na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli inwestycja, na którą przyznaje się pomoc, zostanie zrealizowana i zakończona co najpóźniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.

4. Kosztami kwalifikowalnymi są dodatkowe koszty inwestycji określone w drodze porównania kosztów inwestycji z kosztami scenariusza alternatywnego, który wystąpiłby w przypadku braku pomocy, w następujący sposób:

- a) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu inwestycji mniej przyjaznej środowisku odpowiadającej normalnym praktykom handlowym w danym sektorze lub dla danej działalności, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i kosztami inwestycji mniej przyjaznej środowisku;
- b) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu tej samej inwestycji w późniejszym terminie, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto kosztów późniejszej inwestycji, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona;
- c) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na utrzymaniu działania istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto inwestycji w konserwację, naprawę i modernizację istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona;
- d) w przypadku sprzętu będącego przedmiotem umowy leasingu koszty kwalifikowalne stanowią różnicę wartości bieżącej netto między kwotą leasingu sprzętu, na który przyznano pomoc państwa, i kwotą leasingu sprzętu mniej przyjaznego środowisku, który zostałby wzięty w leasing w przypadku braku pomocy; koszty leasingu nie obejmują kosztów związanych z eksploatacją sprzętu lub instalacji (koszty paliwa, ubezpieczenia, konserwacji, innych materiałów eksploatacyjnych), niezależnie od tego, czy wchodzi one w skład umowy leasingu.

We wszystkich sytuacjach wymienionych w pierwszym akapicie, w lit. a)–d) scenariusz alternatywny musi stanowić inwestycję o porównywalnej zdolności produkcyjnej i porównywalnym cyklu życia, zgodną z już obowiązującymi normami unijnymi. Scenariusz alternatywny musi być wiarygodny w kontekście wymogów prawnych, warunków rynkowych i bodźców stworzonych przez unijny system handlu emisjami.

W przypadku gdy inwestycja, na którą przyznano pomoc państwa, polega na instalacji dodatkowych komponentów w już istniejącym zakładzie, dla którego nie istnieje inwestycja alternatywna mniej przyjazna dla środowiska, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

W przypadku gdy inwestycja, na którą przyznano pomoc państwa, polega na budowie infrastruktury dedykowanej, o której mowa w art. 2 pkt 130 zdanie ostatnie, dla wodoru w rozumieniu ust. 1b, ciepła odpadowego lub CO₂, która jest niezbędna, aby umożliwić podniesienie poziomu ochrony środowiska, o którym mowa w ust. 2 i 2a, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji. Koszty budowy lub modernizacji obiektów do magazynowania, z wyjątkiem obiektów do magazynowania wodoru odnawialnego i wodoru objętego przepisami ust. 1b akapit drugi, nie są kwalifikowalne.

Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie uznaje się za kwalifikowalne.

5. Intensywność pomocy nie może przekraczać 40 % kosztów kwalifikowalnych. W przypadku gdy inwestycja, z wyjątkiem inwestycji opartych na wykorzystaniu biomasy, prowadzi do 100 % redukcji bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych, intensywność pomocy może wynieść 50 %.

6. W przypadku inwestycji związanych z CCS lub CCU intensywność pomocy nie może przekraczać 30 % kosztów kwalifikowalnych.”;

g) dodaje się ust. 9, 10 i 11 w brzmieniu:

„9. Intensywność pomocy może wynieść 100 % kosztów inwestycji, w przypadku gdy pomoc jest przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków określonych w art. 2 pkt 38 spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) przyznawanie pomocy jest oparte na obiektywnych, jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach kwalifikacji i wyboru, określonych *ex ante* i podlegających publikacji co najmniej 6 tygodni przed terminem składania wniosków, aby umożliwić skuteczną konkurencję;
- b) jeżeli wszyscy oferenci biorący udział w procedurze przetargowej otrzymują pomoc, wówczas w trakcie wdrażania programu schemat tej procedury jest korygowany, aby przywrócić skuteczną konkurencję w kolejnych procedurach przetargowych, na przykład przez zmniejszenie budżetu lub wolumenu zamówień;
- c) wyklucza się korekty *ex post* wyniku procedury przetargowej (w tym późniejsze negocjacje wyników przetargu);
- d) co najmniej 70 % wszystkich kryteriów wyboru stosowanych w rankingu ofert, a później przy przyznawaniu pomocy w procedurze przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, określa się w kategoriach pomocy w odniesieniu do wkładu projektu w realizację celów środowiskowych środka, na przykład wnioskowanej pomocy na jednostkę ochrony środowiska, która ma zostać zrealizowana.

10. Alternatywnie do ust. 4–9 kwota pomocy nie przekracza różnicy między kosztami inwestycji bezpośrednio związanymi z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska a zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych *ex ante* na podstawie rozsądnych prognoz i weryfikuje *ex post* przy użyciu mechanizmu wycofania.

11. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4, akapit pierwszy, lit. a) do d) i ust. 9 i 10 koszty kwalifikowalne można określić bez określania scenariusza alternatywnego i w przypadku braku procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji. W takim przypadku kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, a mające zastosowanie poziomu intensywności pomocy i premie określone w ust. 5-8 zmniejsza się o 50 %.”;

30) art. 36a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 36a

Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania

1. Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Niniejszy artykuł obejmuje wyłącznie pomoc przyznaną na infrastrukturę ładowania lub tankowania, która dostarcza pojazdom, ruchomemu wyposażeniu terminalowemu lub ruchomemu wyposażeniu do obsługi naziemnej energię elektryczną lub wodór. W przypadku objętej pomocą infrastruktury tankowania wodoru państwo członkowskie uzyskuje od beneficjenta zobowiązanie, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania będzie dostarczać wyłącznie wodór odnawialny. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do pomocy na inwestycje związane z infrastrukturą ładowania i tankowania w portach.

3. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty budowy, instalacji, modernizacji lub rozbudowy infrastruktury ładowania lub tankowania. Koszty te mogą obejmować koszty samej infrastruktury ładowania lub tankowania, jak również powiązanych urządzeń technicznych, instalacji lub modernizacji komponentów elektrycznych lub komponentów innego rodzaju, w tym kabli elektrycznych i transformatorów elektroenergetycznych, które są niezbędne do przyłączenia infrastruktury ładowania lub tankowania do sieci lub do lokalnej jednostki produkcji lub magazynowania energii elektrycznej lub wodoru, a także robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, przystosowania gruntów lub dróg, koszty instalacji oraz koszty uzyskania powiązanych pozwoleń.

Koszty kwalifikowalne mogą również obejmować koszty inwestycji w wytwarzanie na miejscu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru odnawialnego oraz koszty inwestycji w jednostki magazynowania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru. Nominalna moc produkcyjna instalacji do wytwarzania na miejscu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru odnawialnego nie może przekraczać maksymalnej mocy znamionowej lub zdolności tankowania infrastruktury ładowania lub tankowania, do której jest ona podłączona.

4. Pomoc przewidziana w niniejszym artykule jest przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków określonych w art. 2 pkt 38 spełnia wszystkie następujące warunki:

- a) przyznawanie pomocy jest oparte na obiektywnych, jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach kwalifikacji i wyboru, określonych *ex ante* i podlegających publikacji co najmniej 6 tygodni przed terminem składania wniosków, aby umożliwić skuteczną konkurencję;
- b) jeżeli wszyscy oferenci biorący udział w procedurze przetargowej otrzymują pomoc, wówczas w trakcie wdrażania programu schemat tej procedury jest korygowany, aby przywrócić skuteczną konkurencję w kolejnych procedurach przetargowych, na przykład przez zmniejszenie budżetu lub wolumenu zamówień;
- c) wyklucza się korekty *ex post* wyniku procedury przetargowej (w tym późniejsze negocjacje wyników przetargu);
- d) co najmniej 70 % wszystkich kryteriów wyboru stosowanych w rankingu ofert, a później przy przyznawaniu pomocy w procedurze przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, określa się w kategoriach pomocy w odniesieniu do wkładu projektu w realizację celów środowiskowych środka, na przykład wnioskowanej pomocy na punkt ładowania lub tankowania.

5. Jeżeli pomoc przyznaje się w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji i warunkami określonymi w ust. 4, intensywność pomocy może wynieść do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 pomoc może zostać przyznana w przypadku braku procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, jeżeli jest przyznawana na podstawie programu pomocy. W takim przypadku intensywność pomocy nie może przekraczać 20 % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy może zostać zwiększona o 20 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw oraz o 30 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw. Intensywność pomocy można również zwiększyć o 15 punktów procentowych w przypadku inwestycji prowadzonych na obszarach objętych pomocą, określonych na zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej obowiązującej w momencie przyznania pomocy zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu, lub o 5 punktów procentowych w przypadku inwestycji prowadzonych na obszarach objętych pomocą, określonych na zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej obowiązującej w momencie przyznania pomocy zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

7. Pomoc przyznana któremukolwiek przedsiębiorstwu nie może przekraczać 40 % całkowitego budżetu danego programu.

8. Jeżeli infrastruktura ładowania lub tankowania jest otwarta na dostęp użytkowników innych niż beneficjent lub beneficjenci pomocy, pomoc przyznaje się wyłącznie na budowę, instalację, modernizację lub rozbudowę infrastruktury ładowania lub tankowania publicznie dostępnej i umożliwiającej użytkownikom niedyskryminacyjny dostęp, w tym w odniesieniu do taryf, metod uwierzytelniania i płatności oraz innych warunków użytkowania. Opłaty pobierane od użytkowników innych niż beneficjent lub beneficjenci pomocy za korzystanie z infrastruktury ładowania lub tankowania odpowiadają cenom rynkowym.

9. Operatorzy infrastruktury ładowania lub tankowania, którzy oferują lub dopuszczają płatności oparte na umowie za korzystanie ze swojej infrastruktury, nie dyskryminują żadnego z dostawców usług w zakresie mobilności, na przykład przez stosowanie preferencyjnych warunków dostępu lub przez różnicowanie cen bez obiektywnego uzasadnienia.

10. Konieczność udzielania pomocy na inwestycje w infrastrukturę ładowania lub tankowania należąca do tej samej kategorii, co infrastruktura, na którą ma być przyznana pomoc (na przykład w przypadku infrastruktury ładowania: o normalnej lub dużej mocy) ustala się *ex ante* w drodze otwartych konsultacji publicznych lub niezależnego badania rynku, które nie są starsze niż 1 rok w momencie wejścia w życie środka pomocy. W szczególności ustala się, czy inwestycja taka najprawdopodobniej nie zostanie zrealizowana na zasadach komercyjnych w ciągu 3 lat od wejścia w życie środka pomocy.

Obowiązek przeprowadzenia *ex ante* otwartych konsultacji publicznych lub niezależnego badania rynku określony w akapicie pierwszym nie dotyczy pomocy na budowę, instalację, modernizację lub rozbudowę infrastruktury ładowania lub tankowania, która nie jest publicznie dostępna.

11. Na zasadzie odstępstwa od ust. 10 należy domniemywać, że pomoc na infrastrukturę ładowania lub tankowania pojazdów drogowych jest konieczna wówczas, gdy pojazdy napędzane wyłącznie energią elektryczną (w przypadku infrastruktury ładowania) lub pojazdy napędzane przynajmniej częściowo wodorem (w przypadku infrastruktury tankowania) stanowią odpowiednio mniej niż 3 % całkowitej liczby pojazdów tej samej kategorii zarejestrowanych w danym państwie członkowskim. Do celów niniejszego ustępu samochody osobowe i lekkie pojazdy użytkowe uznaje się za należące do tej samej kategorii pojazdów.

12. Wszelkie koncesje lub inne formy powierzenia osobie trzeciej eksploatacji objętej wsparciem infrastruktury ładowania lub tankowania udzielane są zgodnie z zasadami konkurencji, przejrzystości i niedyskryminacji, z należytym poszanowaniem obowiązujących zasad udzielania zamówień.

13. W przypadku pomocy przyznawanej na budowę nowej infrastruktury ładowania, która umożliwia przesyłanie energii elektrycznej o mocy nie większej niż 22 kW, infrastruktura musi być zdolna do obsługi funkcji inteligentnego ładowania.”;

31) dodaje się art. 36b w brzmieniu:

„Artykuł 36b

Pomoc inwestycyjna na zakup pojazdów ekologicznie czystych lub pojazdów bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów

1. Pomoc inwestycyjna na zakup pojazdów ekologicznie czystych lub pojazdów bezemisyjnych przeznaczonych do transportu drogowego, kolejowego, śródlądowego i morskiego oraz na doposażenie pojazdów innych niż statki powietrzne, aby umożliwić ich zakwalifikowanie jako pojazdy ekologicznie czyste lub pojazdy bezemisyjne, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc przyznaje się na zakup lub leasing – na okres co najmniej 12 miesięcy – pojazdów ekologicznie czystych napędzanych przynajmniej częściowo energią elektryczną lub wodorem lub pojazdów bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów, aby umożliwić ich zakwalifikowanie jako pojazdy ekologicznie czyste lub pojazdy bezemisyjne.

3. Za koszty kwalifikowalne uznaje się:

a) w przypadku inwestycji obejmujących zakup pojazdów ekologicznie czystych lub pojazdów bezemisyjnych – dodatkowe koszty dotyczące zakupu pojazdu ekologicznie czystego lub pojazdu bezemisyjnego. Koszty te oblicza się jako różnicę między kosztami inwestycji związanymi z zakupem pojazdu ekologicznie czystego lub pojazdu bezemisyjnego oraz kosztami inwestycji związanymi z zakupem pojazdu tej samej kategorii, spełniającego już obowiązujące i mające zastosowanie unijne normy, który zostałby zakupiony w przypadku braku pomocy;

b) w przypadku inwestycji obejmujących leasing pojazdów ekologicznie czystych lub pojazdów bezemisyjnych – dodatkowe koszty dotyczące leasingu pojazdu ekologicznie czystego lub pojazdu bezemisyjnego. Koszty te oblicza się jako różnicę między wartością bieżącą netto leasingu pojazdu ekologicznie czystego lub pojazdu bezemisyjnego i wartością bieżącą netto leasingu pojazdu tej samej kategorii, spełniającego obowiązujące już unijne normy, który zostałby wzięty w leasing w przypadku braku pomocy. Na potrzeby określenia kosztów kwalifikowalnych nie uwzględnia się kosztów operacyjnych związanych z eksploatacją pojazdu, w tym kosztów energii, kosztów ubezpieczenia i kosztów konserwacji, niezależnie od tego, czy zostały one uwzględnione w umowie leasingu;

- c) w przypadku inwestycji obejmujących doposażenie pojazdów, aby umożliwić ich zakwalifikowanie jako pojazdy ekologicznie czyste lub pojazdy bezemisyjne, kosztami inwestycji są koszty doposażenia.
4. Pomoc przewidziana w niniejszym artykule jest przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków określonych w art. 2 pkt 38 spełnia wszystkie następujące warunki:
- a) przyznawanie pomocy jest oparte na obiektywnych, jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach kwalifikacji i wyboru, określonych ex ante i podlegających publikacji co najmniej 6 tygodni przed terminem składania wniosków, aby umożliwić skuteczną konkurencję;
  - b) jeżeli wszyscy oferenci biorący udział w procedurze przetargowej otrzymują pomoc, wówczas w trakcie wdrażania programu schemat tej procedury jest korygowany, aby przywrócić skuteczną konkurencję w kolejnych procedurach przetargowych, na przykład przez zmniejszenie budżetu lub wolumenu zamówień;
  - c) wyklucza się korekty ex post wyniku procedury przetargowej (w tym późniejsze negocjacje wyników przetargu);
  - d) co najmniej 70 % wszystkich kryteriów wyboru stosowanych w rankingu ofert, a później przy przyznawaniu pomocy w procedurze przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, określa się w kategoriach pomocy w odniesieniu do wkładu projektu w realizację celów środowiskowych środka, na przykład wnioskowanej pomocy na pojazd ekologicznie czysty lub pojazd bezemisyjny.
5. Jeżeli pomoc przyznaje się w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji i warunkami określonymi w ust. 4, intensywność pomocy nie może przekraczać:
- a) 100 % kosztów kwalifikowalnych zakupu lub leasingu pojazdów bezemisyjnych lub doposażenia pojazdów, aby umożliwić ich zakwalifikowanie jako pojazdy bezemisyjne;
  - b) 80 % kosztów kwalifikowalnych zakupu lub leasingu pojazdów ekologicznie czystych lub doposażenia pojazdów, aby umożliwić ich zakwalifikowanie jako pojazdy ekologicznie czyste.
6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 pomoc może zostać przyznana poza procedurą przetargową zgodną z zasadami konkurencji, jeżeli jest przyznawana na podstawie programu pomocy.

W takich przypadkach intensywność pomocy nie może przekraczać 20 % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można podnieść o 10 punktów procentowych w przypadku pojazdów bezemisyjnych oraz o 20 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw lub o 30 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw.

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 pomoc może zostać przyznana poza procedurą przetargową zgodną z zasadami konkurencji, jeżeli jest przyznawana przedsiębiorstwom, którym udzielono zamówienia publicznego na świadczenie publicznych usług lądowego, kolejowego lub wodnego transportu pasażerskiego w wyniku otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego przetargu publicznego, wyłącznie w związku z nabyciem pojazdów ekologicznie czystych lub pojazdów bezemisyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług transportu publicznego będących przedmiotem zamówienia publicznego na usługi.

W takim przypadku intensywność pomocy nie może przekraczać 40 % kosztów kwalifikowalnych. W przypadku pojazdów bezemisyjnych intensywność pomocy można zwiększyć o 10 punktów procentowych.”;

- 32) uchyla się art. 37 rozporządzenia;
- 33) w art. 38 wprowadza się następujące zmiany:
- a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 38

Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach”;

- b) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom poprawę efektywności energetycznej innej niż w budynkach jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.”;

2. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu może zostać przyznana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, lecz jeszcze nieobowiązujących norm unijnych, pod warunkiem że inwestycja zostanie zrealizowana i ukończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.”;

c) dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do pomocy na kogenerację ani pomocy na systemy ciepłownicze lub chłodnicze.

2b. Pomoc na instalację urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny, nie jest na podstawie niniejszego artykułu wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Za koszty kwalifikowalne uznaje się dodatkowe koszty inwestycji niezbędne do osiągnięcia wyższego poziomu efektywności energetycznej. Są one określane w drodze porównania kosztów inwestycji z kosztami scenariusza alternatywnego, który wystąpiłby w przypadku braku pomocy, w następujący sposób:

- a) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu inwestycji mniej efektywnej energetycznie odpowiadającej normalnym praktykom handlowym w danym sektorze lub dla danej działalności, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i kosztami inwestycji mniej efektywnej energetycznie;
- b) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu tej samej inwestycji w późniejszym terminie, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto kosztów późniejszej inwestycji, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona;
- c) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na utrzymaniu działania istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto inwestycji w konserwację, naprawę i modernizację istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona;
- d) w przypadku sprzętu będącego przedmiotem umowy leasingu koszty kwalifikowalne stanowią różnicę wartości bieżącej netto między kwotą leasingu sprzętu, na który przyznano pomoc państwa, i kwotą leasingu sprzętu mniej efektywnego energetycznie, który zostałby wzięty w leasing w przypadku braku pomocy; koszty leasingu nie obejmują kosztów związanych z eksploatacją sprzętu lub instalacji (koszty paliwa, ubezpieczenia, konserwacji, innych materiałów eksploatacyjnych), niezależnie od tego, czy wchodzi one w skład umowy leasingu;

We wszystkich sytuacjach wymienionych w pierwszym akapicie, scenariusz alternatywny musi stanowić inwestycję o porównywalnej zdolności produkcyjnej i porównywalnym cyklu życia, zgodną z już obowiązującymi normami unijnymi. Scenariusz alternatywny musi być wiarygodny w kontekście wymogów prawnych, warunków rynkowych i bodźców stworzonych przez unijny system handlu emisjami;

W przypadku gdy inwestycja stanowi inwestycję łatwą do zidentyfikowania, której celem jest wyłącznie poprawa efektywności energetycznej i dla której nie istnieje alternatywna inwestycja mniej energooszczędna, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej, nie uznaje się za kwalifikowalne.”;

e) uchyla się ust. 3a;

f) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Intensywność pomocy może wynieść 100 % całkowitych kosztów inwestycji, w przypadku gdy pomoc jest przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków określonych w art. 2 pkt 38 spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) przyznawanie pomocy jest oparte na obiektywnych, jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach kwalifikacji i wyboru, określonych ex ante i podlegających publikacji co najmniej sześć tygodni przed terminem składania wniosków, aby umożliwić skuteczną konkurencję;

- b) jeżeli wszyscy oferenci biorący udział w procedurze przetargowej otrzymują pomoc, wówczas w trakcie wdrażania programu schemat tej procedury jest korygowany, aby przywrócić skuteczną konkurencję w kolejnych procedurach przetargowych, na przykład przez zmniejszenie budżetu lub wolumenu zamówień;
- c) wyklucza się korekty ex post wyniku procedury przetargowej (w tym późniejsze negocjacje wyników przetargu);
- d) co najmniej 70 % wszystkich kryteriów wyboru stosowanych w rankingu ofert, a później przy przyznawaniu pomocy w procedurze przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, określa się w kategoriach pomocy w odniesieniu do wkładu projektu w realizację celów środowiskowych środka, na przykład wnioskowanej pomocy na jednostkę zaoszczędzonej energii lub uzyskanej efektywności energetycznej. Kryteria te nie mogą stanowić mniej niż 70 % wagi wszystkich kryteriów wyboru.”;

g) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 lit. a) do d) i ust. 7 koszty kwalifikowalne można określić bez określania scenariusza alternatywnego i w przypadku braku procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji. W takim przypadku kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, a mające zastosowanie poziomy intensywności pomocy i premie określone w ust. 4, 5 i 6 zmniejsza się o 50 %.”;

34) dodaje się art. 38a w brzmieniu:

„Artykuł 38a

Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną w budynkach

1. Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom osiągnięcie efektywności energetycznej w budynkach jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych.

3. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu może być przyznana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, ale jeszcze nieobowiązujących norm unijnych. Jeżeli odpowiednie normy unijne odpowiadają minimalnym normom charakterystyki energetycznej, pomoc musi zostać przyznana, zanim normy te staną się obowiązkowe dla danego przedsiębiorstwa. W takim przypadku państwo członkowskie musi zapewnić, aby beneficjenci przedstawili dokładny plan i harmonogram renowacji wykazujący, że renowacja objęta pomocą jest co najmniej wystarczająca do tego, by zapewnić zgodność z minimalnymi normami charakterystyki energetycznej. Jeżeli odpowiednie normy unijne różnią się od minimalnych norm charakterystyki energetycznej, inwestycja musi zostać wdrożona i sfinalizowana co najmniej 18 miesięcy przed wejściem w życie normy unijnej.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do pomocy na kogenerację ani pomocy na systemy ciepłownicze lub chłodnicze.

5. Za koszty kwalifikowalne uznaje się całkowite koszty inwestycji. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej budynku, nie uznaje się za kwalifikowalne.

6. Pomoc prowadzi do poprawy charakterystyki energetycznej budynku pod względem energii pierwotnej o co najmniej: (i) 20 % w porównaniu z sytuacją sprzed inwestycji w przypadku renowacji istniejących budynków lub (ii) 10 % w porównaniu z sytuacją sprzed inwestycji w przypadku działań renowacyjnych dotyczących instalacji lub wymiany tylko jednego rodzaju elementów budynku zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 dyrektywy 2010/31/UE, a takie ukierunkowane działania renowacyjne nie stanowią więcej niż 30 % części budżetu programu przeznaczanej na środki wspierające efektywność energetyczną, lub (iii) 10 % w porównaniu z progiem określonym dla wymogów dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w krajowych środkach transponujących dyrektywę 2010/31/UE w przypadku nowych budynków. Początkowe zapotrzebowanie na energię pierwotną oraz szacowaną poprawę ustala się poprzez odniesienie do świadectwa charakterystyki energetycznej zdefiniowanego w art. 2 pkt 12 dyrektywy 2010/31/UE.

7. Pomoc przyznana na poprawę efektywności energetycznej budynku można łączyć z pomocą na niektóre albo wszystkie z poniższych działań:

- a) montaż zintegrowanych urządzeń wytwarzających na miejscu energię elektryczną, ciepłą lub chłodniczą z odnawialnych źródeł energii, w tym między innymi paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła;
- b) instalacja urządzeń do magazynowania energii wytworzonej przez miejscowe instalacje wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych. Urządzenia do magazynowania muszą odbierać co najmniej 75 % energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych w skali roku;
- c) połączenie z efektywnym energetycznie systemem ciepłowniczym lub chłodniczym oraz powiązanymi z nim urządzeniami;
- d) budowa i instalacja infrastruktury ładowania przeznaczonej do użytku przez użytkowników budynku oraz infrastruktury powiązanej, takiej jak kanały, jeżeli obiekty parkingowe znajdują się wewnątrz budynku lub fizycznie sąsiadują z budynkiem;
- e) instalacja urządzeń do cyfryzacji budynku, w szczególności na rzecz zwiększenia jego gotowości do obsługi inteligentnych sieci, w tym przewodowania pasywnego wewnątrz budynków lub okablowania strukturalnego na potrzeby sieci danych oraz dodatkowej części infrastruktury szerokopasmowej znajdującej się na terenie nieruchomości, do której budynek należy, z wyjątkiem przewodowania lub okablowania na potrzeby sieci danych poza nieruchomością;
- f) inwestycje w zielone dachy i wyposażenie do zatrzymywania i wykorzystywania wód deszczowych.

W przypadku wszelkich takich prac łączonych określonych w lit. a)–f) za koszty kwalifikowalne uznaje się całkowite koszty inwestycji w poszczególne instalacje i urządzenia. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej lub środowiskowej, nie uznaje się za kwalifikowalne.

8. Pomoc może zostać przyznana właścicielowi (właścicielom) budynku lub najemcy (najemcom), w zależności od tego, kto występuje o środek na rzecz poprawy efektywności energetycznej.

9. Pomoc może zostać również przyznana na poprawę efektywności energetycznej urządzeń grzewczych lub chłodzących wewnątrz budynku.

10. Pomoc na instalację urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny, nie jest na podstawie niniejszego artykułu wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.

11. Intensywność pomocy nie może przekraczać 30 % kosztów kwalifikowalnych.

12. Na zasadzie odstępstwa od ust. 11, jeżeli inwestycja polega na instalacji lub wymianie tylko jednego rodzaju elementu budynku zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 dyrektywy 2010/31/UE, intensywność pomocy nie może przekraczać 25 %.

13. Na zasadzie odstępstwa od ust. 11 i 12, jeżeli pomoc na inwestycje w budynki podejmowane w celu spełnienia minimalnych norm charakterystyki energetycznej, które kwalifikują się jako normy unijne, zostaje przyznana w okresie krótszym niż 18 miesięcy przed wejściem w życie norm unijnych, intensywność pomocy nie może przekraczać 15 % kosztów kwalifikowalnych, jeżeli inwestycja polega na instalacji lub wymianie tylko jednego rodzaju elementu budynku zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 dyrektywy 2010/31/UE, i 20 % we wszystkich innych przypadkach.

14. Intensywność pomocy można zwiększyć o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małych przedsiębiorstw i o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średnich przedsiębiorstw.

15. Intensywność pomocy można zwiększyć o 15 punktów procentowych w przypadku inwestycji prowadzonych na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu, oraz o 5 punktów procentowych w przypadku inwestycji prowadzonych na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

16. Intensywność pomocy można zwiększyć o 15 punktów procentowych w przypadku pomocy przyznawanej na poprawę efektywności energetycznej istniejących budynków, jeżeli pomoc prowadzi do poprawy efektywności energetycznej budynku mierzonej w odniesieniu do energii pierwotnej i wynoszącej co najmniej 40 % w porównaniu z sytuacją sprzed inwestycji. Takiego zwiększenia intensywności pomocy nie stosuje się, w przypadku gdy inwestycja nie poprawia charakterystyki energetycznej budynku ponad poziom wynikający z minimalnych norm charakterystyki energetycznej, kwalifikujących się jako normy unijne i wchodzących w życie w okresie krótszym niż 18 miesięcy od momentu realizacji i zakończenia inwestycji.”;

35) dodaje się art. 38b w brzmieniu:

„Artykuł 38b

Pomoc na ułatwianie zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej

1. Pomoc na ułatwienie zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.
2. Na podstawie niniejszego artykułu pomoc można przyznać na ułatwienie zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 27 dyrektywy 2012/27/UE.
3. Na podstawie niniejszego artykułu do pomocy kwalifikują się MŚP i małe spółki o średniej kapitalizacji będące dostawcami środków poprawy efektywności energetycznej i beneficjentami końcowymi pomocy.
4. Pomoc ma formę pożyczki uprzywilejowanej lub gwarancji udzielanej dostawcy środków poprawy efektywności energetycznej na podstawie umowy o poprawę efektywności energetycznej lub ma postać produktu finansowego mającego na celu finansowanie dostawcy (na przykład faktoring lub forfaiting).
5. Okres, na który udzielono pożyczki lub gwarancji dla dostawcy środków poprawy efektywności energetycznej, nie przekracza 10 lat.
6. W przypadku gdy pomoc przyjmuje formę pożyczki uprzywilejowanej, współinwestowanie przez komercyjnych dostawców finansowania dłużnego nie jest niższe niż 30 % wartości portfela bazowego umów o poprawę efektywności energetycznej, a spłata przez dostawcę środków poprawy efektywności energetycznej jest co najmniej równa kwocie nominalnej pożyczki.
7. W przypadku gdy pomoc przyjmuje formę gwarancji, dana gwarancja nie przekracza 80 % kwoty głównej pożyczki bazowej, a straty są ponoszone proporcjonalnie i na tych samych warunkach przez instytucję kredytową i państwo. Kwota objęta gwarancją zmniejsza się proporcjonalnie w taki sposób, że gwarancja nigdy nie obejmie więcej niż 80 % pożyczki pozostałej do spłaty.
8. Nominalna kwota całkowitego pozostałego finansowania przyznanego na beneficjenta nie przekracza 30 mln EUR.”;

36) w art. 39 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2, 2a i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Do objęcia pomocą na podstawie niniejszego artykułu kwalifikują się inwestycje poprawiające efektywność energetyczną budynków.

2a. Pomoc przyznaną na poprawę efektywności energetycznej budynku można łączyć z pomocą na niektóre albo wszystkie z poniższych działań:

- a) montaż zintegrowanych urządzeń wytwarzających na miejscu energię elektryczną, ciepłą lub chłodniczą z odnawialnych źródeł energii, w tym między innymi paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła;
- b) instalacja urządzeń do magazynowania energii wytworzonej przez miejscowe instalacje wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych. Urządzenia do magazynowania muszą odbierać co najmniej 75 % energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych w skali roku;
- c) inwestycje w połączenie z efektywnym energetycznie systemem ciepłowniczym lub chłodniczym oraz powiązanymi z nim urządzeniami;
- d) budowa i instalacja infrastruktury ładowania przeznaczonej do użytku przez użytkowników budynku oraz infrastruktury powiązanej, takiej jak kanały, jeżeli parking znajduje się wewnątrz budynku lub fizycznie sąsiaduje z budynkiem;
- e) instalacja urządzeń do cyfryzacji budynku, w szczególności na rzecz zwiększenia jego gotowości do obsługi inteligentnych sieci. Inwestycje kwalifikowalne mogą obejmować interwencje ograniczone do oprzewodowania pasywnego wewnątrz budynków lub okablowania strukturalnego na potrzeby sieci danych oraz dodatkową część infrastruktury szerokopasmowej znajdującą się na terenie nieruchomości, do której budynek należy, z wyjątkiem oprzewodowania lub okablowania na potrzeby sieci danych poza nieruchomością;
- f) inwestycje w zielone dachy i wyposażenie do zatrzymywania i wykorzystywania wód deszczowych.

3. Kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty projektu wspierającego efektywność energetyczną, przy czym wyjątek stanowią budynki, o których mowa w ust. 2a, w przypadku których kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty projektu wspierającego efektywność energetyczną oraz koszty inwestycji w różne urządzenia wymienione w ust. 2a.”;

b) w ust. 5 zdania pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:

„5. Fundusz na rzecz efektywności energetycznej lub inny pośrednik finansowy udziela pożyczek lub gwarancji na kwalifikowalne projekty w zakresie efektywności energetycznej. Wartość nominalna pożyczki lub kwoty objętej gwarancją nie może przekroczyć 25 mln EUR na beneficjenta końcowego i projekt, z wyjątkiem przypadków inwestycji łączonych, o których mowa w ust. 2a, kiedy to nie może ona przekroczyć 30 mln EUR.”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pomoc na rzecz efektywności energetycznej służy pozyskaniu dodatkowych inwestycji od niezależnych inwestorów prywatnych zdefiniowanych w art. 2 pkt 72 w wysokości co najmniej 30 % łącznego finansowania przeznaczonego na projekt dotyczący efektywności energetycznej. Jeżeli pomoc jest świadczona przez fundusz na rzecz efektywności energetycznej, pozyskanie takich inwestycji prywatnych może mieć miejsce na poziomie funduszu na rzecz efektywności energetycznej lub na poziomie projektów dotyczących efektywności energetycznej, tak aby osiągnąć łączną kwotę wynoszącą co najmniej 30 % łącznego finansowania przyznanego projektowi dotyczącemu efektywności energetycznej.”;

d) ust. 8 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) fundusz na rzecz efektywności energetycznej lub pośrednika finansowego ustanawia się zgodnie z obowiązującymi przepisami, a państwo członkowskie zapewnia procedurę *due diligence*, tak aby zweryfikować zastosowanie ekonomicznie opłacalnej strategii inwestycyjnej w celu wdrożenia środka pomocy na rzecz efektywności energetycznej.”;

e) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych.”;

f) dodaje się ust. 11-14 w brzmieniu:

„11. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu może być przyznana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, ale jeszcze nieobowiązujących norm unijnych. Jeżeli odpowiednie normy unijne odpowiadają minimalnym normom charakterystyki energetycznej, pomoc musi zostać przyznana, zanim normy te staną się obowiązkowe dla danego przedsiębiorstwa. W takim przypadku państwo członkowskie musi zapewnić, aby beneficjenci przedstawili dokładny plan i harmonogram renowacji wykazujący, że renowacja objęta pomocą jest co najmniej wystarczająca do tego, by zapewnić zgodność z minimalnymi normami charakterystyki energetycznej. Jeżeli odpowiednie normy unijne różnią się od minimalnych norm charakterystyki energetycznej, inwestycja musi zostać wdrożona i sfinalizowana co najmniej 18 miesięcy przed wejściem w życie normy unijnej.

12. Pomoc może zostać również przyznana na poprawę efektywności energetycznej urządzeń grzewczych lub chłodzących wewnątrz budynku.

13. Pomoc na instalację urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny, nie jest na podstawie niniejszego artykułu wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.

14. Państwo członkowskie może powierzyć wdrożenie środka pomocy podmiotowi, któremu powierzono zadanie.”;

37) uchyla się art. 40;

38) w art. 41 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł oraz ust. 1 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 41

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji

1. Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii z odnawialnych źródeł energii, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji, z wyjątkiem energii elektrycznej produkowanej z wodoru odnawialnego, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.”;

b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pomoc inwestycyjna na projekty dotyczące magazynowania energii elektrycznej na podstawie niniejszego artykułu jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w zakresie, w jakim jest przyznawana na połączone projekty w zakresie energii odnawialnej i projekty dotyczące magazynowania (»za licznikiem«), jeżeli oba elementy są częściami składowymi jednej inwestycji lub jeżeli magazynowanie jest połączone z istniejącą instalacją do produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Część związana z magazynowaniem musi odbierać co najmniej 75 % energii z bezpośrednio podłączonej instalacji wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych w skali roku. Wszystkie części inwestycji (wytwarzanie i magazynowanie) uznaje się za stanowiące jeden zintegrowany projekt na potrzeby weryfikacji zgodności z programami określonymi w art. 4. Te same zasady stosuje się do magazynowania energii cieplnej bezpośrednio połączonego z instalacją do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.”;

c) ust. 2, 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„2. Pomoc inwestycyjna na produkcję i przechowywanie biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w zakresie, w jakim paliwa objęte pomocą są zgodne z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w dyrektywie (UE) 2018/2001 i aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy oraz są wytwarzane z surowców wymienionych w załączniku IX do tej dyrektywy. Część związana z magazynowaniem musi uzyskiwać co najmniej 75 % paliwa z bezpośrednio podłączonych instalacji do produkcji biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy w skali roku. Wszystkie części inwestycji (produkcja i magazynowanie) uznaje się za stanowiące jeden zintegrowany projekt na potrzeby weryfikacji zgodności z programami określonymi w art. 4 niniejszego rozporządzenia.

3. Pomoc inwestycyjna na produkcję wodoru jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w przypadku instalacji wytwarzających wyłącznie wodór odnawialny. W przypadku projektów dotyczących wodoru odnawialnego obejmujących elektrolizer i co najmniej jedną odnawialną jednostkę wytwórczą za pojedynczym punktem przyłączenia do sieci zdolność produkcyjna elektrolizera nie może przekraczać łącznej zdolności produkcyjnej odnawialnych jednostek wytwórczych. Pomoc inwestycyjna może obejmować infrastrukturę dedykowaną na potrzeby przesyłu lub dystrybucji wodoru odnawialnego oraz obiekty do magazynowania wodoru odnawialnego.

4. Pomoc inwestycyjna na wysokosprawne jednostki kogeneracyjne jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w zakresie, w jakim przynoszą one ogólne oszczędności energii pierwotnej w porównaniu z oddzielną produkcją energii cieplnej i elektrycznej zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE lub wszelkimi późniejszymi przepisami zastępującymi ten akt prawny w całości albo w części. Pomoc inwestycyjna na projekty w zakresie magazynowania energii elektrycznej i energii cieplnej bezpośrednio połączone z wysokosprawną kogeneracją opartą na odnawialnych źródłach energii jest wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, na warunkach określonych w ust. 1a niniejszego artykułu.”;

d) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Pomoc inwestycyjna na wysokosprawną kogenerację jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w przypadku, gdy nie dotyczy instalacji kogeneracyjnych opalanych paliwami kopalnymi, z wyjątkiem gazu ziemnego, jeżeli zapewniona jest zgodność z celami klimatycznymi na lata 2030 i 2050 zgodnie z sekcją 4.30 załącznika 1 do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1214 (*).

(*) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1214 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej (Dz.U. L 188 z 15.7.2022, s. 1).”;

e) ust. 5, 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„5. Pomoc inwestycyjną przyznaje się na moce nowo zainstalowane lub odnowione. Kwota pomocy jest niezależna od wydajności.

6. Za koszty kwalifikowalne uznaje się całkowity koszt inwestycji.

7. Intensywność pomocy nie może przekraczać:

- a) 45 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji w produkcję odnawialnych źródeł energii, w tym pomp ciepła zgodnych z załącznikiem VII do dyrektywy 2018/2001, wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji opartej na odnawialnych źródłach energii;
- b) 30 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku każdej innej inwestycji objętej niniejszym artykułem.”;

f) uchyla się ust. 9;

g) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Intensywność pomocy może wynieść 100 % kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdy pomoc jest przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków określonych w art. 2 pkt 38 spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) przyznawanie pomocy jest oparte na obiektywnych, jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach kwalifikacji i wyboru, określonych *ex ante* i podlegających publikacji co najmniej 6 tygodni przed terminem składania wniosków, aby umożliwić skuteczną konkurencję;
- b) jeżeli wszyscy oferenci biorący udział w procedurze przetargowej otrzymują pomoc, wówczas w trakcie wdrażania programu schemat tej procedury jest korygowany, aby przywrócić skuteczną konkurencję w kolejnych procedurach przetargowych, na przykład przez zmniejszenie budżetu lub wolumenu zamówień;
- c) wyklucza się korekty *ex post* wyniku procedury przetargowej (w tym późniejsze negocjacje wyników przetargu lub racjonowania);
- d) co najmniej 70 % wszystkich kryteriów wyboru stosowanych w rankingu ofert, a później przy przyznawaniu pomocy w procedurze przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, określa się w kategoriach pomocy na jednostkę mocy wytwórczej energii ze źródeł odnawialnych lub wysokosprawnej kogeneracji.”;

39) w art. 42 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1–7 otrzymują brzmienie:

„1. Pomoc operacyjna na propagowanie odnawialnej energii elektrycznej, z wyjątkiem energii elektrycznej produkowanej z wodoru odnawialnego, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc jest przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków określonych w art. 2 pkt 38 spełnia wszystkie następujące warunki:

- a) przyznawanie pomocy jest oparte na obiektywnych, jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach kwalifikacji i wyboru, określonych *ex ante* i podlegających publikacji co najmniej 6 tygodni przed terminem składania wniosków, aby umożliwić skuteczną konkurencję;
- b) jeżeli wszyscy oferenci biorący udział w procedurze przetargowej otrzymują pomoc, wówczas w trakcie wdrażania programu schemat tej procedury jest korygowany, aby przywrócić skuteczną konkurencję w kolejnych procedurach przetargowych, na przykład przez zmniejszenie budżetu lub wolumenu zamówień;
- c) wyklucza się korekty *ex post* wyniku procedury przetargowej (w tym późniejsze negocjacje wyników przetargu lub racjonowania);
- d) co najmniej 70 % wszystkich kryteriów wyboru stosowanych w rankingu ofert, a później przy przyznawaniu pomocy w procedurze przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, określa się w kategoriach pomocy na jednostkę produkcji energii elektrycznej lub mocy wytwórczej energii ze źródeł odnawialnych.

Procedura przetargowa jest otwarta dla wszystkich wytwórców produkujących odnawialną energię elektryczną w sposób niedyskryminacyjny.

3. Procedura przetargowa może ograniczać się do konkretnych technologii, gdzie:

- a) środek ma na celu w szczególności wsparcie projektów demonstracyjnych;

- b) środek ma na celu nie tylko rozwiązanie problemu obniżenia emisyjności, ale również jakości powietrza lub innych zanieczyszczeń;
- c) państwo członkowskie określa powody, aby oczekiwać, że kwalifikowalne sektory lub innowacyjne technologie mogą potencjalnie wnieść istotny i opłacalny wkład w ochronę środowiska i znaczące obniżenie emisyjności w dłuższej perspektywie;
- d) środek jest konieczny do osiągnięcia dywersyfikacji niezbędnej, aby uniknąć zwiększenia problemów związanych ze stabilnością sieci;
- e) bardziej selektywne podejście może prowadzić do niższych kosztów osiągnięcia ochrony środowiska (na przykład dzięki ograniczeniu kosztów integracji z systemem w wyniku dywersyfikacji, w tym między odnawialnymi źródłami energii, co może również obejmować reakcję popytu lub magazynowanie) lub mniejszych zakłóceń konkurencji.

Państwa członkowskie dokonują szczegółowej oceny możliwości stosowania tych warunków oraz składają Komisji sprawozdanie w trybie określonym w art. 11 ust. 1 lit. a).

4. W przypadku gdy procedura przetargowa ogranicza się do jednej innowacyjnej technologii lub większej ich liczby, pomoc przyznana na te technologie nie przekracza 5 % planowanych nowych mocy wytwórczych odnawialnej energii elektrycznej w skali roku ogółem.

5. Pomoc przyznaje się w formie dopłaty do ceny rynkowej lub w formie kontraktu na transakcje różnicowe, przy czym wytwórcy sprzedają swoją energię elektryczną bezpośrednio na rynku.

6. Beneficjenci pomocy sprzedają wytwarzaną przez siebie energię elektryczną bezpośrednio na rynku i podlegają standardowej odpowiedzialności za bilansowanie. Beneficjenci mogą zlecać obowiązki związane z bilansowaniem innym przedsiębiorstwom w ich imieniu, m.in. koncentratorom. Pomocy nie wypłaca się ponadto w odniesieniu do żadnego okresu obowiązywania ujemnych cen. Dla uniknięcia wątpliwości powyższe ma zastosowanie od chwili osiągnięcia ujemnej wartości cen.

7. Zgodnie z art. 4. ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001 małe instalacje wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych mogą korzystać z pomocy w formie bezpośredniego wsparcia cen, które pokrywa pełne koszty eksploatacji, i ze zwolnienia z wymogu sprzedaży wytwarzanej energii elektrycznej na rynku. Instalacje będą uznawane za małe do celów niniejszego ustępu, jeżeli ich moc nie przekracza mającego zastosowanie progu określonego w art. 5 ust. 2 lit. b) lub art. 5 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/943.”;

b) uchyla się ust. 8, 9 i 10;

c) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Pomoc przyznaje się wyłącznie na okres obejmujący cykl życia projektu.”;

40) w art. 43 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł oraz ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 43

Pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych i propagowanie wodoru odnawialnego w małych projektach oraz społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

1. Pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych i propagowanie wodoru odnawialnego w małych projektach oraz społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, z wyjątkiem energii elektrycznej produkowanej z wodoru odnawialnego, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Do celów niniejszego artykułu małe projekty zdefiniowane są w następujący sposób:

- (i) w przypadku wytwarzania lub magazynowania energii elektrycznej – projekty o mocy zainstalowanej wynoszącej nie więcej niż 1 MW;
- (ii) w przypadku zużycia energii elektrycznej – projekty o maksymalnym zapotrzebowaniu wynoszącym nie więcej niż 1 MW;

- (iii) w przypadku technologii wytwarzania ciepła i produkcji gazu – projekty o mocy zainstalowanej wynoszącej nie więcej niż 1 MW lub równoważnej;
  - (iv) w przypadku produkcji wodoru odnawialnego – projekty o mocy zainstalowanej wynoszącej nie więcej niż 3 MW lub równoważnej;
  - (v) w przypadku produkcji biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy – projekty o mocy zainstalowanej wynoszącej nie więcej niż 50 000 ton/rok;
  - (vi) w przypadku projektów należących w 100 % do MŚP i projektów demonstracyjnych – projekty o mocy zainstalowanej lub maksymalnym zapotrzebowaniu wynoszących nie więcej niż 6 MW;
  - (vii) w przypadku projektów dotyczących wyłącznie wytwarzania energii wiatrowej należących w 100 % do mikroprzedsiębiorstw lub małych przedsiębiorstw – projekty o mocy zainstalowanej wynoszącej nie więcej niż 18 MW.”;
- b) dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a. Pomoc na społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, wyłącznie w przypadku projektów o mocy zainstalowanej lub maksymalnym zapotrzebowaniu wynoszących nie więcej niż 6 MW ze wszystkich źródeł odnawialnych, z wyjątkiem sytuacji produkowania wyłącznie energii wiatrowej, w przypadku której pomoc przyznaje się na instalacje o mocy zainstalowanej wynoszącej nie więcej niż 18 MW.
- 2b. Pomoc operacyjna na produkcję wodoru jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w przypadku instalacji wytwarzających wyłącznie wodór odnawialny.”;
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Pomoc operacyjna na produkcję biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w zakresie, w jakim paliwa objęte pomocą są zgodne z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w dyrektywie (UE) 2018/2001 i aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy oraz są wytwarzane z surowców wymienionych w załączniku IX do tej dyrektywy.”;
- d) uchyla się ust. 4;
- e) ust. 5, 6 i 7 otrzymują brzmienie:
- „5. Pomoc ograniczona jest do minimum niezbędnego do przeprowadzenia projektu lub działania objętego pomocą. Warunek ten jest spełniony, jeżeli wysokość pomocy odpowiada dodatkowym kosztom netto (»luka w finansowaniu«) potrzebnym do osiągnięcia celu środka pomocy, w porównaniu ze scenariuszem alternatywnym w przypadku braku pomocy. Szczegółowa ocena dodatkowych kosztów netto nie jest wymagana, jeżeli kwoty pomocy zostaną określone w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, ponieważ procedura ta zapewnia wiarygodne oszacowanie minimalnej pomocy wymaganej przez potencjalnych beneficjentów.
6. Pomoc przyznaje się wyłącznie na okres obejmujący cykl życia projektu.
7. Pomoc przyznaje się w formie dopłaty do ceny rynkowej lub w formie kontraktu na transakcje różnicowe, przy czym wytwórcy sprzedają swoją energię elektryczną bezpośrednio na rynku.”;
- f) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:
- „8. Beneficjenci pomocy podlegają standardowym obowiązkom związanym z bilansowaniem. Beneficjenci mogą zlecać obowiązki związane z bilansowaniem innym przedsiębiorstwom w ich imieniu, m.in. koncentratorom. Pomocy nie wypłaca się ponadto w odniesieniu do żadnego okresu obowiązywania ujemnych cen. Dla uniknięcia wątpliwości powyższe ma zastosowanie od chwili osiągnięcia ujemnej wartości cen.
9. Zgodnie z art. 4. ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001 małe instalacje wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i projekty demonstracyjne mogą korzystać z pomocy w formie bezpośredniego wsparcia cen, które pokrywa pełne koszty eksploatacji, i ze zwolnienia z wymogu sprzedaży wytwarzanej energii elektrycznej na rynku. Instalacje będą uznawane za małe do celów niniejszego ustępu, jeżeli ich moc nie przekracza mającego zastosowanie progu określonego w art. 5 ust. 2 lit. b) lub art. 5 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/943.”;

41) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 44

Pomoc w formie ulg podatkowych na podstawie dyrektywy 2003/96/WE

1. Programy pomocy w formie ulg podatkowych spełniających warunki, o których mowa w dyrektywie 2003/96/WE, są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Beneficjenci ulg podatkowych są wybierani w oparciu o przejrzyste i obiektywne kryteria.

3. Beneficjenci ulg podatkowych płacą podatki na co najmniej najniższym odpowiednim poziomie określonym w załączniku I do dyrektywy 2003/96/WE, z wyjątkiem ulg:

- a) przyznanych na podstawie art. 15 ust. 1 lit. a) dyrektywy Rady 2003/96/WE, w przypadku produktów podlegających opodatkowaniu wykorzystywanych pod kontrolą fiskalną w dziedzinie projektów pilotażowych dla rozwoju technologicznego produktów bardziej przyjaznych dla środowiska lub w związku z paliwami z zasobów odnawialnych;
- b) przyznanych na podstawie art. 15 ust. 1 lit. b) tiret pierwsze, drugie, czwarte i piąte dyrektywy 2003/96/WE, w przypadku energii elektrycznej (i) pochodzącej z energii słonecznej, wiatrowej, fal, pływów lub geotermalnej, (ii) pozyskiwanej w elektrowniach wodnych, (iii) wytwarzanej z emisji metanu z opuszczonych kopalni węgla oraz (iv) wytwarzanej z ogniw paliwowych;
- c) przyznanych na podstawie art. 15 ust. 1 lit. b) tiret trzecie dyrektywy 2003/96/WE, w przypadku energii elektrycznej pozyskiwanej z biomasy lub z produktów wyprodukowanych z biomasy, w zakresie, w jakim biomasa ta spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określone w dyrektywie (UE) 2018/2001 i aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy;
- d) przyznanych na podstawie art. 15 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2003/96/WE, w przypadku energii elektrycznej wytwarzanej w ramach kogeneracji, pod warunkiem że kogeneracja przy pomocy kogeneratorów jest wysokosprawną kogeneracją w rozumieniu art. 2 pkt 34 dyrektywy 2012/27/UE;
- e) przyznanych na podstawie art. 15 ust. 1 lit. l) dyrektywy 2003/96/WE, w przypadku produktów objętych kodem CN 2705 wykorzystywanych do ogrzewania;
- f) przyznanych na podstawie art. 16 ust. 1 dyrektywy 2003/96/WE.

4. Programy pomocy w formie ulg podatkowych mogą polegać na obniżeniu obowiązującej stawki podatku lub na płatności stałej kwoty rekompensaty albo na połączeniu tych mechanizmów.

5. Ulgi podatkowe przyznane na podstawie art. 16 ust. 1 dyrektywy 2003/96/WE są wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w zakresie, w jakim paliwa objęte pomocą są zgodne z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w dyrektywie (UE) 2018/2001 i aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy oraz są wytwarzane z surowców wymienionych w załączniku IX do tej dyrektywy.”;

42) dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„Artykuł 44a

Pomoc w formie obniżek podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska

1. Programy pomocy w formie obniżek podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do obniżek podatków lub opłat dotyczących produktów energetycznych oraz energii elektrycznej, określonych w art. 2 dyrektywy 2003/96/WE.

2. Pomoc w formie obniżek podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska jest zgodna z rynkiem wewnętrznym tylko w przypadku, gdy obniżka pozwala osiągnąć wyższy poziom ochrony środowiska przez objęcie zakresem podatku lub opłaty na ochronę środowiska tych przedsiębiorstw, które nie byłyby w stanie prowadzić działalności gospodarczej bez tej obniżki.

3. Do objęcia pomocą kwalifikują się wyłącznie te przedsiębiorstwa, które bez obniżki nie byłyby w stanie prowadzić działalności gospodarczej. Do celów niniejszego artykułu uznaje się, że dotyczy to przedsiębiorstw, których koszty produkcji bez obniżki wzrosłyby znacznie wskutek podatku lub opłaty parafiskalnej na ochronę środowiska i które nie są w stanie przenieść tego wzrostu na klientów. Wzrost kosztów produkcji oblicza się jako odsetek wartości dodanej brutto dla każdego sektora lub każdej kategorii beneficjentów.

4. Beneficjenci są wybierani na podstawie przejrzystych, niedyskryminujących i obiektywnych kryteriów. Pomoc państwa jest przyznawana w ten sam sposób wszystkim kwalifikującym się przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w tym samym sektorze działalności gospodarczej, które znajdują się w takiej samej lub podobnej sytuacji faktycznej w odniesieniu do celów środka pomocy.

5. Ekwivalent dotacji brutto pomocy nie może przekraczać 80 % nominalnej stawki podatku lub opłaty.

6. Programy pomocy w formie obniżek podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska mogą polegać na obniżeniu obowiązującej stawki podatku lub na płatności stałej kwoty rekompensaty albo na połączeniu tych mechanizmów.”;

43) art. 45 i 46 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 45

Pomoc inwestycyjna na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności i wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej

1. Pomoc inwestycyjna na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności i wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc przewidzianą w niniejszym artykule można przyznawać na następujące działania:

- a) remediacja szkód wyrządzonych środowisku, w tym szkód polegających na pogorszeniu jakości gleby, wód powierzchniowych lub gruntowych, lub szkód wyrządzonych środowisku morskemu;
- b) rekultywacja zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów;
- c) ochrona lub odbudowa bioróżnorodności lub ekosystemów w celu przyczynienia się do osiągnięcia dobrego stanu ekosystemów lub do ochrony ekosystemów będących dotychczas w dobrym stanie;
- d) wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych przez klęski żywiołowe, takie jak trzęsienia ziemi, lawiny, osuwiska, powodzie, tornada, huragany, erupcje wulkaniczne i pożary roślinności z przyczyn naturalnych.

4. Niniejszy artykuł nie ma również zastosowania do pomocy na remediację lub rekultywację w następstwie likwidacji elektrowni i działalności górniczej lub wydobywczej.

5. Nie naruszając przepisów dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*) ani innych stosownych przepisów Unii dotyczących odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku naturalnemu, w przypadku gdy zidentyfikowano podmiot lub przedsiębiorstwo odpowiedzialne za szkody wyrządzone środowisku naturalnemu zgodnie z prawem obowiązującym w danym państwie członkowskim, taki podmiot lub takie przedsiębiorstwo finansuje prace niezbędne do zapobieżenia degradacji i zanieczyszczeniu środowiska i naprawienia ich zgodnie z zasadą »zanieczyszczający płaci« i nie jest przyznawana żadna pomoc na prace, które zgodnie z prawem ten podmiot lub to przedsiębiorstwo byłyby zobowiązane przeprowadzić. Państwo członkowskie podejmuje wszelkie niezbędne środki, w tym kroki prawne, w celu zidentyfikowania podmiotu lub przedsiębiorstwa odpowiedzialnego za szkody wyrządzone środowisku naturalnemu oraz zobowiązania tego podmiotu lub przedsiębiorstwa do pokrycia odnośnych kosztów. Jeżeli nie można zidentyfikować podmiotu lub przedsiębiorstwa odpowiedzialnego zgodnie z obowiązującym prawem ani zobowiązać go do pokrycia kosztów remediacji szkód wyrządzonych przez niego środowisku naturalnemu, w szczególności z uwagi na to, że przedsiębiorstwo odpowiedzialne za szkody przestało już prawnie istnieć,

a żadnego innego przedsięwzięcia nie można uznać za jego następcę prawnego lub gospodarczego, lub w przypadku gdy nie ma wystarczającego zabezpieczenia finansowego na pokrycie kosztów remediacji, pomoc może zostać przyznana na wsparcie prac związanych z remediacją lub rekultywacją. Pomoc nie jest przyznawana na wdrożenie środków kompensujących, o których mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy Rady 92/43/EWG (**). Pomoc na podstawie niniejszego artykułu może zostać przyznana w celu pokrycia dodatkowych kosztów niezbędnych do zwiększenia zakresu lub poziomu ambicji tych środków, wykraczając poza obowiązki prawne na mocy art. 6 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG.

6. W przypadku inwestycji w remediację szkód wyrządzonych środowisku lub rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów kosztami kwalifikowalnymi są koszty prac remediacyjnych lub rekultywacyjnych pomniejszone o wzrost wartości gruntu lub nieruchomości.

7. Ocenę wzrostu wartości gruntu lub nieruchomości wynikającego z remediacji lub rekultywacji dokonuje niezależny wykwalifikowany ekspert.

8. W przypadku inwestycji w ochronę lub odbudowę bioróżnorodności oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej kosztami kwalifikowalnymi są łączne koszty prac przyczyniających się do ochrony lub odbudowy bioróżnorodności lub wdrożenia rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

9. Intensywność pomocy nie może przekraczać:

- a) 100 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji w remediację szkód wyrządzonych środowisku lub rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów;
- b) 70 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji w ochronę lub odbudowę bioróżnorodności oraz rozwiązania oparte na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

10. Intensywność pomocy w przypadku inwestycji w ochronę lub odbudowę bioróżnorodności oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej można zwiększyć o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy przyznawanej małym przedsiębiorstwom oraz o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy przyznawanej średnim przedsiębiorstwom.

Artykuł 46

Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy

1. Pomoc inwestycyjna na budowę, rozbudowę lub modernizację efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych, w tym budowę, rozbudowę lub modernizację instalacji wytwarzających energię ciepłą lub chłodniczą, rozwiązań w zakresie magazynowania energii cieplnej lub sieci dystrybucji, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli są spełnione warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc przyznaje się wyłącznie na budowę, rozbudowę lub modernizację systemów ciepłowniczych lub chłodniczych, które są lub staną się efektywne energetycznie zgodnie z definicją podaną w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE. Jeżeli w wyniku prac objętych pomocą dotyczących sieci dystrybucji system nie stanie się jeszcze w pełni efektywny energetycznie, dodatkowe modernizacje wymagane do spełnienia warunków objęcia zakresem definicji efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego, w przypadku zakładów wytwarzania energii cieplnej lub chłodniczej objętych pomocą, muszą rozpocząć się w ciągu 3 lat od rozpoczęcia prac objętych pomocą dotyczących sieci dystrybucji.

3. Pomoc może zostać przyznana na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, w tym pompy ciepła zgodne z załącznikiem VII do dyrektywy (UE) 2018/2001, ciepło odpadowe lub wysokosprawną kogenerację, a także rozwiązania w zakresie magazynowania energii cieplnej. Pomoc na wytwarzanie energii z odpadów może opierać się na odpadach spełniających kryteria definicji odnawialnych źródeł energii albo odpadach wykorzystywanych do zasilania instalacji spełniających kryteria definicji wysokosprawnej kogeneracji. Przy wykorzystywaniu odpadów jako paliwa wsadowego nie można obchodzić zasady hierarchii postępowania z odpadami określonej w art. 4 pkt 1 dyrektywy 2008/98/WE.

4. Pomocy nie przyznaje się na budowę ani modernizację obiektów wytwórczych wykorzystujących paliwa kopalne, z wyjątkiem gazu ziemnego. Pomoc na budowę lub modernizację obiektów wytwórczych wykorzystujących gaz ziemny może zostać przyznana wyłącznie w przypadku zapewnienia zgodności z celami klimatycznymi na lata 2030 i 2050, zgodnie z sekcją 4.30 załącznika 1 do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139.

5. Pomoc na modernizację sieci magazynowania i dystrybucji przesyłających energię ciepłą i chłodniczą wytwarzaną przy użyciu paliw kopalnych można przyznać wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich poniższych warunków:

- a) sieć dystrybucji jest lub stanie się odpowiednia do przesyłu energii cieplnej lub chłodniczej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii lub ciepła odpadowego;
- b) modernizacja nie skutkuje zwiększeniem wytwarzania energii z paliw kopalnych, z wyjątkiem gazu ziemnego. W przypadku modernizacji sieci magazynowania lub dystrybucji energii cieplnej i chłodniczej wytwarzanej z gazu ziemnego, o ile modernizacja skutkuje zwiększeniem wytwarzania energii z gazu ziemnego, te instalacje wytwórcze muszą być zgodne z celami klimatycznymi na 2030 r. i 2050 r., zgodnie z sekcją 4.31 załącznika 1 do rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/1214.

6. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji związane z budową lub modernizacją efektywnego energetycznego systemu ciepłowniczego lub chłodniczego.

7. Intensywność pomocy nie może przekraczać 30 % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małych przedsiębiorstw i o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średnich przedsiębiorstw.

8. Intensywność pomocy można zwiększyć o 15 punktów procentowych w przypadku inwestycji wykorzystujących wyłącznie odnawialne źródła energii, ciepło odpadowe lub ich połączenie, w tym zieloną kogenerację.

9. Alternatywnie do ust. 7 intensywność pomocy może wynieść do 100 % luki w finansowaniu. Pomoc ograniczona jest do minimum niezbędnego do przeprowadzenia projektu lub działania objętego pomocą. Warunek ten jest spełniony, jeżeli pomoc odpowiada luce w finansowaniu zdefiniowanej w art. 2 pkt 118. Szczegółowa ocena dodatkowych kosztów netto nie jest wymagana, jeżeli kwoty pomocy zostaną określone w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, ponieważ procedura ta zapewnia wiarygodne oszacowanie minimalnej pomocy wymaganej przez potencjalnych beneficjentów.

(*) Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzenia szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

(**) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).;

44) w art. 47 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł oraz ust. 1–8 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 47

Pomoc inwestycyjna na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym

1. Pomoc inwestycyjna na efektywne gospodarowanie zasobami i obieg zamknięty jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc przyznaje się na następujące rodzaje inwestycji:

- a) inwestycje poprawiające efektywne gospodarowanie zasobami w drodze jednego albo obu z poniższych działań:
  - (i) ograniczenie netto ilości zasobów zużywanych do produkcji danej ilości produktu w porównaniu z wcześniej istniejącym procesem produkcji stosowanym przez beneficjenta lub z alternatywnymi projektami lub działaniami wymienionymi w ust. 7. Zużywane zasoby obejmują wszystkie zużywane zasoby materialne, z wyjątkiem energii, a ograniczenie określa się w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka pomocy i po jego wdrożeniu, z uwzględnieniem wszelkich korekt w zakresie warunków zewnętrznych mogących wpływać na zużycie zasobów;

- (ii) zastąpienie pierwotnych surowców lub substratów surowcami lub substratami wtórnymi (ponownie użytymi lub pochodzącymi z odzysku, w tym z recyklingu);
- b) inwestycje w zapobieganie wytwarzaniu odpadów i ograniczenie ich wytwarzania, przygotowanie do ponownego użycia, dekontaminację i recykling odpadów wytwarzanych przez beneficjenta lub inwestycje w przygotowanie do ponownego użycia, dekontaminację i recykling odpadów wytwarzanych przez osoby trzecie, które to odpady w przeciwnym razie zostałyby niewykorzystane, nieszkodliwe lub przetworzone zgodnie ze sposobem przetwarzania, który znajduje się niżej w kolejności priorytetów hierarchii postępowania z odpadami, o której mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, lub w mniej zasobooszczędny sposób, lub prowadziłyby do niższej jakości produktu recyklingu;
- c) inwestycje w zbiórkę, sortowanie, dekontaminację, przetwarzanie wstępne i przetwarzanie innych produktów, materiałów lub substancji wytwarzanych przez beneficjenta lub przez osoby trzecie, które w przeciwnym razie zostałyby niewykorzystane lub wykorzystane w mniej zasobooszczędny sposób;
- d) inwestycje w selektywną zbiórkę i sortowanie odpadów w celu ich przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu.
3. Pomoc na procesy unieszkodliwiania odpadów i odzysku odpadów służące do produkcji energii nie jest na podstawie niniejszego artykułu wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.
4. Pomoc nie zwalnia przedsiębiorstw wytwarzających odpady z żadnych kosztów ani obowiązków związanych z przetwarzaniem odpadów, za które są one odpowiedzialne na podstawie prawa Unii lub prawa krajowego, w tym na podstawie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, ani z kosztów, które należy uznać za normalne koszty przedsiębiorstwa.
5. Pomoc nie może stanowić zachęty do wytwarzania odpadów ani do większego wykorzystywania zasobów.
6. Inwestycje związane z technologiami stanowiącymi już opłacalną, istniejącą praktykę handlową ustaloną w całej Unii, nie są wyłączone na podstawie niniejszego artykułu z wymogu zgłoszenia ustanowionego w art. 108 ust. 3 Traktatu.
7. Kosztami kwalifikowalnymi są dodatkowe koszty inwestycji określone przez porównanie całkowitych kosztów inwestycji w ramach projektu z kosztami projektu lub działania mniej przyjaznego dla środowiska, stanowiącego jedno z poniższych:
- a) scenariusz alternatywny polegający na porównywalnej inwestycji, która w wiarygodny sposób zostałaby zrealizowana bez pomocy w nowym lub wcześniej istniejącym procesie produkcji i która nie umożliwia osiągnięcia jednakowego poziomu efektywnej gospodarki zasobami;
- b) scenariusz alternatywny, polegający na przetwarzaniu odpadów zgodnie ze sposobem przetwarzania znajdującym się niżej w kolejności priorytetów hierarchii postępowania z odpadami, o której mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, lub przetwarzanie odpadów, innych produktów, materiałów lub substancji w mniej zasobooszczędny sposób;
- c) scenariusz alternatywny polegający na porównywalnej inwestycji w tradycyjny proces produkcji z wykorzystaniem surowca pierwotnego lub wsadu, jeżeli otrzymany produkt wtórny (ponownie użyty lub pochodzący z odzysku) można uznać za technicznie i ekonomicznie wymienny z produktem pierwotnym.

We wszystkich sytuacjach wymienionych w pierwszym akapicie, lit. a) i c), scenariusz alternatywny musi stanowić inwestycję o porównywalnej zdolności produkcyjnej i porównywalnym cyklu życia, zgodną z już obowiązującymi normami unijnymi. Scenariusz alternatywny musi być wiarygodny w kontekście wymogów prawnych, warunków rynkowych i bodźców.

W przypadku gdy inwestycja polega na instalacji dodatkowych części w już istniejącym zakładzie, dla którego nie istnieje inwestycja równoważna mniej przyjazna dla środowiska, lub podmiot ubiegający się o pomoc może wykazać, że w przypadku braku pomocy inwestycja nie zostałaby zrealizowana, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

8. Intensywność pomocy nie może przekraczać 40 % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy przyznawanej małym przedsiębiorstwom i o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy przyznawanej średnim przedsiębiorstwom.”;

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu może zostać przyznana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych, lecz jeszcze nieobowiązujących norm unijnych, pod warunkiem że inwestycja zostanie zrealizowana i ukończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.”;

45) art. 48 i 49 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 48

Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną

1. Pomoc inwestycyjna na wybudowanie lub modernizację infrastruktury energetycznej jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc na infrastrukturę energetyczną w całości albo w części podlegającą wyłączeniu z obowiązku przestrzegania zasad dostępu osób trzecich lub regulacji taryf zgodnie z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii nie jest na podstawie niniejszego artykułu wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.

3. Pomoc na inwestycje w projekty dotyczące magazynowania energii elektrycznej i gazu nie jest wyłączona na podstawie niniejszego artykułu z obowiązku zgłoszenia.

4. Pomoc na infrastrukturę gazową jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, wyłącznie w przypadku, gdy dana infrastruktura jest przeznaczona do użycia wodoru lub gazów odnawialnych lub jest wykorzystywana w ponad 50 % do transportu wodoru i gazów odnawialnych.

5. Za koszty kwalifikowalne uznaje się całkowite koszty inwestycji.

6. Intensywność pomocy może wynieść do 100 % luki w finansowaniu. Pomoc ograniczona jest do minimum niezbędnego do przeprowadzenia projektu lub działania objętego pomocą. Warunek ten jest spełniony, jeżeli pomoc odpowiada luce w finansowaniu zdefiniowanej w art. 2 pkt 118. Szczegółowa ocena dodatkowych kosztów netto nie jest wymagana, jeżeli kwoty pomocy zostaną określone w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, ponieważ procedura ta zapewnia wiarygodne oszacowanie minimalnej pomocy wymaganej przez potencjalnych beneficjentów.

Artykuł 49

Pomoc na badania i usługi doradcze dotyczące ochrony środowiska i kwestii energetycznych

1. Pomoc na badania lub usługi doradcze, w tym audyty energetyczne, bezpośrednio związane z inwestycjami kwalifikującymi się do objęcia pomocą zgodnie z niniejszą sekcją jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Jeżeli całe badanie lub cała usługa doradcza dotyczy inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z niniejszą sekcją, kosztami kwalifikowalnymi są koszty badania lub usługi doradczej. Jeżeli jedynie część badania lub usługi doradczej dotyczy inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą zgodnie z niniejszą sekcją, kosztami kwalifikowalnymi są koszty części badania lub usługi doradczej dotyczącej tych inwestycji.

2a. Pomoc przyznaje się niezależnie od tego, czy po ustaleniach badania lub usługi doradczej nastąpi inwestycja kwalifikująca się do objęcia pomocą zgodnie z niniejszą sekcją.

3. Intensywność pomocy nie może przekraczać 60 % kosztów kwalifikowalnych.

4. Intensywność pomocy można zwiększyć o 20 punktów procentowych w przypadku badań lub usług doradczych przeprowadzanych w imieniu małych przedsiębiorstw i o 10 punktów procentowych w przypadku badań lub usług doradczych przeprowadzanych w imieniu średnich przedsiębiorstw.

5. Pomoc nie jest przyznawana na audyty energetyczne przeprowadzane w celu zastosowania się do dyrektywy 2012/27/UE, chyba że taki audyt energetyczny jest prowadzony w uzupełnieniu obowiązkowego audytu energetycznego na mocy tej dyrektywy.”;

46) art. 52 i 52a otrzymują brzmienie:

„Artykuł 52

Pomoc na stałe sieci szerokopasmowe

1. Pomoc na rozwój stałych sieci szerokopasmowych jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Kosztami kwalifikowalnymi są wszelkie koszty budowy stałej sieci szerokopasmowej, zarządzania nią i jej obsługi. Maksymalną kwotę pomocy na projekt ustala się na podstawie konkurencyjnej procedury wyboru określonej w ust. 6 lit. a). Jeżeli inwestycja jest przeprowadzana zgodnie z ust. 6 lit. b) bez zastosowania konkurencyjnej procedury wyboru, kwota pomocy nie może przekraczać różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a normalnym zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex ante na podstawie rozsądnych prognoz i weryfikuje ex post przy użyciu mechanizmu wycofania. Rozsądna prognoza środka wymaga uwzględnienia wszystkich kosztów i wszystkich przychodów, co do których oczekuje się, że zostaną poniesione w ekonomicznym cyklu życia inwestycji.

3. Kwalifikowalne są następujące alternatywne rodzaje inwestycji:

- a) rozwój stałej sieci szerokopasmowej w celu podłączenia gospodarstw domowych i podmiotów stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy na obszarach, na których sieć zapewniająca pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci (prędkość progowa) nie istnieje lub rozwój takiej sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym. Podlega to weryfikacji przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych zgodnie z ust. 4;
- b) rozwój stałej sieci szerokopasmowej w celu podłączenia podmiotów stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy na obszarach, na których istnieje tylko jedna sieć zapewniająca pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci, ale poniżej 300 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci (prędkość progowa) lub rozwój takiej sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym. Podlega to weryfikacji przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych zgodnie z ust. 5.

4. Obszary, na których istnieje co najmniej jedna sieć, którą można zmodernizować w celu zapewnienia pobierania danych z prędkością co najmniej 1 Gb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci, nie kwalifikują się do interwencji na podstawie ust. 3 lit. a) i b). Uznaje się, że sieć nadaje się do modernizacji w celu zapewnienia pobierania danych z prędkością co najmniej 1 Gb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci, jeżeli może ona zapewnić taką prędkość przy marginalnych inwestycjach, takich jak modernizacja urządzeń aktywnych, bez znacznych inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową.

5. Mapy i konsultacje publiczne do celów ust. 3 muszą spełniać łącznie poniższe wymogi:

- a) mapy określają geograficzne obszary docelowe, które mają zostać objęte interwencją państwa, i uwzględniają wszystkie istniejące stałe sieci szerokopasmowe. Mapy sporządza się:
  - (i) w przypadku stałych sieci przewodowych – w oparciu o adres, biorąc pod uwagę lokal, przez który przechodzi infrastruktura;
  - (ii) w przypadku sieci stałego dostępu bezprzewodowego – w oparciu o adres, biorąc pod uwagę lokal, przez który przechodzi infrastruktura, lub na podstawie podziału w układzie siatki o wymiarach oczek maksymalnie 100x100 m.

Jeżeli rozwój sieci obejmuje równocześnie rozwój sieci dostępowej i ograniczony rozwój pomocniczej sieci dosyłowej niezbędnej do zapewnienia funkcjonowania sieci dostępowej, sporządzenie map sieci dosyłowych nie jest wymagane.

Wszystkie elementy metodyki i podstawowe kryteria techniczne stosowane przy sporządzaniu map obszarów docelowych muszą być udostępnione publicznie. Mapy są zawsze weryfikowane w drodze konsultacji publicznych;

b) konsultacje publiczne przeprowadza właściwy organ publiczny w drodze publikacji głównych cech planowanej interwencji państwa oraz wykazu geograficznych obszarów docelowych określonych przy sporządzaniu map zgodnie z lit. a). Informacje te muszą być udostępniane na publicznie dostępnej stronie internetowej na szczeblu regionalnym i krajowym. W ramach konsultacji publicznych zaprasza się zainteresowane strony do zgłaszania uwag na temat planowanej ingerencji państwa oraz przedstawiania udokumentowanych informacji zgodnie z lit. a) dotyczących ich sieci zapewniających prędkości progowe określone w ust. 3, które to sieci istnieją lub których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany na obszarze docelowym w odpowiednim horyzoncie czasowym. Konsultacje publiczne trwają co najmniej 30 dni.

6. Interwencja przynosi znaczącą poprawę (skokową zmianę) w porównaniu z sieciami istniejącymi lub takimi, których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym, określonymi przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych przeprowadzanych zgodnie z ust. 5. Planowane w sposób wiarygodny sieci uwzględnia się przy ocenie skokowej zmiany tylko wówczas, gdy same w sobie zapewniłyby podobne parametry co finansowana przez państwo sieć planowana na obszarach docelowych w odpowiednim horyzoncie czasowym. Skokowa zmiana ma miejsce, gdy na skutek dotowanej interwencji podjęta zostaje znacząca nowa inwestycja w sieć szerokopasmową, a dotowana sieć stwarza znaczące nowe możliwości na rynku pod względem dostępności usługi szerokopasmowej, przepustowości, prędkości i konkurencji w porównaniu z sieciami istniejącymi lub w wiarygodny sposób planowanymi w odpowiednim horyzoncie czasowym. Interwencja obejmuje ponad 70 % inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową. W każdym przypadku kwalifikowalna interwencja określona w ust. 3 musi skutkować co najmniej następującymi udoskonaleniami:

- a) w odniesieniu do interwencji na podstawie ust. 3 lit. a) sieć finansowana przez państwo zwiększa co najmniej trzykrotnie prędkość pobierania danych w porównaniu z prędkością istniejących sieci (prędkość docelowa);
- b) w odniesieniu do interwencji na podstawie ust. 3 lit. b) sieć finansowana przez państwo zwiększa co najmniej trzykrotnie prędkość pobierania danych w porównaniu z prędkością istniejących sieci i zapewnia pobieranie danych z prędkością co najmniej 1 Gb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci (prędkość docelowa).

7. Pomoc przyznaje się w następujący sposób:

- a) pomoc przydziela się w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zgodnie z założeniami przepisów dotyczących zamówień publicznych i z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej, na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie;
- b) jeżeli pomoc przyznawana jest bez przeprowadzania konkurencyjnej procedury wyboru organowi publicznemu na rozwój stałej sieci szerokopasmowej i zarządzanie nią bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostki wewnętrznej, odpowiednio organ publiczny lub jednostka wewnętrzna świadczy przy użyciu dotowanej sieci wyłącznie usługi hurtowe. Wszelkie koncesje lub inne formy powierzenia osobie trzeciej budowy lub obsługi sieci udzielane są w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zgodnie z założeniami przepisów dotyczących zamówień publicznych i z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej, na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

8. Dotowana sieć oferuje dostęp hurtowy, zdefiniowany w art. 2 pkt 139, na sprawiedliwych i niedyskryminujących warunkach. Na zasadzie odstępstwa interwencje kwalifikujące się na podstawie ust. 3 lit. a) mogą zapewniać wirtualne uwolnienie pętli zamiast fizycznego uwolnienia pętli, jeżeli wirtualny produkt dostępu jest wcześniej zatwierdzony przez krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ. Aktywny dostęp hurtowy przyznawany jest na co najmniej 10 lat od rozpoczęcia obsługi sieci, zaś hurtowy dostęp do infrastruktury szerokopasmowej, przyznawany jest na cały cykl życia danych elementów. Dostęp oparty na wirtualnym uwolnieniu pętli musi być udzielany na okres równy cyklowi życia infrastruktury, którą wirtualne uwolnienie pętli zastępuje. Takie same warunki dostępu muszą mieć zastosowanie do całości sieci, w tym także do tych części sieci, gdzie wykorzystuje się istniejącą infrastrukturę. Zobowiązanie dotyczące dostępu wykonuje się niezależnie od jakichkolwiek zmian w zakresie własności sieci, zarządzania nią lub jej obsługi. Sieć zapewnia dostęp co najmniej trzem podmiotom ubiegającym się o dostęp i udostępnia im co najmniej 50 % przepustowości. Aby zapewnić skuteczny dostęp hurtowy i umożliwić podmiotom ubiegającym się o dostęp świadczenie usług, przyznaje się dostęp hurtowy również do tych części sieci, które nie zostały sfinansowane przez państwo lub które mogły nie być uruchomione przez beneficjenta pomocy, na przykład przez przyznanie dostępu do urządzeń aktywnych, nawet jeżeli finansowana jest wyłącznie infrastruktura szerokopasmowa.

9. Cenę dostępu hurtowego określa się w oparciu o jedno z następujących punktów odniesienia i zasad ustalania cen:

- a) średnie publikowane ceny hurtowe obowiązujące w innych, porównywalnych i bardziej konkurencyjnych obszarach państwa członkowskiego;

- b) ceny regulowane już ustalone lub zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny dla odnośnych rynków i usług; lub
- c) orientacja kosztowa lub metodyka obowiązująca na podstawie sektorowych ram regulacyjnych.

Bez uszczerbku dla kompetencji krajowego organu regulacyjnego wynikających z ram regulacyjnych zasięga się opinii tego organu w kwestii produktów hurtowego dostępu, warunków dostępu, w tym cen, oraz w kwestii sporów związanych ze stosowaniem niniejszego artykułu.

10. Jeśli kwota pomocy na dany projekt przekracza 10 mln EUR, państwa członkowskie wprowadzają mechanizm monitorowania i wycofania pomocy.

11. W celu zapewnienia, by pomoc pozostawała proporcjonalna i nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty ani subsydiowania skrośnego działalności nieobjętej pomocą, beneficjent pomocy musi zapewnić prowadzenie oddzielnej księgowości funduszy wykorzystywanych w celu rozwoju i obsługi sieci i innych funduszy będących do jego dyspozycji.

Artykuł 52a

Pomoc na sieci ruchome 4G i 5G

1. Pomoc na rozwój sieci ruchomych 4G i 5G jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Kosztami kwalifikowalnymi są wszelkie koszty budowy pasywnych i aktywnych elementów sieci ruchomej, zarządzania nimi i ich obsługi. Maksymalna kwota pomocy na projekt ustalana jest na podstawie konkurencyjnej procedury wyboru określonej w ust. 7 lit. a). Jeżeli inwestycja jest przeprowadzana zgodnie z ust. 7 lit. b) bez zastosowania konkurencyjnej procedury wyboru, kwota pomocy inwestycyjnej nie może przekraczać różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a normalnym zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex ante na podstawie rozsądnych prognoz i weryfikuje ex post przy użyciu mechanizmu wycofania. Rozsądna prognoza środka wymaga uwzględnienia wszystkich kosztów i wszystkich przychodów, co do których oczekuje się, że zostaną poniesione w ekonomicznym cyklu życia inwestycji.

3. Rozwój ruchomej sieci 5G jest realizowany na obszarach, na których sieci ruchome 4G ani 5G nie istnieją, lub rozwój takich sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym. Rozwój ruchomej sieci 4G jest realizowany na obszarach, na których sieci ruchome 3G, 4G ani 5G nie istnieją, lub rozwój takich sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym. Wymogi te podlegają weryfikacji przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych zgodnie z ust. 4.

4. Mapy i konsultacje publiczne do celów ust. 3 muszą spełniać łącznie poniższe wymogi:

- a) mapy wyraźnie określają geograficzne obszary docelowe, które mają zostać objęte interwencją państwa, i uwzględniają wszystkie istniejące sieci ruchome. Mapy sporządzane są na podstawie podziału w układzie siatki o wymiarach oczek maksymalnie 100x100 m. Wszystkie elementy metodyki i podstawowe kryteria techniczne stosowane przy sporządzaniu map obszarów docelowych muszą być udostępnione publicznie. Mapy są zawsze weryfikowane w drodze konsultacji publicznych;

Jeżeli rozwój sieci obejmuje równocześnie rozwój sieci dostępowej i ograniczony rozwój pomocniczej sieci dosyłowej niezbędnej do zapewnienia funkcjonowania sieci dostępowej, sporządzenie odrębnych map sieci dosyłowych nie jest wymagane;

- b) konsultacje publiczne przeprowadza właściwy organ publiczny w drodze publikacji głównych cech planowanej interwencji państwa oraz wykazu geograficznych obszarów docelowych określonych przy sporządzaniu map zgodnie z lit. a). Informacje te muszą być udostępniane na publicznie dostępnej stronie internetowej na szczeblu regionalnym i krajowym. W ramach konsultacji publicznych zaprasza się zainteresowane strony do zgłaszania uwag na temat planowanej ingerencji państwa oraz przedstawiania udokumentowanych informacji zgodnie z lit. a) dotyczących ich sieci ruchomych o cechach określonych w ust. 3, które to sieci istnieją lub których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany na obszarze docelowym w odpowiednim horyzoncie czasowym. Konsultacje publiczne trwają co najmniej 30 dni.

5. Objęta pomocą infrastruktura nie jest brana pod uwagę, jeżeli chodzi o wypełnienie obowiązków w zakresie zasięgu ciężących na operatorach sieci ruchomych, które to obowiązki wynikają z warunków związanych z prawem do wykorzystania widma 4G i 5G.

6. Interwencja musi przynosić znaczącą poprawę (skokową zmianę) w porównaniu z ruchomymi sieciami istniejącymi lub takimi, których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym, określonymi przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych przeprowadzanych zgodnie z ust. 4. Planowane w sposób wiarygodny sieci uwzględnia się przy ocenie skokowej zmiany tylko wówczas, gdy same w sobie zapewniłyby podobne parametry co finansowana przez państwo sieć planowana na obszarach docelowych w odpowiednim horyzoncie czasowym. Skokowa zmiana ma miejsce, gdy na skutek dotowanej interwencji podjęta zostaje znacząca nowa inwestycja w sieć ruchomą, a dotowana sieć stwarza znaczące nowe możliwości na rynku pod względem dostępności usługi łączności ruchomej, przepustowości, prędkości i konkurencji w porównaniu z sieciami istniejącymi lub w wiarygodny sposób planowanymi w odpowiednim horyzoncie czasowym. Interwencja obejmuje ponad 50 % inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową.

7. Pomoc przyznaje się w następujący sposób:

- a) pomoc przydziela się w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zgodnie z założeniami przepisów dotyczących zamówień publicznych i z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej, na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie;
- b) jeżeli pomoc przyznawana jest bez przeprowadzania konkurencyjnej procedury wyboru organowi publicznemu na rozwój sieci ruchomej i zarządzanie nią bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostki wewnętrznej, odpowiednio organ publiczny lub jednostka wewnętrzna świadczy przy użyciu dotowanej sieci wyłącznie usługi hurtowe. Wszelkie koncesje lub inne formy powierzenia osobie trzeciej budowy lub obsługi sieci udzielane są w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zgodnie z założeniami przepisów dotyczących zamówień publicznych i z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej, na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

8. Obsługa dotowanej sieci oferuje dostęp hurtowy, zdefiniowany w art. 2 pkt 139, na sprawiedliwych i niedyskryminujących warunkach. Aktywny dostęp hurtowy przyznawany jest na co najmniej 10 lat od rozpoczęcia obsługi sieci, zaś hurtowy dostęp do infrastruktury szerokopasmowej, przyznawany jest na cały cykl życia danych elementów. Takie same warunki dostępu muszą mieć zastosowanie do całości sieci, w tym także do tych części takiej sieci, gdzie wykorzystuje się istniejącą infrastrukturę. Zobowiązanie dotyczące dostępu wykonuje się niezależnie od jakichkolwiek zmian w zakresie własności sieci, zarządzania nią lub jej obsługi. Aby zapewnić skuteczny dostęp hurtowy i umożliwić podmiotom ubiegającym się o dostęp świadczenie usług, przyznaje się dostęp hurtowy również do tych części sieci, które nie zostały sfinansowane przez państwo lub które mogły nie być uruchomione przez beneficjenta pomocy, na przykład przez przyznanie dostępu do urządzeń aktywnych, nawet jeżeli finansowana jest wyłącznie infrastruktura szerokopasmowa.

9. Cenę dostępu hurtowego określa się w oparciu o jedno z następujących punktów odniesienia i zasad ustalania cen:

- a) średnie publikowane ceny hurtowe obowiązujące w innych, porównywalnych i bardziej konkurencyjnych obszarach państwa członkowskiego;
- b) ceny regulowane już ustalone lub zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny dla odnośnych rynków i usług;
- c) orientacja kosztowa lub metodyka obowiązująca na podstawie sektorowych ram regulacyjnych.

Bez uszczerbku dla kompetencji krajowego organu regulacyjnego wynikających z ram regulacyjnych zasięga się opinii tego organu w kwestii produktów hurtowego dostępu, warunków dostępu, w tym cen, oraz w kwestii sporów związanych ze stosowaniem niniejszego artykułu.

10. Jeśli kwota pomocy na dany projekt przekracza 10 mln EUR, państwa członkowskie wprowadzają mechanizm monitorowania i wycofania pomocy.

11. Wykorzystywanie ruchomych sieci 4G lub 5G finansowanych przez państwo do świadczenia usług stałego dostępu bezprzewodowego jest dopuszczalne wyłącznie na obszarach, na których sieć zapewniająca pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci nie istnieje lub rozwój takiej sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) przy sporządzaniu map i przeprowadzaniu konsultacji publicznych uwzględnia się istniejące lub w wiarygodny sposób planowane stałe sieci szerokopasmowe określone zgodnie z art. 52 ust. 5;

b) objęta wsparciem sieć 4G lub 5G zapewniająca stały dostęp bezprzewodowy zwiększa co najmniej trzykrotnie prędkość pobierania danych w porównaniu z prędkościami istniejących lub planowanych w wiarygodny sposób sieci (prędkość docelowa) zgodnie z art. 52 ust. 5.

12. W celu zapewnienia, by pomoc pozostawała proporcjonalna i nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty ani subsydiowania skrośnego działalności nieobjętej pomocą, beneficjent pomocy musi zapewnić prowadzenie oddzielnej księgowości funduszy wykorzystywanych w celu rozwoju i obsługi sieci i innych funduszy będących do jego dyspozycji.”;

47) art. 52c otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 52c

Bony łączności

1. Pomoc w postaci programu bonów łączności dla konsumentów w celu ułatwienia telepracy, kształcenia zdalnego, usług szkoleniowych lub dla MŚP jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Czas trwania programu bonów nie przekracza 3 lat. Termin ważności bonów dla użytkowników końcowych nie może przekraczać dwóch lat.

3. Kwalifikowalne są następujące kategorie bonów:

a) bony dostępne dla konsumentów i MŚP na wykupienie nowego abonamentu na usługę szerokopasmową lub na podniesienie standardu obecnego abonamentu do usługi zapewniającej pobieranie danych z prędkością co najmniej 30 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci, pod warunkiem że wszyscy dostawcy usług łączności elektronicznej zapewniający pobieranie danych z prędkością co najmniej 30 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci kwalifikują się do objęcia programem. Bony nie są przyznawane w przypadku zmiany na dostawcę zapewniającego taką samą prędkość, jak prędkość dostępna w obecnym abonamencie, ani w przypadku podniesienia standardu obecnego abonamentu, jeśli zapewnia on pobieranie danych z prędkością co najmniej 30 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci;

b) bony dostępne dla MŚP na wykupienie nowego abonamentu na usługę szerokopasmową lub na podniesienie standardu obecnego abonamentu do usługi zapewniającej pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci, pod warunkiem że wszyscy dostawcy usług łączności elektronicznej zapewniający pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci kwalifikują się do objęcia programem. Bony nie są przyznawane w przypadku zmiany na dostawcę zapewniającego taką samą prędkość, jak prędkość dostępna w obecnym abonamencie, ani w przypadku podniesienia standardu obecnego abonamentu, jeśli zapewnia on pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci.

4. Bony pokrywają do 50 % kosztów kwalifikowalnych. Kosztami kwalifikowalnymi są miesięczny abonament, standardowe koszty uruchomienia i niezbędne urządzenia końcowe umożliwiające użytkownikom końcowym korzystanie z usług szerokopasmowych z prędkością określoną w ust. 3. Kosztami kwalifikowalnymi są również koszty okablowania wewnątrz budynków i ograniczonego wdrożenia infrastruktury na terenie prywatnych nieruchomości użytkowników końcowych lub nieruchomości publicznej znajdującej się w pobliżu prywatnych nieruchomości użytkowników końcowych, o ile prace te są niezbędne do świadczenia usługi i pomocne w tym. Bon jest wypłacany przez organy publiczne bezpośrednio użytkownikom końcowym lub bezpośrednio usługodawcy wybranemu przez użytkowników końcowych.

5. Bony nie są wydawane na obszarach, na których nie istnieje sieć świadcząca kwalifikujące się usługi określone w ust. 3. Państwa członkowskie muszą przeprowadzić konsultacje publiczne w drodze publikacji głównych cech programu oraz wykazu geograficznych obszarów docelowych na publicznie dostępnej stronie internetowej na szczeblu regionalnym i krajowym. W ramach konsultacji publicznych zaprasza się zainteresowane strony do zgłaszania uwag na temat projektu środka oraz przedstawiania udokumentowanych informacji dotyczących ich istniejących sieci zdolnych do zapewnienia w sposób niezawodny prędkości określonej w ust. 3. Konsultacje publiczne trwają co najmniej 30 dni.

6. Bony są neutralne pod względem technologicznym. Programy zapewniają równe traktowanie wszystkich możliwych usługodawców i oferują użytkownikom końcowym możliwie najszerszy wybór dostawców niezależnie od stosowanych technologii. W tym celu państwo członkowskie tworzy internetowy rejestr wszystkich kwalifikujących się dostawców usług lub wdrożyć równoważną metodę alternatywną w celu zapewnienia otwartości, przejrzystości i niedyskryminującego charakteru interwencji państwa. Użytkownicy końcowi mają możliwość uzyskania takich informacji o wszystkich przedsiębiorstwach, które są w stanie świadczyć kwalifikujące się usługi. Wszystkie przedsiębiorstwa zdolne do świadczenia kwalifikujących się usług mają prawo, na wniosek, zostać ujęte w internetowym rejestrze lub w dowolnej innej lokalizacji wybranej przez państwo członkowskie.

7. W celu zminimalizowania zakłóceń na rynku państwa członkowskie przeprowadzają ocenę rynku, określając kwalifikujących się dostawców obecnych na danym obszarze i gromadząc informacje w celu obliczenia ich udziału w rynku, liczby klientów korzystających z kwalifikowalnych usług i ich cen. Pomoc przyznaje się wyłącznie w przypadku, gdy ocena rynku wykaże, że zakres programu jest na tyle szeroki, że nie przynosi nienależnych korzyści ograniczonej liczbie dostawców oraz że nie prowadzi do wzmocnienia (lokalnej) władzy rynkowej niektórych dostawców.

8. Aby się kwalifikować, dostawca usług szerokopasmowych, który jest zintegrowany pionowo i ma udział w rynku detalicznym przekraczający 25 %, musi oferować na odpowiednim rynku hurtowego dostępu produkty hurtowego dostępu, które zapewnią każdemu podmiotowi ubiegającemu się o dostęp możliwość świadczenia kwalifikujących się usług o prędkości określonej w ust. 3 na otwartych, przejrzystych i niedyskryminujących warunkach.

Cenę dostępu hurtowego określa się w oparciu o jedno z następujących punktów odniesienia i zasad ustalania cen:

- a) średnie publikowane ceny hurtowe obowiązujące w innych, porównywalnych i bardziej konkurencyjnych obszarach państwa członkowskiego;
- b) ceny regulowane już ustalone lub zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny dla odnośnych rynków i usług;
- c) orientacja kosztowa lub metodyka obowiązująca na podstawie sektorowych ram regulacyjnych.

Bez uszczerbku dla kompetencji krajowego organu regulacyjnego wynikających z ram regulacyjnych zasięga się opinii tego organu w kwestii produktów hurtowego dostępu, warunków dostępu, w tym cen, oraz w kwestii sporów związanych ze stosowaniem niniejszego artykułu.”;

48) dodaje się art. 52d w brzmieniu:

„Artykuł 52d

Pomoc na sieci dosyłowe

1. Pomoc na rozwój sieci dosyłowej jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym artykule i w rozdziale I.

2. Kosztami kwalifikowalnymi są wszelkie koszty budowy sieci dosyłowej, zarządzania nią i jej obsługi. Maksymalną kwotę pomocy na projekt ustala się na podstawie konkurencyjnej procedury wyboru określonej w ust. 6 lit. a). Jeżeli inwestycja jest przeprowadzana zgodnie z ust. 6 lit. b) bez zastosowania konkurencyjnej procedury wyboru, kwota pomocy nie może przekraczać różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a normalnym zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex ante na podstawie rozsądnych prognoz i weryfikuje ex post przy użyciu mechanizmu wycofania. Rozsądna prognoza środka wymaga uwzględnienia wszystkich kosztów i wszystkich przychodów, co do których oczekuje się, że zostaną poniesione w ekonomicznym cyklu życia inwestycji.

3. Rozwój sieci dosyłowej jest realizowany na obszarach, na których sieć dosyłowa oparta na światłowodach lub na innych technologiach mogących zapewnić taki sam poziom wydajności i niezawodności jak światłowody nie istnieje lub rozwój takiej sieci nie jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym. Podlega to weryfikacji przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych zgodnie z ust. 4.

4. Mapy i konsultacje publiczne do celów ust. 3 muszą spełniać łącznie poniższe wymogi:

- a) mapy określają obszary docelowe interwencji państwa dotyczącej sieci dosyłowej i uwzględniają wszystkie istniejące sieci dosyłowe. Wszystkie elementy metodyki i podstawowe kryteria techniczne stosowane przy sporządzaniu map obszarów docelowych muszą być udostępnione publicznie. Mapy są zawsze weryfikowane w drodze konsultacji publicznych;

b) konsultacje publiczne przeprowadza właściwy organ publiczny w drodze publikacji głównych cech planowanej interwencji państwa oraz wykazu obszarów określonych przy sporządzaniu map zgodnie z lit. a). Informacje te muszą być udostępniane na publicznie dostępnej stronie internetowej na szczeblu regionalnym i krajowym. W ramach konsultacji publicznych zaprasza się zainteresowane strony do zgłaszania uwag na temat planowanej ingerencji państwa oraz przedstawiania udokumentowanych informacji zgodnie z lit. a) dotyczących ich sieci dosyłowych, które to sieci istnieją lub których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym. Konsultacje publiczne trwają co najmniej 30 dni.

5. Projekt objęty pomocą musi przynosić znaczącą poprawę (skokową zmianę) w porównaniu z sieciami dosyłowymi istniejącymi lub takimi, których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym, określonymi przez sporządzanie map i w drodze konsultacji publicznych przeprowadzanych zgodnie z ust. 4. Planowane w sposób wiarygodny sieci uwzględnia się przy ocenie skokowej zmiany tylko wówczas, gdy same w sobie zapewniłyby podobne parametry co finansowana przez państwo sieć planowana na obszarach docelowych w odpowiednim horyzoncie czasowym. Skokowa zmiana ma miejsce, gdy na skutek dotowanej interwencji podjęta zostaje znacząca nowa inwestycja w sieć dosyłową, a dotowana sieć dosyłowa jest oparta na światłowodach lub na innych technologiach mogących zapewnić taki sam poziom wydajności jak światłowody w przeciwieństwie do sieci istniejących lub w wiarygodny sposób planowanych w odpowiednim horyzoncie czasowym. Interwencja musi obejmować ponad 70 % inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową.

6. Pomoc przyznaje się w następujący sposób:

a) pomoc przydziela się w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zgodnie z założeniami przepisów dotyczących zamówień publicznych i z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej, na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie;

b) jeżeli pomoc przyznawana jest bez przeprowadzania konkurencyjnej procedury wyboru organowi publicznemu na rozwój sieci dosyłowej i zarządzanie nią bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostki wewnętrznej, odpowiednio organ publiczny lub jednostka wewnętrzna świadczy przy użyciu dotowanej sieci wyłącznie usługi hurtowe. Wszelkie koncesje lub inne formy powierzenia osobie trzeciej budowy lub obsługi sieci udzielane są w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zgodnie z założeniami przepisów dotyczących zamówień publicznych i z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej, na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

7. Obsługa dotowanej sieci oferuje dostęp hurtowy, zdefiniowany w art. 2 pkt 139, na sprawiedliwych i niedyskryminujących warunkach zarówno do sieci stacjonarnych, jak i ruchomych. Aktywny dostęp hurtowy przyznawany jest na co najmniej 10 lat od rozpoczęcia obsługi sieci, zaś hurtowy dostęp do infrastruktury szerokopasmowej, przyznawany jest na cały cykl życia danych elementów. Takie same warunki dostępu muszą mieć zastosowanie do całości sieci, w tym także do tych części sieci, gdzie wykorzystuje się istniejącą infrastrukturę. Zobowiązanie dotyczące dostępu wykonuje się niezależnie od jakichkolwiek zmian w zakresie własności sieci, zarządzania nią lub jej obsługi. Sieć finansowana przez państwo zaspokaja potrzeby wszystkich sieci stacjonarnych i ruchomych na obszarach docelowych interwencji dotyczącej sieci dosyłowej i udostępnia co najmniej 50 % przepustowości podmiotom ubiegającym się o dostęp. Aby zapewnić skuteczny dostęp hurtowy i umożliwić podmiotom ubiegającym się o dostęp świadczenie usług, przyznaje się dostęp hurtowy również do tych części sieci, które nie zostały sfinansowane przez państwo lub które mogły nie być uruchomione przez beneficjenta pomocy, na przykład przez przyznanie dostępu do urządzeń aktywnych, nawet jeżeli finansowana jest wyłącznie infrastruktura szerokopasmowa.

8. Cenę dostępu hurtowego określa się w oparciu o jedno z następujących punktów odniesienia i zasad ustalania cen:

a) średnich publikowanych cenach hurtowych obowiązujących w innych, porównywalnych, bardziej konkurencyjnych obszarach państwa członkowskiego;

b) ceny regulowane już ustalone lub zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny dla odnośnych rynków i usług; lub

c) orientacja kosztowa lub metodyka obowiązująca na podstawie sektorowych ram regulacyjnych.

Bez uszczerbku dla kompetencji krajowego organu regulacyjnego wynikających z ram regulacyjnych zasięga się opinii tego organu w kwestii produktów hurtowego dostępu, warunków dostępu, w tym cen, oraz w kwestii sporów związanych ze stosowaniem niniejszego artykułu.

9. Jeśli kwota pomocy przyznanej na dany projekt przekracza 10 mln EUR, państwa członkowskie wprowadzają mechanizm monitorowania i wycofania.

10. W celu zapewnienia, by pomoc pozostawała proporcjonalna i nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty ani subsydiowania skróśnego działalności nieobjętej pomocą, beneficjent pomocy musi zapewnić prowadzenie oddzielnej księgowości funduszy wykorzystywanych w celu rozwoju i obsługi sieci i innych funduszy będących do jego dyspozycji.”;

49) art. 53 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku pomocy nieprzekraczającej 2,2 mln EUR jako alternatywę do zastosowania metody, o której mowa w ust. 6 i 7, maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych.”;

50) art. 55 ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. W przypadku pomocy nieprzekraczającej 2,2 mln EUR jako alternatywę do zastosowania metody, o której mowa w ust. 10 i 11, maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych.”;

51) w art. 56b wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie przyznaje się na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania zaopatrującej statki w paliwa kopalne, takie jak olej napędowy, gaz ziemny w postaci gazowej (sprężony gaz ziemny (CNG)) i w postaci ciekłej (skroplony gaz ziemny (LNG)) oraz gaz płynny (LPG).”;

b) dodaje się ust. 2 a w brzmieniu:

„2a. W przypadku pomocy na infrastrukturę ładowania i tankowania, dostarczającą energię elektryczną, wodór, amoniak i metanol, kosztami kwalifikowalnymi są koszty budowy, instalacji, modernizacji lub rozbudowy infrastruktury ładowania lub tankowania. Koszty te mogą obejmować koszty samej infrastruktury ładowania lub tankowania oraz powiązanych urządzeń technicznych, w tym stałych, ruchomych lub pływających obiektów, instalacji lub modernizacji komponentów elektrycznych lub komponentów innego rodzaju, w tym kabli elektrycznych i transformatorów elektroenergetycznych, które są niezbędne do przyłączenia infrastruktury ładowania lub tankowania do sieci lub do lokalnej jednostki produkcji lub magazynowania energii elektrycznej lub wodoru, a także robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, przystosowania gruntów lub dróg, koszty instalacji oraz koszty uzyskania powiązanych pozwoleń.

Koszty kwalifikowalne mogą również obejmować koszty inwestycji w wytwarzanie na miejscu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru odnawialnego oraz koszty inwestycji w jednostki magazynowania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru. Nominalna moc produkcyjna instalacji do wytwarzania na miejscu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru odnawialnego nie może przekraczać maksymalnej mocy znamionowej lub zdolności tankowania infrastruktury ładowania lub tankowania, do której jest ona podłączona.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Poziom intensywności pomocy na każdą inwestycję, o której mowa w ust. 2 lit. a), nie może przekraczać:

- a) 100 % kosztów kwalifikowalnych, jeśli łączne koszty kwalifikowalne projektu wynoszą nie więcej niż 22 mln EUR;
- b) 80 % kosztów kwalifikowalnych, jeśli łączne koszty kwalifikowalne projektu wynoszą powyżej 22 mln EUR i nie więcej niż 55 mln EUR;
- c) 60 % kosztów kwalifikowalnych, jeśli łączne koszty kwalifikowalne projektu wynoszą powyżej 55 mln EUR i nie więcej niż kwota określona w art. 4 ust. 1 lit. ee).

Poziom intensywności pomocy nie może przekraczać 100 % kosztów kwalifikowalnych określonych w ust. 2 lit. b) i c) wynoszących nie więcej niż kwota wskazana w art. 4 ust. 1 lit. ee).”;

d) dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Jeżeli pomoc przyznawana jest na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania dostarczającej wodór, beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania objęta pomocą będzie dostarczać wyłącznie wodór odnawialny. W przypadku przyznania pomocy na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania dostarczającej amoniak lub metanol, beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania objęta pomocą będzie dostarczać wyłącznie amoniak lub metanol, których wartość energetyczna pochodzi ze źródeł odnawialnych innych niż biomasa i które zostały wyprodukowane zgodnie z metodyką określoną dla odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego w dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz w aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy.”;

e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku pomocy nieprzekraczającej 5,5 mln EUR, jako alternatywę do zastosowania metody, o której mowa w ust. 4, 5 i 6, maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych.”;

52) w art. 56c wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie przyznaje się na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania zaopatrującej statki w paliwa kopalne, takie jak olej napędowy, gaz ziemny w postaci gazowej (sprężony gaz ziemny (CNG)) i w postaci ciekłej (skroplony gaz ziemny (LNG)) oraz gaz płynny (LPG).”;

b) dodaje się ust. 2 a w brzmieniu:

„2a. W przypadku pomocy na infrastrukturę ładowania i tankowania, dostarczającą energię elektryczną, wodór, amoniak i metanol, kosztami kwalifikowalnymi są koszty budowy, instalacji, modernizacji lub rozbudowy infrastruktury ładowania lub tankowania. Koszty te mogą obejmować koszty samej infrastruktury ładowania lub tankowania oraz powiązanych urządzeń technicznych, w tym stałych, ruchomych lub pływających obiektów, instalacji lub modernizacji komponentów elektrycznych lub komponentów innego rodzaju, w tym kabli elektrycznych i transformatorów elektroenergetycznych, które są niezbędne do przyłączenia infrastruktury ładowania lub tankowania do sieci lub do lokalnej jednostki produkcji lub magazynowania energii elektrycznej lub wodoru, a także robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, przystosowania gruntów lub dróg, koszty instalacji oraz koszty uzyskania powiązanych pozwoleń.

Koszty kwalifikowalne mogą również obejmować koszty inwestycji w wytwarzanie na miejscu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru odnawialnego oraz koszty inwestycji w jednostki magazynowania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru. Nominalna moc produkcyjna instalacji do wytwarzania na miejscu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych lub wodoru odnawialnego nie może przekraczać maksymalnej mocy znamionowej lub zdolności tankowania infrastruktury ładowania lub tankowania, do której jest ona podłączona.”;

c) dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Jeżeli pomoc przyznawana jest na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania dostarczającej wodór, beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania objęta pomocą będzie dostarczać wyłącznie wodór odnawialny. W przypadku przyznania pomocy na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania dostarczającej amoniak lub metanol, beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania objęta pomocą będzie dostarczać wyłącznie amoniak lub metanol, których wartość energetyczna pochodzi ze źródeł odnawialnych innych niż biomasa i które zostały wyprodukowane zgodnie z metodyką określoną dla odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego w dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz w aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy.”;

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku pomocy nieprzekraczającej 2,2 mln EUR jako alternatywę do zastosowania metody, o której mowa w ust. 4 i 5, maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych.”;

53) art. 56d ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Maksymalne progi określone w art. 56e i 56f mają zastosowanie do całkowitego pozostałego finansowania, w zakresie, w jakim finansowanie to, przyznane w ramach dowolnego produktu finansowego wspieranego przez Fundusz InvestEU, obejmuje pomoc. Maksymalne progi mają zastosowanie:

- a) do projektu w przypadku pomocy, w której można wyodrębnić koszty kwalifikowalne, objętej art. 56e ust. 2, 3 i 4, art. 56e ust. 5 lit. a) pkt (i), i art. 56e ust. 6, 7, 8 i 9;
- b) do beneficjenta końcowego w przypadku pomocy, w której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, objętej art. 56e ust. 5 lit. a) pkt (ii), (iii) oraz (iv), art. 56e ust. 10 oraz art. 56f.”;

54) w art. 56e wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pomoc na rozwój stałej sieci szerokopasmowej oraz pomoc na rozwój sieci ruchomej 4G i 5G w celu podłączenia niektórych kwalifikujących się podmiotów stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy musi spełniać następujące warunki:

- a) pomoc przyznawana jest wyłącznie na projekty spełniające wszystkie warunki zgodności określone odpowiednio w art. 52 i 52a, chyba że wskazano inaczej w lit. c) i d) niniejszego ustępu;
- b) nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu na dany projekt w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU nie może przekraczać 150 mln EUR;
- c) projekt służy podłączeniu podmiotów stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy będących instytucjami administracji publicznej bądź publicznymi lub prywatnymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie usług świadczonych w interesie ogólnym lub usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 106 ust. 2 Traktatu. Wyłączone są projekty obejmujące elementy lub podmioty inne niż te określone w niniejszej literze;
- d) na zasadzie odstępstwa od art. 52 ust. 4 zidentyfikowana niedoskonałość rynku musi być zweryfikowana na podstawie odpowiednich dostępnych map lub, jeśli takie mapy nie są dostępne, w drodze konsultacji publicznych, w następujący sposób:

- (i) mapy można uznać za odpowiednie, jeżeli nie są starsze niż 18 miesięcy. Mapy wyraźnie określają podmioty stymulujące rozwój społeczno-gospodarczy, które mają być objęte interwencją publiczną, i obejmują wszystkie sieci zapewniające, w warunkach szczytowego obciążenia sieci, pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s, ale poniżej 300 Mb/s (prędkości progowe), które istnieją lub których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym, i które przechodzą przez lokal kwalifikującego się podmiotu stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy, o którym mowa w lit. c). Mapy są sporządzane przez właściwy organ publiczny. Mapy sporządzane są 1) w przypadku sieci wyłącznie stałych – w oparciu o adres, biorąc pod uwagę lokal, przez który przechodzi infrastruktura; 2) w przypadku sieci stałego dostępu bezprzewodowego – w oparciu o adres, biorąc pod uwagę lokal, przez który przechodzi infrastruktura, lub na podstawie podziału w układzie siatki o wymiarach oczek maksymalnie 100x100 m.; 3) w przypadku sieci ruchomych – na podstawie podziału w układzie siatki o wymiarach oczek maksymalnie 100x100 m. Wszystkie elementy metodyki i podstawowe kryteria techniczne stosowane przy sporządzaniu map obszarów docelowych muszą być udostępnione publicznie. W ramach wspierania synergii i uproszczenia z myślą o administracji publicznej można uznać, że analiza geograficzna przeprowadzona na podstawie art. 22 dyrektywy (UE) 2018/1972 stanowi odpowiednie źródło map w rozumieniu niniejszego punktu, o ile spełnione są warunki określone w niniejszym punkcie;
- (ii) konsultacje publiczne przeprowadza właściwy organ publiczny w drodze publikacji głównych cech planowanej interwencji państwa na publicznie dostępnej stronie internetowej na szczeblu regionalnym i krajowym. W ramach konsultacji publicznych zaprasza się zainteresowane strony do zgłaszania uwag na temat planowanej interwencji państwa oraz do przedstawienia udokumentowanych informacji dotyczących sieci zapewniających, w warunkach szczytowego obciążenia sieci, pobieranie danych z prędkością co najmniej 100 Mb/s, ale poniżej 300 Mb/s (prędkości progowe), które istnieją lub których rozwój jest w wiarygodny sposób planowany w odpowiednim horyzoncie czasowym, i które przechodzą przez lokal kwalifikującego się podmiotu stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy, o którym mowa w lit. c), i określonego zgodnie z ppkt (i), w oparciu o następujące informacje: 1) w przypadku sieci wyłącznie stałych – w oparciu o adres, biorąc pod uwagę lokal, przez który przechodzi infrastruktura; 2) w przypadku sieci stałego dostępu bezprzewodowego – w oparciu o adres, biorąc pod uwagę lokal, przez który przechodzi infrastruktura, lub na podstawie podziału w układzie siatki o wymiarach oczek maksymalnie 100x100 m.; 3) w przypadku sieci ruchomych – na podstawie podziału w układzie siatki o wymiarach oczek maksymalnie 100x100 m. Konsultacje publiczne trwają co najmniej 30 dni.”;

b) ust. 4 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) Pomoc przyznaje się wyłącznie na inwestycje w infrastrukturę energetyczną niepodlegające wyłączeniu z obowiązku przestrzegania zasad dostępu osób trzecich, regulacji taryf i rozdziału własnościowego, w oparciu o prawodawstwo dotyczące wewnętrznego rynku energii, w odniesieniu do następujących kategorii projektów:

- (i) w odniesieniu do infrastruktury gazowej, projekty umieszczone na obowiązującej unijnej liście projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w załączniku VII do rozporządzenia (UE) nr 347/2013; oraz
- (ii) wszystkie projekty dotyczące infrastruktury elektroenergetycznej, infrastruktury wodorowej i infrastruktury dwutlenku węgla.

- b) Pomoc inwestycyjna na wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii spełnia następujące warunki:
- (i) pomoc przyznaje się wyłącznie w odniesieniu do nowych instalacji wybranych zgodnie z zasadami konkurencji, przejrzystości, obiektywności i niedyskryminacji, zgodnie z art. 41 ust. 10;
  - (ii) pomoc można przyznać na połączone projekty w zakresie energii odnawialnej i projekty dotyczące magazynowania energii elektrycznej lub energii ciepłej, pod warunkiem że spełnione są wymogi określone w art. 41 ust. 1a;
  - (iii) pomoc można przyznać na połączone projekty w zakresie magazynowania biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy, pod warunkiem że spełnione są wymogi określone w art. 41 ust. 2;
  - (iv) w przypadku instalacji produkujących wodór odnawialny pomoc przyznaje się wyłącznie na instalacje spełniające wymogi określone w art. 41 ust. 3;
  - (v) w przypadku instalacji produkujących biopaliwa pomoc przyznaje się wyłącznie na instalacje produkujące biopaliwa zgodne z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, o których to kryteriach mowa w art. 29 dyrektywy (UE) 2018/2001 i aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy, oraz wytwarzane z surowców wymienionych w załączniku IX do tej dyrektywy.”.
- c) w ustępie 5 lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU nie może przekraczać:
- (i) 110 mln EUR na projekt w przypadku inwestycji w infrastrukturę wykorzystywaną do świadczenia usług socjalnych i na potrzeby edukacji; 165 mln EUR na projekt w przypadku celów i działań kulturalnych i związanych z zachowaniem dziedzictwa kulturowego określonych w art. 53 ust. 2, w tym w dziedzicinie dziedzictwa naturalnego;
  - (ii) 33 mln EUR w przypadku działań związanych z usługami socjalnymi;
  - (iii) 82,5 mln EUR w przypadku działań związanych z kulturą i zachowaniem dziedzictwa kulturowego; oraz
  - (iv) 5,5 mln EUR w przypadku edukacji i szkoleń.”;
- d) w ust. 6 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) lit. a) pkt (v) otrzymuje brzmienie:

„(v) infrastrukturę ładowania lub tankowania, która dostarcza pojazdom energię elektryczną lub wodór. W przypadku objętej pomocą infrastruktury tankowania dostarczającej wodór beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania będzie dostarczać wyłącznie wodór odnawialny. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do pomocy na inwestycje związane z infrastrukturą ładowania i tankowania w portach.”;
  - (ii) lit. b) dodaje się pkt (iv):

„(iv) Jeżeli pomoc przyznawana jest na infrastrukturę tankowania dostarczającą wodór, beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania będzie dostarczać wyłącznie wodór odnawialny. W przypadku przyznania pomocy na budowę, instalację lub modernizację infrastruktury tankowania dostarczającej amoniak lub metanol, beneficjent zobowiązuje się, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r. infrastruktura tankowania objęta pomocą będzie dostarczać wyłącznie amoniak lub metanol, których wartość energetyczna pochodzi ze źródeł odnawialnych innych niż biomasa i które zostały wyprodukowane zgodnie z metodyką określoną dla odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego w dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz w aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy.”;
  - (iii) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu na podstawie lit. a) lub b) na dany projekt w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU nie może przekraczać 165 mln EUR.”;

e) w ust. 7 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w lit. a) wprowadza się następujące zmiany:

— pkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) inwestycje w efektywne gospodarowanie zasobami i obieg zamknięty zgodnie z art. 47 ust. 1–6 i 10;”;

— dodaje się pkt (v) w brzmieniu:

„(v) inwestycje w infrastruktury testowo-doświadczalne;”;

(ii) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) Nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu na dany projekt w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU nie może przekraczać 110 mln EUR.”;

f) w ust. 8 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w lit. a) wprowadza się następujące zmiany:

— pkt (i) i (ii) otrzymują brzmienie:

„(i) inwestycje umożliwiające przedsiębiorstwom naprawienie szkody wyrządzonej lub zapobieżenie wyrządzeniu szkody fizycznemu otoczeniu (co obejmuje zmianę klimatu) lub zasobom naturalnym poprzez działalność beneficjenta lub działalność innego podmiotu uczestniczącego w tym samym projekcie, pod warunkiem że (i) inwestycje nie obejmują sprzętu, maszyn lub zakładów produkcji przemysłowej wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny, bez uszczerbku dla możliwości przyznania pomocy na instalację dodatkowych komponentów podnoszących poziom ochrony środowiska w przypadku istniejącego sprzętu, istniejących maszyn i zakładów produkcji przemysłowej, w którym to przypadku koszty inwestycji nie dotyczą instalacji emitujących CO₂, a (ii) w przypadku inwestycji w sprzęt, maszyny i zakłady produkcji przemysłowej wykorzystujące wodór beneficjent zobowiąże się do stosowania wyłącznie wodoru odnawialnego przez cały cykl życia inwestycji. Pomoc na podstawie niniejszego punktu nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych norm unijnych, z wyjątkiem przypadków, w których inwestycja zostanie zrealizowana i zakończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.

(ii) środki służące poprawie efektywności energetycznej budynku lub przedsiębiorstwa, pod warunkiem że inwestycje nie obejmują sprzętu, maszyn lub zakładów produkcji przemysłowej wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny. Pomoc na podstawie niniejszego punktu nie jest przyznawana na inwestycje podejmowane w celu spełnienia przyjętych norm unijnych, z wyjątkiem przypadków, w których inwestycja zostanie zrealizowana i zakończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy. Na zasadzie odstępstwa pomoc na podstawie niniejszego punktu może zostać przyznana na inwestycje w budynki podejmowane w celu spełnienia minimalnych norm charakterystyki energetycznej, które kwalifikują się jako normy unijne, pod warunkiem że pomoc zostanie przyznana, zanim normy te staną się obowiązkowe dla danego przedsiębiorstwa.”;

— dodaje się pkt (vi):

„(vi) pomoc inwestycyjną na zakup pojazdów ekologicznie czystych napędzanych przynajmniej częściowo energią elektryczną lub wodorem lub pojazdów bezemisyjnych do transportu drogowego, kolejowego, wodnego śródlądowego i morskiego oraz na doposażenie pojazdów, tak aby kwalifikowały się jako pojazdy ekologicznie czyste lub pojazdy bezemisyjne;”;

(ii) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) Bez uszczerbku dla lit. a), pomoc przyznaną na poprawę efektywności energetycznej budynku można łączyć z pomocą na niektóre albo wszystkie z poniższych działań:

(i) montaż zintegrowanych urządzeń wytwarzających na miejscu energię elektryczną, ciepłą lub chłodniczą z odnawialnych źródeł energii, w tym między innymi paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła;

(ii) instalacja urządzeń do magazynowania energii wytworzonej przez miejscowe instalacje wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych;

(iii) połączenie z efektywnym energetycznie systemem ciepłowniczym lub chłodniczym oraz powiązanymi z nim urządzeniami;

- (iv) budowa i instalacja infrastruktury ładowania przeznaczonej do użytku przez użytkowników budynku oraz infrastruktury powiązanej, takiej jak kanały, jeżeli obiekty parkingowe znajdują się wewnątrz budynku lub fizycznie sąsiadują z budynkiem;
- (v) instalacja urządzeń do cyfryzacji budynku, w szczególności na rzecz zwiększenia jego gotowości do obsługi inteligentnych sieci, w tym oprzewodowania pasywnego wewnątrz budynków lub okablowania strukturalnego na potrzeby sieci danych oraz dodatkowej części sieci pasywnej znajdującej się na terenie nieruchomości, do której budynek należy, z wyjątkiem oprzewodowania lub okablowania na potrzeby sieci danych poza nieruchomością;
- (vi) inwestycje w zielone dachy i wyposażenie do zatrzymywania i wykorzystywania wód deszczowych.

Środek pomocy nie może służyć wsparciu instalacji urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny.

Pomoc może zostać przyznana właścicielowi (właścicielom) budynku lub najemcy (najemcom), w zależności od tego, kto otrzyma finansowanie na projekt.”;

(iii) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) pomoc na poprawę efektywności energetycznej może również dotyczyć ułatwienia zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej, z zastrzeżeniem spełnienia łącznie następujących warunków:

- (i) wsparcie przyznawane jest MŚP lub małym spółkom o średniej kapitalizacji będącym dostawcami środków poprawy efektywności energetycznej i beneficjentami końcowymi pomocy;
- (ii) pomoc przyznawana jest na ułatwienie zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 27 dyrektywy 2012/27/UE;
- (iii) pomoc ma formę pożyczki uprzywilejowanej lub gwarancji udzielanej dostawcy środków poprawy efektywności energetycznej na podstawie umowy o poprawę efektywności energetycznej lub ma postać produktu finansowego mającego na celu finansowanie dostawcy (na przykład faktoring lub forfaiting);
- (iv) nominalna kwota całkowitego pozostałego finansowania przyznanego na podstawie niniejszej litery na beneficjenta nie przekracza 30 mln EUR.”;

g) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. MŚP lub – w stosownych przypadkach – małe spółki o średniej kapitalizacji mogą, oprócz kategorii pomocy przewidzianych w ust. 2–9, otrzymać także pomoc w postaci finansowania wspieranego przez Fundusz InvestEU, pod warunkiem że spełniono odpowiednie warunki:

a) nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego na beneficjenta końcowego w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU nie przekracza 16,5 mln EUR i jest przyznawana:

- (i) MŚP nienotowanym na giełdzie, które jeszcze nie prowadzą działalności na żadnym rynku lub prowadzą działalność przez mniej niż 10 lat od rejestracji lub przez mniej niż 7 lat od pierwszej komercyjnej sprzedaży; w przypadku gdy do danego przedsiębiorstwa zastosowano okres prowadzenia działalności krótszy niż 10 lat od rejestracji albo krótszy niż 7 lat od pierwszej sprzedaży komercyjnej, do wszelkiej późniejszej pomocy na podstawie niniejszego artykułu można zastosować tylko ten okres w odniesieniu do tego samego przedsiębiorstwa. W przypadku przedsiębiorstw, które przejęły inne przedsiębiorstwo lub powstały w wyniku połączenia, zastosowany okres kwalifikowalności obejmuje również operacje przedsiębiorstwa odpowiednio objętego przejęciem lub połączeniem, z wyjątkiem takich przedsiębiorstw objętych przejęciem lub połączeniem, których obrót wynosi mniej niż 10 % obrotu przedsiębiorstwa przejmującego w roku obrotowym poprzedzającym przejęcie lub, w przypadku przedsiębiorstw powstałych w wyniku połączenia, mniej niż 10 % łącznego obrotu, jaki łączące się przedsiębiorstwa osiągnęły w roku obrotowym poprzedzającym połączenie. Odnośnie do okresu kwalifikowalności związanego z rejestracją, jeśli jest on stosowany, uznaje się, że w przypadku kwalifikujących się przedsiębiorstw, które nie podlegają rejestracji, dziesięcioletni okres kwalifikowalności zaczyna się albo od momentu, w którym przedsiębiorstwo rozpoczyna swoją działalność gospodarczą, albo od momentu, w którym zaczyna ono podlegać opodatkowaniu z tytułu swojej działalności gospodarczej. Finansowanie w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU może również obejmować inwestycje kontynuacyjne w MŚP nienotowane na giełdzie po okresie kwalifikowalności, o którym mowa w niniejszym podpunkcie, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: 1) nominalna kwota całkowitego finansowania, o której mowa w lit. a), nie została przekroczona, 2) w pierwotnym biznesplanie przewidziano możliwość inwestycji kontynuacyjnych oraz 3) beneficjent końcowy otrzymujący inwestycję kontynuacyjną nie stał się »przedsiębiorstwem powiązaniem« w rozumieniu art. 3 ust. 3 załącznika I z innym przedsiębiorstwem niż pośrednik finansowy lub niezależny inwestor prywatny zapewniający finansowanie w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU, chyba że nowy podmiot jest MŚP;

- (ii) MŚP nienotowanym na giełdzie, które rozpoczynają nową działalność gospodarczą, w przypadku których początkowa inwestycja jest wyższa niż 50 % średnich rocznych obrotów w poprzednich 5 latach. Na zasadzie odstępstwa od zdania pierwszego następujące inwestycje uznaje się za inwestycje w nową działalność gospodarczą, jeżeli odnośna inwestycja początkowa według biznesplanu jest wyższa niż 30 % średnich rocznych obrotów w poprzednich 5 latach: 1) inwestycje przynoszące znaczną poprawę efektywności środowiskowej działalności poza obowiązkowe normy unijne zgodnie z art. 36 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, 2) inne zrównoważone środowiskowo inwestycje zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2020/852 oraz 3) inwestycje, których celem jest zwiększenie zdolności wydobycia, rozdzielania, rafinacji, przetwarzania lub recyklingu surowców krytycznych wymienionych w załączniku IV. Zrównoważony pod względem środowiskowym charakter inwestycji wykazuje się zgodnie z art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852, w tym zgodnie z zasadą »nie czyni poważnych szkód«, lub za pomocą innych porównywalnych metod, między innymi kontroli zrównoważonego charakteru projektów w ramach Funduszu InvestEU. W przypadku środków, które są identyczne ze środkami w ramach planów odbudowy i zwiększania odporności zatwierdzonych przez Radę, ich zgodność z zasadą »nie czyni poważnych szkód« uznaje się za osiągniętą, ponieważ została już zweryfikowana;
- (iii) MŚP i małym spółkom o średniej kapitalizacji będącym przedsiębiorstwami innowacyjnymi w rozumieniu art. 2 pkt 80;

- b) nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu w ramach wsparcia Funduszu InvestEU nie przekracza 16,5 mln EUR i jest przyznawana MŚP lub małym spółkom o średniej kapitalizacji, których główna działalność zlokalizowana jest na obszarach objętych pomocą, pod warunkiem że finansowanie nie jest wykorzystywane do przenoszenia działalności zdefiniowanej w art. 2 pkt 61 a;
- c) nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego beneficjentowi końcowemu w ramach wsparcia z Funduszu InvestEU nie przekracza 2,2 mln EUR i jest przyznawana MŚP lub małym spółkom o średniej kapitalizacji.”;

55) art. 56f ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nominalna kwota całkowitego finansowania przyznanego każdemu beneficjentowi końcowemu przez wszystkich komercyjnych pośredników finansowych nie może przekraczać 8,25 mln EUR.”;

56) art. 58 ust. 3a i 4 otrzymują brzmienie:

„3a. Każda pomoc indywidualna przyznana w okresie od 1 lipca 2014 r. do [data wejścia w życie niniejszej zmiany] r. zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia obowiązującymi w momencie przyznawania pomocy jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu. Każda pomoc indywidualna przyznana przed 1 lipca 2014 r. zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem art. 9, obowiązującymi przed 10 lipca 2017 r. albo po tym dniu, obowiązującymi przed 3 sierpnia 2021 r. albo po tym dniu lub obowiązującymi przed [data wejścia w życie niniejszej zmiany] r. albo po tym dniu, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.

4. Z końcem okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia wszelkie programy pomocy wyłączone na podstawie niniejszego rozporządzenia pozostają wyłączone przez sześciomiesięczny okres dostosowawczy. Wyłączenie pomocy na finansowanie ryzyka wyłączonej zgodnie z art. 21 ust. 9 lit. a) wygasa z końcem okresu określonego w umowie o finansowaniu, pod warunkiem że fundusze publiczne przeznaczone do udziału w objętym pomocą funduszu *private equity* na podstawie takiej umowy w terminie sześciu miesięcy od końca okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia oraz że spełnione zostały wszystkie pozostałe warunki wyłączenia.”;

57) art. 59 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Niniejsze rozporządzenie stosuje się do 31 grudnia 2026 r.”;

58) część II w załączniku II zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia;

59) dodaje się załącznik IV w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK IV

Surowce krytyczne, o których mowa w art. 21 ust. 3 lit c) i art. 56e ust. 10 lit. a) pkt (ii)

Za surowce krytyczne, o których mowa w art. 21 ust. 3 lit. c) i art. 56e ust. 10 lit. a) pkt (ii), uznaje się następujące surowce:

- a) antymon
- b) arsen
- c) boksyt
- d) baryt
- e) beryl
- f) bizmut
- g) bor
- h) kobalt
- i) węgiel koksowy
- j) miedź
- k) skaleń
- l) fluoryt
- m) gal
- n) german
- o) hafn
- p) hel
- q) metale ciężkie ziem rzadkich
- r) metale lekkie ziem rzadkich
- s) lit
- t) magnez
- u) mangan
- v) grafit naturalny
- w) nikiel, w standardzie wymaganym dla baterii
- x) niob
- y) fosforyt
- z) fosfor
- aa) platynowce
- bb) skand
- cc) krzem metaliczny
- dd) stront
- ee) tantal
- ff) tytan metaliczny
- gg) olfram
- hh) wanad”.

Artykuł 2

W art. 56 rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2473 dodaje się ustęp 3 w brzmieniu:

„3. Niniejszy artykuł przestaje mieć zastosowanie z dniem 30 czerwca 2023 r.”.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 czerwca 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

„CZĘŚĆ II

Informacje, które należy przekazać za pomocą systemu elektronicznej notyfikacji udostępnionego przez Komisję, jak określono w art. 11

Proszę wskazać, który przepis ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych ma zastosowanie do danego środka pomocy.

Główny cel pomocy – Cele ogólne (wykaz)	Cele (wykaz)	Maksymalna intensywność pomocy w % lub maksymalna roczna kwota pomocy w walucie krajowej (kwota bez ułamków)	MŚP – premie (w stosownych przypadkach) w %
Pomoc regionalna – pomoc inwestycyjna ⁽¹⁾ (art. 14)	☐ Program pomocy	..... %	..... %
	☐ Pomoc ad hoc	..... %	..... %
Pomoc regionalna – pomoc operacyjna (art. 15)	☐ Na obszarach słabo zaludnionych (art. 15 ust. 2)	..... %	..... %
	☐ Na obszarach bardzo słabo zaludnionych (art. 15 ust. 3)	..... %	..... %
	☐ W regionach najbardziej oddalonych (art. 15 ust. 4)	..... %	..... %
☐ Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich (art. 16)		..... w walucie krajowej	..... %
Pomoc dla MŚP (art. 17–19d)	☐ Pomoc inwestycyjna dla MŚP (art. 17)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP (art. 18)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na udział MŚP w targach (art. 19)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na koszty ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) (art. 19a)	..... %	..... %
	☐ Ograniczone kwoty pomocy dla MŚP korzystających z projektów na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) (art. 19b) ⁽²⁾	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc dla mikroprzedsiębiorstw w formie interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła (art. 19c)	..... %	..... %
	☐ Pomoc dla MŚP w formie tymczasowych interwencji publicznych dotyczących dostaw energii elektrycznej, gazu lub ciepła wytwarzanego z gazu ziemnego lub energii elektrycznej mająca złagodzić skutki wzrostu cen w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie (art. 19d)	..... %	..... %

⁽¹⁾ W przypadku pomocy regionalnej *ad hoc* uzupełniającej pomoc przyznaną w ramach programu (programów) pomocy proszę wskazać zarówno intensywność pomocy przyznanej w ramach programu pomocy, jak i intensywność pomocy ad hoc.

⁽²⁾ Zgodnie z art. 11 ust. 1 przekazywanie informacji na temat pomocy przyznanej na podstawie art. 19b nie jest obowiązkowe. Przekazywanie informacji na temat tej pomocy jest zatem wyłącznie fakultatywne.

Pomoc na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej (art. 20–20a)	☐	Pomoc na koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa uczestniczące w projektach w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej (art. 20)	..... %	..... %	
	☐	Ograniczone kwoty pomocy dla przedsiębiorstw w związku z udziałem w projektach w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej (art. 20a) ⁽³⁾	..... w walucie krajowej	..... %	
Pomoc na dostęp MŚP do finansowania (art. 21–22)	☐	Pomoc na finansowanie ryzyka (art. 21)	..... w walucie krajowej	nie dotyczy	
	☐	Pomoc na finansowanie ryzyka dla MŚP w formie bodźców podatkowych dla inwestorów prywatnych będących osobami fizycznymi (art. 21a)	..... w walucie krajowej	nie dotyczy	
	☐	Pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność (art. 22)	..... w walucie krajowej	nie dotyczy	
☐		Pomoc dla MŚP – Pomoc na rzecz alternatywnych platform obrotu specjalizujących się w MŚP (art. 23)	..... w walucie krajowej	nie dotyczy	
☐		Pomoc dla MŚP – Pomoc na koszty rozpoznania (art. 24)	..... %	nie dotyczy	
Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (art. 25–30)	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (art. 25)	☐	Badania podstawowe (art. 25 ust. 2 lit. a))	..... %	..... %
		☐	Badania przemysłowe (art. 25 ust. 2 lit. b))	..... %	..... %
		☐	Eksperymentalne prace rozwojowe (art. 25 ust. 2 lit. c))	..... %	..... %
		☐	Studia wykonalności (art. 25 ust. 2 lit. d))	..... %	..... %
	☐	Pomoc na projekty, którym przyznano znak jakości w postaci pieczęci doskonałości (art. 25a)	..... w walucie krajowej	..... %	
	☐	Pomoc na działania »Maria Skłodowska-Curie« i weryfikację poprawności projektu ERBN (art. 25b)	..... w walucie krajowej	..... %	
	☐	Pomoc zawarta w współfinansowanych projektach badawczo-rozwojowych (art. 25c)	..... %	..... %	
	☐	Pomoc na łączenie w zespoły (art. 25d)	..... %	..... %	
	☐	Pomoc związana ze współfinansowaniem projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Obronnego lub Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego (art. 25e)	..... %	..... %	
	☐	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą (art. 26)	..... %	..... %	
☐	Pomoc inwestycyjna na infrastruktury testowo-doświadczalne (art. 26a)	..... %	..... %		
☐	Pomoc dla klastrów innowacyjnych (art. 27)	..... %	..... %		

⁽³⁾ Zgodnie z art. 11 ust. 1 przekazywanie informacji na temat pomocy przyznanej na podstawie art. 20a nie jest obowiązkowe. Przekazywanie informacji na temat tej pomocy jest zatem wyłącznie fakultatywne.

	☐ Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności (art. 28)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne (art. 29)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury (art. 30)	..... %	..... %
☐ Pomoc szkoleniowa (art. 31)		..... %	..... %
Pomoc przeznaczona na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników z niepełnosprawnością (art. 32–35)	☐ Pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji (art. 32)	..... %	..... %
	☐ Pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych (art. 33)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych (art. 34)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na rekompensatę kosztów wsparcia udzielanego pracownikom znajdującym się w szczególnie niekorzystnej sytuacji (art. 35)	..... %	..... %
Pomoc na ochronę środowiska (art. 36–49)	☐ Pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności (art. 36)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania (art. 36a)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na zakup pojazdów ekologicznie czystych lub pojazdów bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów (art. 36b)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną w budynkach (art. 38a)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na ułatwianie zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej (art. 38b)	..... w walucie krajowej	nie dotyczy
	☐ Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach w formie instrumentów finansowych (art. 39)	..... w walucie krajowej	nie dotyczy
	☐ Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji (art. 41)	..... %	..... %
	☐ Pomoc operacyjna na propagowanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (art. 42)	..... %	..... %
☐ Pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych i propagowanie wodoru odnawialnego w małych projektach oraz społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej (art. 43)	..... %	..... %	

	☐ Pomoc w formie ulg podatkowych na podstawie dyrektywy 2003/96/WE (art. 44)	..... %	nie dotyczy
	☐ Pomoc w formie obniżek podatków lub opłat parafiskalnych na ochronę środowiska (art.44a)	..... %	nie dotyczy
	☐ Pomoc inwestycyjna na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności i wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej (art. 45)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy (art. 46)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (art. 47)	..... %	..... %
	☐ Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną (art. 48)	..... %	..... %
	☐ Pomoc na badania i usługi doradcze dotyczące ochrony środowiska i kwestii energetycznych (art. 49)	..... %	..... %
☐ Programy pomocy mające na celu naprawienie szkód spowodowanych przez niektóre klęski żywiołowe (art. 50)	Maksymalna intensywność pomocy	..... %	..... %
	Rodzaj klęski żywiołowej	☐ trzęsienie ziemi ☐ lawina ☐ osuwisko ☐ powódź ☐ trąba powietrzna ☐ huragan ☐ erupcja wulkaniczna ☐ pożar naturalny	
	Data wystąpienia klęski żywiołowej:	od dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr	
☐ Pomoc o charakterze społecznym w zakresie transportu na rzecz mieszkańców regionów oddalonych (art. 51)		..... w walucie krajowej	..... %
☐ Pomoc na stałe sieci szerokopasmowe (art. 52)		..... w walucie krajowej	..... %
☐ Pomoc na sieci ruchome 4G i 5G (art. 52a)		..... w walucie krajowej	..... %
☐ Pomoc na projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie transeuropejskiej infrastruktury łączności cyfrowej (art. 52b)		..... %	..... %
☐ Bony łączności (at. 52c)		..... w walucie krajowej	..... %
☐ Pomoc na sieci dosyłowe (art. 52d)		..... %	..... %
☐ Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (art. 53)		..... %	..... %
☐ Programy pomocy na rzecz utworów audiowizualnych (art. 54)		..... %	..... %
☐ Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną (art. 55)		..... %	..... %
☐ Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną (art. 56)		..... %	..... %
☐ Pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych (art. 56a)		..... %	..... %

☐ Pomoc na rzecz portów morskich (art. 56b)		..... %	..... %
☐ Pomoc na rzecz portów śródlądowych (art. 56c)		..... %	..... %
Pomoc zawarta w produktach finansowych wspieranych przez Fundusz InvestEU (art. 56d–56f)	Art. 56e	☐ Pomoc na projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie transeuropejskiej infrastruktury łączności cyfrowej, finansowane na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1153 lub którym przyznano znak jakości w postaci pieczęci doskonałości na podstawie tego rozporządzenia (art. 56e ust. 2)	..... w walucie krajowej ..... %
	☐ Pomoc na rozwój stałej sieci szerokopasmowej oraz pomoc na rozwój sieci ruchomej 4G i 5G w celu podłączenia tylko niektórych kwalifikujących się podmiotów stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy (art. 56e ust. 3)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc na wytwarzanie energii i infrastrukturę energetyczną (art. 56e ust. 4)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc na infrastrukturę i działania o charakterze socjalnym, edukacyjnym i kulturalnym oraz w dziedzinie dziedzictwa naturalnego (art. 56e ust. 5)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc na transport i infrastrukturę transportową (art. 56e ust. 6)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc na inne infrastruktury (art. 56e ust. 7)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc na ochronę środowiska, w tym ochronę klimatu (art. 56e ust. 8)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc na badania, rozwój technologiczny, innowacje i cyfryzację (art. 56e ust. 9)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc w formie finansowania wspieranego przez Fundusz InvestEU przyznawana MŚP lub małym spółkom o średniej kapitalizacji (art. 56e ust. 10)	..... w walucie krajowej	..... %
	☐ Pomoc związana z komercyjnymi produktami finansowymi z udziałem pośredników wspieranych przez Fundusz InvestEU (art. 56f)		..... w walucie krajowej